

**PROGRAMACIÓN
DIDÁCTICA
DO 5º CURSO DE
EDUCACIÓN PRIMARIA
Curso 2021-2022**

**C.P.I. CERNADAS DE CASTRO
LOUSAME**

**Elaboradapor:
Vázquez Pérez, María Sila**

➤ <u>01. Introducción e contextualización.</u>
➤ <u>02. Obxectivos da etapa.</u>
➤ <u>03. Criterios de avaliación e concreción dos mínimos esixibles.</u>
➤ <u>04. Actividades de aprendizaxe asociadas a cada bloque de contido.</u>
➤ <u>05. Instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe.</u>
➤ <u>06. Metodoloxía.</u>
➤ <u>07. Procedementos de avaliación.</u>
➤ <u>08. Criterios de cualificación.</u>
➤ <u>09. Directrices e instrumentos para a realización da avaliación inicial.</u>
➤ <u>10. Medidas de atención a diversidade.</u>
➤ <u>11. Accións de educación en valores e de contribución ao plan de convivencia.</u>
➤ <u>12. Accións de contribución ao Plan TIC do centro.</u>
➤ <u>13. Accións de contribución ao Proxecto Lector e Proxecto Lingüístico do centro.</u>
➤ <u>14. Actividades de reforzo/ recuperación.</u>
➤ <u>15. Materiais didácticos incluídos os libros de texto.</u>
➤ <u>16. Actividades complementarias e extraescolares.</u>
➤ <u>17. Procedemento e sistemática de control, seguimento e avaliación do grao de consecución das competencias básicas e obxectivos da etapa, por parte do alumnado.</u>
➤ <u>18. Procedemento e indicadores para avaliación a propia programación/práctica docente.</u>
➤ <u>19. Relación coas familias</u>
➤ <u>20. Concreccións da participación dos pais, nais e titores/as legais no proceso educativo.</u>
➤ <u>21. Previsión do desenvolvemento da programación nos escenarios de actividade lectiva presencial, semipresencial e/ou non presencial.</u>
➤ <u>22. Relación de estándares de aprendizaxe avaliábeis da área que formarán parte dos perfís competenciais.</u>

01. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

Marco Normativo:

- Lei Orgánica 8/1985, de 3 de xullo, reguladora do Dereito á Educación. (LODE)
- Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación. (LOE)
- Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa, LOMCE.
- Real Decreto 1513/2006, polo que se establecen as ensinanzas mínimas correspondentes á Educación Primaria.
- Real Decreto 276/2007, polo que se regula o novo procedemento de acceso á función pública docente.
- Decreto 7/1999, polo que se implantan e regulan os centros públicos integrados de ensinanzas non universitarias
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.
- Orde do 3 de outubro de 2000, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento do Decreto 7/1999 polo que se implantan e regulan os centros públicos integrados de ensinanzas non universitarias.
- Orde do 9 de xuño do 2016, pola que se regula a avaliación na Comunidade autónoma de Galicia.
- Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- ORDE do 19 de maio de 2021 pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2020/2021 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Lei 4/2011, de 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa.

- Orde do 2 de marzo de 2021 pola que se regula o dereito do alumnado á obxectividade na avaliación e se establece o procedemento de reclamación das cualificacións obtidas e das decisións de promoción e obtención do título académico que corresponda, en educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato.

- **Características do Centro.**

O C. P. I. Cernadas de Castro está situado no medio rural no concello de Lousame próximo a unha vila coma a de Noia. A maioría dos alumnos e alumnas do centro proveñen das aldeas do mesmo, aínda que unha parte de alumnado procede da vila de Noia. O centro consta de catro unidades de infantil e once de primaria; tamén ten secundaria. Dispón de comedor, servizo de transporte, ximnasio e xornada continua de 9.10 a 14.10. A actividade económica está relacionada principalmente coa agricultura e tamén a pesca. A lingua materna predominante é o galego: unha porcentaxe moi alta de alumnado considera moi importante falar e escribir neste idioma. Isto é importante e motivador para a aprendizaxe tamén doutras linguas como é as linguas estranxeiras.

En canto as características do grupo, os alumnos e alumnas son sociables na maioría dos casos e teñen respecto ós demais compañeiros e titores

A elaboración desta programación baséase nos contidos ó que fai referencia o PEC como conxunto de intencións que a comunidade escolar trata de facer no seu ámbito de xestión. É importante tamén ter en conta o PCC no que os docentes definimos os obxectivos, contidos, criterios de avaliación, metodoloxía e criterios organizativos de espazo e tempo, estratexias didácticas, actividades, recursos e atención a diversidade.

O alumnado repártese nunha clase, con 22 alumnos/as no que o ritmo e estilo de aprendizaxe son disitintos. É unha aula moi heteroxénea.

O profesorado que imparte clase neste curso é o seguinte:

María Sila Vázquez Pérez, titora.

Balbina Louro García, especialista de Relixión Católica.

Almudena Blanco Areas, especialista de Lingua Estranxeira, modalidade Inglés.

Cristina Sanvicente Romero, especialista de Educación Física.

Ana Seoane Salgado, especialista de Educación Musical.

- **Referencia ao PE**

No noso Proxecto Educativo (P.E.) defínese a identidade propia do noso centro e nel inclúese o Proxecto Curricular do Centro que se constitúe como o instrumento pedagóxico-didáctico que articula o conxunto de actuacións que teñen como finalidade alcanzar as capacidades previstas nos obxectivos do ciclo en coherencia coas finalidades educativas. Nas directrices que se establecen nesta programación curricular do centro baséase a presente programación didáctica para garantir a progresión e a coherencia na ensinanza dos contidos educativos, adaptando as directrices do Proxecto Educativo de Centro as características e necesidades propias do alumnado, no presente curso, a través dos seguintes puntos da programación:

01. Introducción e contextualización.
02. Obxectivos da etapa.
03. Criterios de avaliación e concreción dos mínimos exixibles.
04. Actividades de aprendizaxe asociadas a cada bloque de contido.
05. Instrumentos de avaliación para cada estándar de aprendizaxe.
06. Metodoloxía.
07. Procedementos de avaliación.
08. Criterios de cualificación.
09. Directrices e instrumentos para a realización da avaliación inicial.
10. Medidas de atención a diversidade.
11. Accións de educación en valores e de contribución ao plan de convivencia.

12. Accións de contribución ao Plan TIC do centro.
13. Accións de contribución ao Proxecto Lector e Proxecto Lingüístico do centro.
14. Actividades de reforzo/ recuperación.
15. Materiais didácticos incluídos os libros de texto.
16. Actividades complementarias e extraescolares.
17. Procedemento e sistemática de control, seguimento e avaliación do grao de consecución das competencias básicas e obxectivos da etapa, por parte do alumnado.
18. Procedemento e indicadores para avaliación a propia programación/práctica docente.

02. OBXECTIVOS DA ETAPA.

Segundo a orde do 23/07/2014 (DOG do 14 de agosto) os obxectivos fixados para a etapa da educación primaria son os que se relacionan na seguinte táboa. Trataremos de adecuar estes obxectivos aos nosos alumnos de quinto de Primaria.

a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.
d	Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a nondiscriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.
e	Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicalos ás situacións da súa vida cotiá.

h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.
i	Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.
k	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.
l	Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.
m	Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo sexual.
n	Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.
o	Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

03. CRITERIOS DE AVALIACIÓN E CONCRECIÓN DOS MÍNIMOS ESIXIBLES.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	CCL, CSIEE, CAA, CD, CMCCT	Busca, selecciona e comunica información sobre un tema.
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	CCL, CMCCT	Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).	CCL, CSIEE, CMCCT, CD	Non.
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	CMCCT, CAA, CCL	Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre	CNB1.1.5. Efectúa buscas guiadas de información na rede.	CAA, CMCCT, CD	Efectúa buscas guiadas de información na rede.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.			
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.1. Obter información relevante sobre feitos ou fenómenos previamente delimitados, facer predicións sobre sucesos naturais, integrar datos de observación directa e indirecta a partir da consulta de fontes directa e indirectas e comunicando os resultados en diferentes soportes.	CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	CAA, CMCCT, CD	Non.
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.2. Establecer conxecturas tanto respecto de sucesos que ocorren dunha forma natural como sobre os que ocorren cando se provocan a través dun experimento ou dunha experiencia.	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	CSIEE, CAA, CMCCT	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais.	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA, CSC, CMCCT, CSIEE	Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais.	CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación	CMCCT, CSC, CD	Non.
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.3. Traballar de forma cooperativa, apreciando o coidado pola seguridade propia e a dos seus compañeiros/as, coidando as ferramentas e facendo uso adecuado dos materiais.	CNB1.3.3. Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.	CD, CAA, CMCCT	Non.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	CMCCT, CCL, CAA, CSIEE	Realiza sinxelos proxectos e experiencias sacando conclusións.
CIENCIAS DA NATUREZA	B1.4. Realizar proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións e presentar informes coas conclusións en diferentes soportes.	CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos,	CMCCT, CCL, CSC, CD, CAA, CSIEE	Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		experiencias sinxelas e pequenas investigacións.		
CIENCIAS DA NATUREZA	B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles.	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.	CMCCT	Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.
CIENCIAS DA NATUREZA	B2.1. Identificar e localizar os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano, establecendo algunhas relacións fundamentais entre eles.	CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	CMCCT	Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.
CIENCIAS DA NATUREZA	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.	CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta	CMCCT, CSC	Coñece as consecuencias dunha alimentación inadecuada.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		conclusións en diversos soportes.		
CIENCIAS DA NATUREZA	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.	CNB2.3.2. Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.	CMCCT, CCL, CSC	Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.
CIENCIAS DA NATUREZA	B2.3. Relacionar determinadas prácticas de vida co adecuado funcionamento do corpo, adoptando estilos de vida saudables, coñecendo as repercusións para a saúde do seu modo de vida.	CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	CMCCT, CSC	Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.
CIENCIAS DA NATUREZA	B3.1. Coñecer a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, tipos, órganos, aparellos e sistemas. Identificar as principais características e funcións.	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as	CMCCT, CCL	Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		principais características e funcións de cada un deles.		
CIENCIAS DA NATUREZA	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.	CMCT	Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.
CIENCIAS DA NATUREZA	B3.2. Coñecer diferentes niveis de clasificación dos seres vivos, atendendo ás súas características e tipos.	CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.	CMCT	Non.
CIENCIAS DA NATUREZA	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de	CNB3.3.1. Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e	CMCCT, CCL	Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	compoñentes dun ecosistema.		
CIENCIAS DA NATUREZA	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	CNB3.3.2. Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.	CMCCT, CCL	Estuda con criterio científico ecosistemas próximos.
CIENCIAS DA NATUREZA	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando	CNB3.3.3. Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.	CMCCT, CSC	Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.			
CIENCIAS DA NATUREZA	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	CMCCT	Usa algún medio tecnolóxico para a observación científica.
CIENCIAS DA NATUREZA	B3.3. Investigar as características de ecosistemas do seu contorno mediante a recollida de datos, facendo hipóteses, empregando diversas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes, mostrando interese pola rigorosidade e hábitos de respecto e coidado cara aos seres vivos.	CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.	CMCCT, CCL, CD	Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.

ÁREA		Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
CIENCIAS NATUREZA	DA	B4.1. Coñecer e comparar para clasificar materiais segundo as súas propiedades observables: dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica.	CNB4.1.1. Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).	CMCCT	Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).
CIENCIAS NATUREZA	DA	B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para determinar: a masa e o volume dun corpo e as principais características da flotación dos corpos.	CNB4.2.1. Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.	CMCCT	Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.
CIENCIAS NATUREZA	DA	B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para determinar: a masa e o volume dun corpo e as principais características da flotación dos corpos.	CNB4.2.2. Describe a diferenza entre masa e volume.	CMCCT, CCL	Describe a diferenza entre masa e volume.
CIENCIAS NATUREZA	DA	B4.2. Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigacións para determinar: a masa e o volume dun corpo e as	CNB4.2.3. Identifica e explica as principais características	CMCCT, CCL	Non.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	principais características da flotación dos corpos.	da flotación nun medio líquido.		
CIENCIAS DA NATUREZA	B4.3. Identificar e explicar as características das fontes de enerxía renovables e non renovables e a súa influencia no desenvolvemento sostible.	CNB4.3.1. Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.	CMCCT, CCL, CSC	Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.
CIENCIAS DA NATUREZA	B4.4. Realizar experiencias sinxelas, de forma cooperativa, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciación hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.	CNB4.4.1. Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciación hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os	CMCCT, CAA, CSIEE, CCL, CD	Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; extraer conclusións e comunicar os resultados.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		resultados en diferentes soportes.		
CIENCIAS DA NATUREZA	B4.4. Realizar experiencias sinxelas, de forma cooperativa, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá	CNB4.4.2. Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.	CMCCT	Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.
CIENCIAS DA NATUREZA	B4.4. Realizar experiencias sinxelas, de forma cooperativa, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá	CNB4.4.3. Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.	CMCCT	Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.
CIENCIAS DA NATUREZA	B4.4. Realizar experiencias sinxelas, de forma cooperativa, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá	CNB4.4.4. Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.	CMCCT	Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.
CIENCIAS DA NATUREZA	B5.1. Planificar e construír, de forma cooperativa, un circuíto eléctrico simple	CNB5.1.1. Observa e identifica os elementos dun	CMCCT, CSIEE	Observa e identifica os elementos dun circuíto eléctrico.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	que responda a un problema dado, atendendo ás normas de seguridade.	circuíto eléctrico e constrúen un.		
CIENCIAS DA NATUREZA	B5.1. Planificar e construír, de forma cooperativa, un circuíto eléctrico simple que responda a un problema dado, atendendo ás normas de seguridade.	CNB5.1.2. Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.	CMCCT, CCL	Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.
CIENCIAS DA NATUREZA	B5.1. Planificar e construír, de forma cooperativa, un circuíto eléctrico simple que responda a un problema dado, atendendo ás normas de seguridade.	CNB5.1.3. Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.	CMCCT, CCL	Expón exemplos de materiais condutores e illantes.
CIENCIAS DA NATUREZA	B5.2. Investigar sobre a evolución dun obxecto, aparello ou máquina ao longo da historia, utilizando distintas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes.	CNB5.2.1. Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.	CMCCT, CCL, CSC	Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.
CIENCIAS DA NATUREZA	B5.2. Investigar sobre a evolución dun obxecto, aparello ou máquina ao longo da historia, utilizando distintas fontes de	CNB5.2.2. Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico	CMCCT, CCL, CSC	Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	información e presentando os resultados en diferentes soportes.	nas condicións de vida e no traballo.		
CIENCIAS DA NATUREZA	B5.2. Investigar sobre a evolución dun obxecto, aparello ou máquina ao longo da historia, utilizando distintas fontes de información e presentando os resultados en diferentes soportes.	CNB5.2.3. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	CMCCT, CCL, CSC, CCEC	Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.
CIENCIAS SOCIAIS	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	CAA, CD, CMCCT, CCL	Busca informacións empregando as TIC, organiza os contidos e comunicaos de maneira clara.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
CIENCIAS SOCIAIS	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.	CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	CSIEE, CAA	Organiza o traballo de maneira autónoma e asume responsabilidades.
CIENCIAS SOCIAIS	B1.1.Realizar un traballo de investigación que supoña a busca, selección e organización de información sobre fenómenos previamente delimitados, a realización dun produto, a documentación do proceso e a comunicación dos resultados.	CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	CAA, CCL, CMCCT	Realiza e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.
CIENCIAS SOCIAIS	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo	CSC, CAA	Participa e coopera nos traballos en grupo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	valorando o esforzo e o coidado do material.		
CIENCIAS SOCIAIS	B1.2.Empregar estratexias de traballo cooperativo, adoitando un comportamento de respecto e tolerancia ante as diferentes ideas e achegas alleas nos diálogos e debates, valorando o esforzo e amosando actitudes de cooperación, participación e respecto cara aos demais.	CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	CSC, CAA	Compórtase de maneira responsable respectando as opinións dos demais.
CIENCIAS SOCIAIS	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	CCL, CAA, CMCCT, CSC	Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
CIENCIAS SOCIAIS	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	CCL, CMCCT, CSC, CAA	Expón oralmente de forma clara utilizando vocabulario específico de carácter xeográfico, social e histórico.
CIENCIAS SOCIAIS	B1.3.Coñecer e utilizar as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais, así como comprender diferentes linguaxes recollidos en textos de carácter social, xeográfico ou histórico.	CSB1.3.3.Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	CCL, CD, CMCCT, CSC	Utiliza as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.1.Explicar como é e de que forma se orixinou o Universo e os seus principais compoñentes.	CSB2.1.1.Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela,	CMCCT, CCL	Identifica os compoñentes do Universo. Define galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		planeta, satélite, asteroide e cometa.		
CIENCIAS SOCIAIS	B2.2.Describir as características principais do Sistema Solar identificando diferentes tipos de astros e as súas características.	CSB2.2.1. Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.	CMCCT, CCL	Identifica os compoñentes do Sistema Solar e as súas características.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.3. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar, explicando as súascaracterísticas, movementos, consecuencias e calcular os fusos horarios.	CSB2.3.1. Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos, asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.	CMCCT, CCL, CAA	Define o movemento de translación e as súas consecuencias.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.3. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar, explicando as súascaracterísticas, movementos,	CSB2.3.2.Explica o día e a noite como consecuencia da	CMCCT, CCL, CAA	Define o movemento de rotación e as súas consecuencias.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	consecuencias e calcular os fusos horarios.	rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.		
CIENCIAS SOCIAIS	B2.3. Localizar o planeta Terra e a Lúa no sistema solar, explicando as súas características, movementos, consecuencias e calcular os fusos horarios.	CSB2.3.3. Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.	CMCCT, CCL	Identifica as fases lunares como consecuencia da translación da Lúa.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.4. Describir correctamente planos e mapas, incluíndo os planisferios, interpretando a súa escala e signos convencionais.	CSB2.4.1. Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	CMCCT, CAA	Diferenza entre plano e mapa. Define e interpreta a escala dun mapa. Diferenza os distintos tipos de mapas.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.5. Identificar os elementos que inflúen no clima, explicando como actúan nel e adquirindo unha idea básica de clima e	CSB2.5.1. Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que determinan en España.	CMCCT, CCL	Define clima, os seus elementos e factores que o determinan.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	dos factores determinan o clima en España.			
CIENCIAS SOCIAIS	B2.6.Recoñecer as zonas climáticas mundiais e os tipos de clima de España identificando algunhas das súas características básicas.	CSB2.6.1.Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.	CMCCT, CCL	Recoñece as zonas climáticas do planeta e algunha das súas características.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.6.Recoñecer as zonas climáticas mundiais e os tipos de clima de España identificando algunhas das súas características básicas.	CSB2.6.2 Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.	CMCCT, CAA, CCL	Identifica zonas de climáticas de España.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.7.Explicar que é unha paisaxe, identificar os principais elementos que a	CSB2.7.1.Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de	CCL, CSC, CAA	Define paisaxe e identifica as principais paisaxes de España.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	compoñen e as características das principais paisaxes de España	España valorando a súa diversidade.		
CIENCIAS SOCIAIS	B2.8.Describir as características do relevo de España e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.8.1.Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.	CMCCT	Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.8.Describir as características do relevo de España e a súa rede hidrográfica, localizándoos nun mapa.	CSB2.8.2.Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.	CMCCT	Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible.	CSB2.9.1.Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	CSC, CCL	Explica a importancia da intervención humana no medio.
CIENCIAS SOCIAIS	B2.9.Explicar a importancia da intervención humana no medio e favorecer o desenvolvemento sostible.	CSB2.9.2.Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	CSC, CAA	Nomea accións que favorezan o desenvolvemento sostible.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
CIENCIAS SOCIAIS	B3.1.Explicar a importancia que ten a Constitución para o funcionamento do Estado español, así como os dereitos, deberes e liberdades recollidos nesta.	CSB3.1.1. Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.	CSC, CCL	Explica a importancia que ten a Constitución para o funcionamento do Estado español.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.2. Identificar as institucións políticas que se derivan da Constitución. Funcións e organización.	CSB3.2.1. Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.	CSC, CCL	Identifica as principais institucións do Estado español.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.2. Identificar as institucións políticas que se derivan da Constitución. Funcións e organización.	CSB3.2.2. Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas	CCL, CSC	Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		na Constitución para cada un deles.		
CIENCIAS SOCIAIS	B3.3.Describir a organización territorial do Estado español así como os órganos de goberno.	CSB3.3.1.Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.	CCL, CSC	Coñece a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.4.Valorar a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas.	CSB3.4.1.Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	CSC, CCL	Valora a diversidade cultural, social, política e lingüística do Estado español respectando as diferenzas.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
CIENCIAS SOCIAIS	B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e os factores xeográficos, sociais, económicos ou culturais que inciden nos datos de poboación.	CSB3.5.1.Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.	CMCCT, CCL, CSC	Define demografía e poboación e os principais factores que lle afectan.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.5.Comprender e interpreta os principais conceptos demográficos e os factores xeográficos, sociais, económicos ou culturais que inciden nos datos de poboación.	CSB3 5.2.Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	CMCCT, CAA	Interpreta unha pirámide de poboación.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.6.Distinguir os principais trazos da poboación española explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.	CSB3.6.1.Describe os principais trazos da poboación española.	CCL, CSC	Describe os principais trazos da poboación española.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.6.Distinguir os principais trazos da poboación española explicando a súa evolución e a súa distribución	CSB3.6.2.Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a	CCL, CSC	Explica o proceso da evolución da poboación en España.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	demográfica e representándoa graficamente.	incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.		
CIENCIAS SOCIAIS	B3.6.Distinguir os principais trazos da poboación española explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.	CSB3.6.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.	CCL, CSC	Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.6.Distinguir os principais trazos da poboación española explicando a súa evolución e a súa distribución demográfica e representándoa graficamente.	CSB3.6.4 Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas.	CSC	Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.7.Describir os movementos migratorios da poboación galega e de España explicando o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país e identificar os	CSB3.7.1 Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país. CSB3.7.2.Identifica e describe os principais	CCL, CSC	Explica o éxodo rural e a emigración a Europa.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	problemas actuais da poboación española.	problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.		
CIENCIAS SOCIAIS	B3.8.Explicar as diferenzas entre materias primas e os produtos elaborados, identificando as actividades que se realizan para obtelos.	CSB3.8.1. Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.	CCL, CSC	Identifica e define materias primas e produto elaborado e as actividades nas que se obteñen.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.8.Explicar as diferenzas entre materias primas e os produtos elaborados, identificando as actividades que se realizan para obtelos.	CSB3 8.2 Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.	CCL, CSC, CMCCT	Non.
CIENCIAS SOCIAIS	B3.9. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais	CSB3.9.1. Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica	CMTC, CSC	Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	actividades económicas de España e Europa.	distintas actividades no grupo ao que pertencen.		
CIENCIAS SOCIAIS	B3.9. Identificar as actividades que pertencen a cada un dos sectores económicos, describir as características destes recoñecendo as principais actividades económicas de España e Europa.	CSB3.9.2. Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes.	CCL, CSC	Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.1. Explicar as características de cada tempo histórico estudado e certos acontecementos desas épocas que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia.	CSB4.1.1. Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.	CSC, CMCCT, CCL, CCEC	Diferenza entre data e idade. Coñece os feitos que marcan os inicios e finais da Idade Media e Moderna.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.2. Coñecer a importancia das fontes históricas para o estudo da historia,	CSB4.2.1. Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia,	CSC, CMCCT,	Coñece a importancia das fontes históricas para o estudo da historia.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	diferenciando entre fontes primarias e secundarias.	facendo fincapé na Idade Contemporánea.	CAA, CCEC	
CIENCIAS SOCIAIS	B4.3.Utiliza as nocións básicas de sucesión, duración e simultaneidade para ordenar temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos relevantes.	CSB4.3.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	CSC, CMCCT, CAA, CCEC	Ordena temporalmente feitos históricos relevantes..
CIENCIAS SOCIAIS	B4.4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSB4.4.1. Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.	CMCCT, CSC, CCEC	Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España	CSB4.4.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna	CMCCT, CSC,	Identifica as características máis relevantes da Historia medieval e moderna de España.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	de España, describindo as principais características de cada unha delas.	CCEC, CCL	
CIENCIAS SOCIAIS	B4.4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSB4.4.3. Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	CSC, CCEC, CAA	Posúe unha perspectiva global da organización social ao longo da historia de España.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSB4.4.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.	CMCCT, CSC, CCEC	Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
CIENCIAS SOCIAIS	B4.4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSB4.4.5. Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.	CCEC, CSC, CCL	Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.4. Identificar e localizar no tempo e no espazo os procesos e acontecementos históricos, políticos, sociais e culturais máis relevantes da historia de España para adquirir unha perspectiva global da súa evolución.	CSB4.4.6. Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVI, s. XVII. Os Borbóns, s. XVIII).	CSC, CCL, CCEC	Explica as características da Idade Moderna e os acontecementos que determinaron os cambios do Poder.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.5. Desenvolver a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no	CSB4.5.1. Identifica, valora e respecta o patrimonio natural,	CSC, CCEC	Desenvolve a curiosidade por coñecer as formas da vida humana no pasado,

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	pasado, valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.	histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.		valorando a importancia que teñen os restos para o coñecemento e estudo da historia e como patrimonio cultural que hai que coidar e legar.
CIENCIAS SOCIAIS	B4.6. Valorar a importancia dos museos, sitios e monumentos históricos como espazos onde se ensina e aprende, amosando unha actitude de respecto á súa contorna e á súa cultura, apreciando a herdanza cultural.	CSB4.6.1. Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	CSC, CCEC	Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B1.1. Distinguir as diferenzas fundamentais entre as imaxes fixas e en movemento, clasificándoas seguindo patróns aprendidos.	EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasifícaaas	CCEC, CSIEE	Recoñecer imaxes fixas e en movemento.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B1.1. Distinguir as diferenzas fundamentais entre as imaxes fixas e en movemento, clasificándoas seguindo patróns aprendidos.	EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá.	CCEC, CSIEE	Debuxar aspectos da vida cotiá.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e cores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística.	EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.	CCEC, CCL	Identificar os recursos e os materiais, texturas, formas e cores aplicados nun traballo.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B1.2. Identificar e describir os materiais, utensilios e soportes, texturas, formas e cores; comprobando as posibilidades que achegan para a creación artística.	EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes.	CCEC	Analizar as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores utilizados.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B1.3. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	EPB1.3.1 . Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.	CCEC, CCL	Valorar as posibilidades que ofrece a tecnoloxía na obtención de fotografías.

ÁREA	Crterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B1.3. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	EPB 1.3.2. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre é o máis axeitado para o propósito inicial.	CCEC, CCL	Non.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B1.3. Aproximarse á lectura, análise e interpretación da arte e as imaxes fixas e en movemento nos seus contextos culturais e históricos, comprendendo, de maneira crítica, o significado e función social, sendo capaz de elaborar imaxes novas a partir dos coñecementos adquiridos.	EPB 1.3.3. Recoñece os diferentes temas da fotografía.	CCEC	Recoñecer os temas da fotografía.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA	B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para deseñar	EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións	CCEC, CSIEE, CCL	Realizar debuxos que transmitan sensacións.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
(EDUCACIÓN PLÁSTICA)	documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.)	básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustar ás necesidades.		
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.1. Experimentar coas imaxes como unha ferramenta para deseñar documentos de información e comunicación (carteis, guías, folletos etc.)	EPB2.1.2. Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.	CCEC, CSIEE	Confeccionar un anuncio.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo; manexando as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo.	CCEC, CMCCT, CSC	Realizar un plano sinxelo.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo	EPB2.2.2. Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula).	CCEC, CMCT	Facer debuxos utilizando a cuadrícula.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA	B2.2. Realizar planos, mapas e carteis, individualmente e en grupo	EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e	CSC	Participar con interese nas actividades de grupo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
(EDUCACIÓN PLÁSTICA)		amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo		
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais.	EPB2.3.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas.	CCEC, CCL	Utilizar o claroscuro para obter volume.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais.	EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume.	CCEC, CMCT	Non
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais.	EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.	CCEC, CMCT	Utilizar a liña horizontal para obter profundidade.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA	B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais.	EPB2.3.4. Combina e analiza as cores para as utilizar	CCEC	Utilizar as cores adecuadas ao traballo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
(EDUCACIÓN PLÁSTICA)		correctamente na composición.		
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais.	EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras.	CCEC	Aproveitar as diferentes texturas dos lapis e ceras nos traballos.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.3. Imaxinar, debuxar e elaborar obras tridimensionais con diferentes materiais.	EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais.	CCEC, CSIEE	Construír obxectos tridimensionais.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.4.1. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.	CCEC, CAA	Facer debuxos coas proporcións, dimensións e cores axeitados.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA	B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos	EPB2.4.2. Organiza os espazos das súas producións bidimensionais, utilizando	CCEC, CMCT	Organizar os espazos tendo en conta as proporcións.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
(EDUCACIÓN PLÁSTICA)	elementos que configuran a linguaxe visual.	conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.		
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.4.3. Analiza e compara as texturas naturais e artificiais, así como as texturas visuais e táctiles, sendo capaz de realizar traballos artísticos utilizando estes coñecementos.	CCEC, CMCT	Utilizar correctamente texturas naturais e artificiais.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.4.4. Distingue o tema ou xénero de obras plásticas.	CCEC, CMCT	Distinguir o tema dunha obra.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.4. Representa, de forma persoal, ideas, accións e situacións valéndose dos elementos que configuran a linguaxe visual.	EPB2.4.5. Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquexo.	CCEC, CSIEE	Realizar imaxes sinxelas partindo dun bosquexo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas.	EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	CCEC, CSC	Valorar os recursos empregados para acadar o efecto necesario.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas.	EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.	CSC	Coidar os materiais e utensilios empregados .
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.5. Participar con interese, coidando e respectando o material, os utensilios e os espazos, desenvolvendo a iniciativa e a creatividade, respectando as normas e as regras previamente establecidas.	EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material.	CSC	Participar e colaborar na recollida do material. Mostrar interese polas actividades propostas.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA	B2.6. Amosar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta	EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	CCEC, CSC	Realizar os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
(EDUCACIÓN PLÁSTICA)	realización de actividades e a presentación.			
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.6. Aposar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas.	CSC, CCEC	Presentar os traballos con orde e limpeza.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.6. Aposar interese polo traballo, apreciando e valorando a correcta realización de actividades e a presentación.	EPB2.6.3. Aposar interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	CSC, CCEC	Aposar interese pola correcta realización das actividades.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B2.7. Utilizar e manexar as tecnoloxías da información e da comunicación como medio de información, investigación e deseño.	EPB2.7.1. Emprega as novas tecnoloxías para se iniciar no deseño dixital, no tratamento de imaxes ou na animación.	CD, CCEC	Empregar as novas tecnoloxías para tratamento de imaxes.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA	B3.1. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB3.1.1 Coñece e usa as principais ferramentas básicas do debuxo	CCEC, CMCCT	Utilizar correctamente as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
(EDUCACIÓN PLÁSTICA)		xeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.)		
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B3.1. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB3.1.2. Utiliza o trazado de rectas paralelas.	CCEC, CMCCT	Utilizar o trazado de rectas paralelas.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B3.1. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB3.1.3. Traza ángulos rectos, de 30 e de 60 graos utilizando as ferramentas básicas.	CCEC, CMCCT	Trazar ángulos coas ferramentas adecuadas.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B3.1. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB3.1.4. Manexa os efectos visuais da perspectiva para debuxar triángulos e cuadriláteros.	CCEC, CMCCT	Manexar os efectos visuais para debuxar triángulos e cuadriláteros.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B3.1. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB3.1.5. Representa e aplica adecuadamente o eixe de simetría.	CCEC, CMCCT	Aplicar correctamente o eixe de simetría.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	B3.1. Coñecer e utilizar as ferramentas básicas do debuxo xeométrico.	EPB3.1.6. Representa formas xeométricas con precisión e coa axuda da cuadrícula e as ferramentas básicas.	CCEC, CMCCT	Representar figuras xeométricas con precisión utilizando a cuadrícula.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais.	LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.	CCL, CAA, CSC	Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais.	LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	CCL, CAA	Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.1. Participar en situacións de comunicación, dirixidas ou espontáneas, respectando as normas da comunicación: quenda de palabra, escoita atenta e incorporación ás intervencións dos e das demais.	LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	CCL, CAA, CSC	Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	LCB1.2.1. Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes.	CCL	Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrala nas producións propias.	LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.	CCL	Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.2. Recoñecer a información verbal e non verbal dos discursos orais e integrála nas producións propias.	LCB1.2.3. Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).	CCL	Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente.	LCB1.3.1. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	CCL	Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente.	LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos - exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	CCL, CD, CAA, CSC, CSIEE	Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos - exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.3. Expresarse de forma oral para satisfacer necesidades de comunicación en diferentes situacións con vocabulario axeitado e estrutura coherente.	LCB1.3.3. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	CCL, CAA, CSC, CSIEE	Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso	LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	CCL	Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.4. Facer hipóteses sobre o significado de palabras a partir do seu contexto de uso	LCB1.4.2. Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.	CCL	Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade.	LCB1.5.1. Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e	CCL, CAA	Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social,

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		social, identifica o tema e selecciona as ideas principais		identifica o tema e selecciona as ideas principais
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade.	LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	CCL, CAA	Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade.	LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	CCL	Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.5. Recoñecer o tema e as ideas principais dos textos orais, e identificar ideas ou valores non explícitos accesibles á súa idade.	LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.	CCL, CAA, CSC, CSIEE	Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.6. Memorizar e reproducir textos axeitados á súa idade, seus gustos e intereses, utilizando con creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL, CAA, CCEC	Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos	CCL, CAA, CSIEE	Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.7. Producir textos orais breves e sinxelos adecuados ao nivel dos xéneros máis habituais imitando modelos: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	LCB1.7.1. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)	CCL, CAA, CSIEE	Organiza e planifica o discurso axeitándose aos modos discursivos:narrar, describir, dialogar.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.	LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.	CCL, CAA, CSC, CSIEE	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con	LCB1.8.2. Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da	CCL, CAA, CSC, CSIEE	Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.	comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.		
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.8. Utilizar de xeito efectivo a linguaxe oral: escoitar, recoller datos, preguntar e repreguntar, participar nas enquisas e entrevistas e expresar oralmente con claridade o propio xuízo persoal, de acordo á súa idade.	LCB1.8.3. Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.	CCL, CAA, CSC, CSIEE	Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	CCL, CD, CAA, CSC	Non.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.	CCL, CSC	Transforma en noticias feitos cotiás próximos á súa realidade, imitando modelos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B1.9. Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe e de acceso a informacións e experiencias de outras persoas.	LCB1.9.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.	CCL, CAA, CSIEE	Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL	Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.2. Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	CCL	Lee en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.	CCL, CAA	Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.1. Ler, en voz alta e en silencio, E diferentes textos, con fluidez e entoación adecuada.	LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	CCL, CAA	Resume textos lidos destacando as ideas principais.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.2. Utilizar as estratexias de control do E proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).	LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.	CCL, CAA	Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.2. Utilizar as estratexias de control do E proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).	LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.	CCL, CAA	Identifica as palabras clave dun texto.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).	LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.	CCL, CAA	Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).	LCB2.2.5. Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.	CCL, CMCT, CAA	Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.2. Utilizar as estratexias de control do proceso lector (anticipación do significado, formulación de hipóteses, uso do dicionario, relectura).	LCB2.2.6. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	CCL, CAA	Interpreta mapas conceptuais sinxelos.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.	LCB2.3.1. Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.	CCL, CAA, CSIEE	Programa de xeito guiado un tempo semanal para ler diferentes textos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.3. Ler por propia iniciativa e con diferentes finalidades textos de tipoloxía diversa.	LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.	CCL, CAA, CSIEE	Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.4. Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.4.1. Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	CCL, CD, CAA	Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.4. Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e aplicalos en traballos persoais.	LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	CCL, CD, CAA, CSIEE	Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.4. Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e apicalos en traballos persoais.	LCB2.4.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.	CCL, CAA	Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.4. Utilizar diferentes fontes e soportes para seleccionar e recoller información, ampliar coñecementos e apicalos en traballos persoais.	LCB2.4. 4. Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.	CCL, CAA, CSIEE	Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.5. Mostra interese por manter unha biblioteca propia.	LCB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	CCL	Coida, conserva e organiza os seus libros.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.6. Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación da súa intención e significado.	LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.	CCL, CAA	Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.6. Identificar a estrutura organizativa de diferentes textos lidos, centrándose na interpretación da súa intención e significado.	LCB2.6.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.	CCL, CSC	Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B2.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	CCL, CD, CAA	Non.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.	LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos,	CCL, CD, CAA	Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...		
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.	LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	CCL, CAA	Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.	LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	CCL, CCA, CSIEE	Escribe, de forma creativa, seguindo unhas pautas.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.1. Producir textos segundo un modelo E con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.	LCB3.1.4. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	CCL, CD, CAA, CSIEE, CCEC	Non.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.1. Producir textos segundo un modelo E con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.	LCB3.1.5. Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	CCL, CD, CAA, CSIEE	Non.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.1. Producir textos segundo un modelo con diferentes intencións comunicativas, con coherencia, aplicando as regras ortográficas e coidando a caligrafía, a orde e a presentación.	LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	CCL, CAA	Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.2. Valorar a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	CCL, CSC	Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	CCL	Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.3. Aplicar todas as fases do proceso E de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	LCB3.3.2. Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.	CCL	Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.3. Aplicar todas as fases do proceso E de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e	LCB3.3.3. Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.	CCL, CD, CAA, CSIEE	Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.			
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.	LCB3.3.4. Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.	CCL, CAA, CSIEE	Redacta o texto e revisao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.3. Aplicar todas as fases do proceso de escritura na produción de textos escritos de distinta índole: planificación, textualización, revisión e reescritura, utilizando esquemas e mapas conceptuais, aplicando estratexias de tratamento da información, redactando os	LCB3.3.5. Amosa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.	CCL, CAA, CSIEE	Amosa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	seus textos con claridade, precisión e corrección e avaliando, coa axuda de guías, as producións propias e alleas.			
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.4. Utilizar de xeito autónomo o dicionario.	LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.	CCL, CAA	Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do área.	LCB3.5.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)	CCL, CAA	Non.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.5. Elaborar proxectos individuais ou colectivos sobre diferentes temas do área.	LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis...facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais	CCL, CD, CAA, CSIEE	Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis...facendo ilustracións para facilitar a súa

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		para facilita a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.		comprensión ou mellorar a súa presentación.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.6. Favorecer a través da linguaxe a formación dun pensamento crítico que impida discriminacións e prexuízos.	LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	CCL, CSC	Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.7. Utilizar as Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas	CCL, CD, CAA	Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir e buscar información.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B3.8. Escribir os textos establecidos no plan de escritura.	LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de	CCL, CAA	Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		escritura axeitados á súa idade e nivel.		
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.1. Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.	CCL	Coñece e reconece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.	CCL	Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.1. Aplicar os coñecementos básicos E sobre a estrutura da lingua, a gramática (categorías gramaticais), o vocabulario (formación e significado das palabras e campos semánticos), así coma as regras de ortografía para favorecer unha comunicación máis eficaz.	LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	CCL	Diferenza familias de palabras.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.2. Desenvolver as destrezas e E competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.	CCL	Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.2. Desenvolver as destrezas e E competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	CCL	Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.2. Desenvolver as destrezas e E competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL	Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.	CCL	Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.2. Desenvolver as destrezas e competencias lingüísticas a través do uso da lingua.	LCB4.2.5. Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.	CCL	Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.1. Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).	CCL, CAA	Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	CCL, CAA	Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.3. Sistematizar a adquisición de vocabulario a través dos textos.	LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.	CCL	Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.	CCL	Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	CCL	Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	CCL	Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.	CCL	Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.	CCL	Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.4. Desenvolver estratexias para mellorar a comprensión oral e escrita a través do coñecemento da lingua.	LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL	Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.5. Utilizar programas educativos dixitais para realizar tarefas e avanzar na aprendizaxe.	LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	CCL, CD, CAA	Non.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.6. Valorar a variedade lingüística de España e do español como fonte de enriquecemento cultural. Mostrar respecto tanto cara ás linguas e dialectos que se falan en España, como cara ao español de América.	LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	CCL, CSC	Valora a variedade lingüística de España e o español de América.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B4.7. Comparar aspectos básicos das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada.	LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	CCL, CSC, CSC	Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B5.1. Valorar os textos literarios e utilizar a lectura como fonte de lecer e información e consideralos como un medio de aprendizaxe e enriquecemento persoal.	LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	CCL, CCEC	Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e	LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura	CCL, CCEC	Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.		infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B5.2. Integrar a lectura expresiva, a comprensión e interpretación de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos na práctica escolar e recoñecer e interpretar algúns recursos básicos da linguaxe literaria e diferenciar as principais convencións formais dos xéneros.	LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.	CCL, CAA	Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.	CCL, CCEC	Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B5.3. Coñecer e valorar os recursos literarios da tradición oral: poemas, cancións, contos, refráns, adiviñas.	LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas,	CCL, CCEC	Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.		
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B5.4. Producir a partir de modelos dados E textos literarios en prosa ou en verso, con sentido estético e creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e fragmentos teatrais.	LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL, CAA, CSIEE, CCEC	Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B5.5. Participar con interese en E dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia.	LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.	CCL, CAA, CSC, CCEC	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B5.5. Participar con interese en E dramatizacións de textos literarios adaptados á idade ou de produción propia.	LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	CCL, CAA, CCEC	Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B5.6. Participar con interese en dramatizacións de textos literarios adaptados á idade.	LCB5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	CCL, CAA, CCEC	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	B5.7. Valorar a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal	LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL, CSC, CCEC	Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos.	LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.	CCL, CAA	Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.1. Comprender textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, identificando os aspectos xerais máis relevantes así como as intencións, valores e opinións explícitos.	LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.	CCL, CSC	Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.10. Amosar respecto e cooperación nas situacións de aprendizaxe en grupo.	LGB1.10.1. Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL, CAA, CSIEE	Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.	CCL, CSC	Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.12. Usar, de maneira xeral, unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	CCL, CSC	Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.13. Recoñecer, de maneira global, e valorar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades	CCL, CCEC	Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		dialectais moi evidentes da lingua galega.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.13. Recoñecer, de maneira global, e avaliar as diferenzas dialectais orais da lingua galega.	LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	CCL, CSC, CCEC	Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	CCL, CCEC	Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.14. Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral.	LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL, CCEC, CSC	Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	CCL, CD, CAA, CSC	Non.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.2. Valorar e utilizar os documentos audiovisuais dos medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.	CCL, CD, CAA, CSIEE	Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.3. Interpretar correctamente a retranca, a ironía e os dobres sentidos, en	LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	CCL	Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.

ÁREA	Crterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	situacións de comunicación nas que estes resulten bastante evidentes.			
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	CCL, CAA, CSC, CSEIEE	Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.	CCL, CAA	Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer),	CCL, CSIEE, CAA	Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		utilizando o dicionario se é preciso.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	CCL, CSIEE, CAA	Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.4. Comprender e producir textos orais propios do uso cotián ou do ámbito académico.	LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a esta a súa produción.	CCL	Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a esta a súa produción.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	CCL, CSC	Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.5. Manter unha actitude de escoita activa, respectando as opinións dos e das demais.	LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	CCL, CSC	Respecta as opinións dos e das demais.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL, CSC, CAA	Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL, CSC, CCEC	Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	CCL, CSC, CCEC	Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	CCL, CSC, CCEC	Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.6. Participar nas diversas situacións de intercambio oral que se producen na aula amosando valoración e respecto polas normas que rexen a interacción oral.	LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL, CSC, CCEC, CAA	Participa na conversa formulando e contestando preguntas.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL, CAA	Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	CCL	Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	CCL, CSC	Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.7. Amosar interese por expresarse en público coherentemente, sen contradicións, sen repeticións innecesarias e usando nexos adecuados.	LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	CCL, CCEC	Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.8. Elaborar textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación.	LGB1.8.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.	CCL, CD, CAA, CSIEE, CSC	Elabora textos sinxelos propios.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B1.9. Reforzar a eficacia comunicativa das súas mensaxes orais, coa utilización de elementos propios da linguaxe non verbal.	LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	CCL, CCEC, CSC, CAA	Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.	LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL, CD, CSC	Comprende a información relevante de textos.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.1. Comprender, buscar, localizar e seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.	LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	CCL	Identifica as ideas principais e secundarias dun texto.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.1. Comprender, buscar, localizar e E seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.	LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	CCL, CAA, CSIEE	Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.1. Comprender, buscar, localizar e E seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.	LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	CCL, CAA, CSIEE	Interpreta, personificacións, ironías e dobres sentidos en textos.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.1. Comprender, buscar, localizar e E seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dobres sentidos bastante evidentes.	LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	CCL	Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	intencións e dotes sentidos bastante evidentes.			
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.1. Comprender, buscar, localizar e E seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dotes sentidos bastante evidentes.	LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferenza, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	CCL, CAA	Identifica de maneira xeral a diferenza entre información, opinión e publicidade.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.1. Comprender, buscar, localizar e E seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dotes sentidos bastante evidentes.	LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL, CAA, CSIEE	Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.1. Comprender, buscar, localizar e E seleccionar información explícita en textos escritos de soportes variados (webs infantís, libros, carteis) e iniciar a realización de inferencias para determinar intencións e dotes sentidos bastante evidentes.	LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	CCL, CAA, CSIEE	Non.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.10. Aposar interese polos textos E escritos como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	LGB2.10.1. Aposar interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CCL, CAA, CSC, CCEC	Aposar interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.11. Aposar certa autonomía lectora e E capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.	CCL	Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.11. Amosar certa autonomía lectora e capacidade de selección de textos do seu interese, así como ser quen de expresar preferencias.	LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	CCL, CSC, CAA, CSIEE	Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	CCL, CCEC	Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.12. Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades da lingua galega.	LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	CCL, CSC, CCEC	Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.2. Interpretar e comprender, de maneira xeral, a información procedente	LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e	CCL, CAA, CSC,	Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes.	ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.	CSIEE, CMCT	redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido.	LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL, CAA	Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido.	LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	CCL, CAA	Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.3. Realizar o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo, e esquematizar e resumir o seu contido.	LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	CCL, CAA	Realiza o resumo dun texto sinxelo.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	CCL, CAA, CSIEE	Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.4. Utilizar certas estratexias para mellorar a lectura.	LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	CCL, CAA, CSIEE	Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto sinxelo.	LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.	CCL, CD, CAA	Non.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto sinxelo.	LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.	CCL, CD	Non.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.5. Utilizar as tecnoloxías da información para tratar a información nun texto sinxelo.	LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL, CAA, CD, CSIEE	Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.6. Realizar diferentes tipos de lectura.	LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	CCL, CSIEE, CAA	Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	CCL, CAA	Descodifica con precisión e rapidez as palabras.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	CCL	Le textos en voz alta con fluidez e precisión.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar	LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL	Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.			
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión, atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.	LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	CCL, CAA, CSC	Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.7. Ler expresivamente textos de diversa tipoloxía (dramatizando cando é preciso) con fluidez e precisión,	LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	CCL, CSC	Fai lecturas dramatizadas de textos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	atendendo á dicción, entoación, intensidade de voz, ritmo e velocidade, adecuados ás diversas situacións funcionais da lectura en voz alta (ler para que alguén goce escoitando, ler para dar a coñecer un texto descoñecido, ler para compartir información que se acaba de localizar) facendo participar a audiencia da súa interpretación.			
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL, CAA, CSC	Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	CCL, CAA, CSC	Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.8. Usar as bibliotecas da aula e do centro, así como as virtuais, con certa autonomía, comprendendo como se organiza e colaborando no seu coidado e mellora.	LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.	CCL, CAA, CD	Non.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B2.9. Ter interese por ter unha biblioteca propia, física ou virtual.	LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	CCL, CAA, CSC	Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.1. Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	CCL, CSIEE, CAA	Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.1. Usar, de maneira xeral, as E estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	CCL, CAA, CSIEE	Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.1. Usar, de maneira xeral, as E estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CCL	Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.1. Usar, de maneira xeral, as E estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	CCL, CSC, CCEC	Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.1. Usar, de maneira xeral, as E estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.	CCL, CAA, CSIEE	Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.1. Usar, de maneira xeral, as E estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	CCL, CAA, CSIEE	Usa o dicionario durante a elaboración de textos.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente E tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións	CCL, CAA, CD	Elabora textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente E tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan	LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e	CCL, CSC, CCEC, CAA	Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	característicos dos medios de comunicación.	carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	CCL, CAA	Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	CCL, CSC, CCEC	Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.2. Crear textos sinxelos de diferente tipoloxía que permitan narrar, describir, resumir, explicar e expoñer opinións, emocións e informacións relacionadas con situacións cotiás e aqueles que sexan característicos dos medios de comunicación.	LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL, CSC, CAA	Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.3. Elaborar textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información.	LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descricións, explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	CCL, CAA, CSIEE	Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descricións, explicacións...)
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade.	LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, poemas, cancións e anécdotas.	CCL, CSC, CCEC, CAA, CSIEE	Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade.	LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	CCL, CAA, CSIEE	Escribe textos sinxelos de carácter creativo.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.4. Elaborar textos breves e sinxelos con creatividade.	LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe.	CCL, CAA, CSIEE	Aprecio polos usos creativos da linguaxe.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.5. Usar as TIC, con certa autonomía, para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	LGB3.5.1. Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.	CCL, CD, CAA, CSIEE	Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais de maneira dirixida.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.5. Usar as TIC, con certa autonomía, para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos con certa autonomía.	CCL, CAA, CSIEE, CD	Emprega procesadores de textos de maneira dirixida.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.5. Usar as TIC, con certa autonomía, para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	LGB3.5.3. Utiliza habitualmente, correctores de textos.	CCL, CD, CAA, CSIEE	Non.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.5. Usar as TIC, con certa autonomía, para a busca de información, tratamento dos textos e realización de presentacións.	LGB3.5.4. Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais.	CCL, CD, CSIEE	Non.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.6. Utilizar recursos gráficos e paratextuais que faciliten a comprensión dos textos e contribúan á súa ilustración creativa.	LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	CCL, CD, CSIEE	Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos,	CCL, CD, CAA	Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		interliñado... en calquera soporte.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	B3.7. Coidar a presentación dos traballos escritos en calquera soporte e valorar a lingua escrita como medio de comunicación.	LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	CCL, CSC	Valora a lingua escrita como medio de comunicación.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.	CCL, CAA	Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	CCL, CAA	Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.3. Diferenza as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	CCL, CAA	Diferenza as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.	CCL, CAA	Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.1. Utilizar terminoloxía lingüística e gramatical básica, funcionalmente, como apoio á comprensión e á produción de textos, así como aplicar o seu coñecemento no uso da lingua.	LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome.	CCL, CAA	Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, E as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	CCL, CSC, CCEC	Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.2. Coñecer e aplicar, de forma xeral, E as normas ortográficas xerais e as de acentuación en particular, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.	CCL, CSC, CCEC	Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.3. Utilizar correctamente as regras de E puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.	CCL	Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	CCL	Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.3. Utilizar correctamente as regras de puntuación, así como unha sintaxe adecuada nas producións orais e escritas.	LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL, CSC, CCEC	Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos, así como outros elementos de cohesión.	LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...	CCL, CAA	Usa diversos conectores básicos entre oracións.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.4. Recoñecer e empregar os conectores básicos, así como outros elementos de cohesión.	LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...	CCL, CAA	Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	B4.5.1. Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..	CCL, CAA	Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.5. Identificar o papel semántico do suxeito e transformar oracións activas en pasivas, e viceversa, para mellorar a comprensión e a produción de textos.	B4.5.2. Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.	CCL, CAA	Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.6. Transformar un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.	B4.6.1. Transforma un texto narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.	CCL, CAA	Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada	CCL, CAA, CD	Usa axeitadamente o dicionario en papel para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		contexto e como consulta ortográfica.		segundo cada contexto e como consulta ortográfica.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.	CCL, CAA	Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.7. Ampliar o vocabulario a partir do uso do dicionario e do traballo e reflexión sobre as palabras que conforman a lingua.	LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.	CCL, CAA	Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.8. Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua	LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas,	CCL, CCEC	Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	socioculturais...) da lingua galega.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.8. Coñecer, de xeito xeral, as características relevantes da lingua galega e identificar e valorar esta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	CCL, CSC, CCEC	Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado.	LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	CCL, CCEC	Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B4.9. Establecer relacións elementais entre as diversas linguas que utiliza ou está a aprender o alumnado.	LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CCL	Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.1 escoitar, memorizar, reproducir e avaliar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral	CCL, CAA, CCEC	Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.1 escoitar, memorizar, reproducir e avaliar textos procedentes da literatura popular galega e da literatura galega en xeral.	LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	CCL, CCEC	Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.2. Ler textos e obras en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á	CCL, CCEC, CD	Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		idade e en diferentes soportes.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.2. Ler textos e obras n galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL, CCEC, CD	Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	CCL, CCEC	Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	CCL	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérboles e xogos de palabras.	CCL, CCEC, CAA	Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións e personificacións.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.3. Identificar as características dos diferentes xéneros e as figuras literarias, así como temas recorrentes.	LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura.	CCL, CCEC	Non.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.4. Recrear e compoñer poemas e relatos sinxelos a partir de modelos dados.	LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	CCL, CCEC, CSC	Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.5. Participar activamente en dramatizacións de textos literarios.	LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.	CCL	Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.6. Valorar a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCL, CSC, CCEC	Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante las diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	CSC, CCEC	Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.
LINGUA GALEGA LITERATURA	B5.7. Amosar interese, respecto e tolerancia ante las diferenzas persoais, sociais e culturais.	LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CSC, CCEC	Amosa curiosidade por coñecer outras costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.
MATEMÁTICAS	B1.1. Describir e analizar situacións de cambio para encontrar patróns, regularidades e leis matemáticas, en contextos numéricos, xeométricos e	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos	CMCT, CAA	Identificar patróns e leis matemáticas en contextos dados.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	funcionais, valorando a súa utilidade para facer predicións.	numéricos, xeométricos e funcionais.		
MATEMÁTICAS	B1.2 Coñecer algunhas características do método do traballo científico en contextos de situacións problemáticas a resolver.	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.	CMCT, CAA	Realizar estimacións sinxelas.
MATEMÁTICAS	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.	CMCT, CSIEE, CAA	Distinguir entre problemas e exercicios e aplicar as estratexias adecuadas en cada caso.
MATEMÁTICAS	B1.3. Desenvolver e cultivar as actitudes persoais inherentes ao traballo matemático.	MTB1.3.2. Iniciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	CMCT, CAA, CCL	Saber formular preguntas en problemas sinxelos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B1.4. Superar bloqueos e inseguridades ante resolución de situacións descoñecidas.	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.	CMCT, CAA, CSIEE	Aplicar o razoamento lóxico e analítico na resolución de problemas.
MATEMÁTICAS	B1.5. Reflexionar sobre as decisións tomadas, aprendendo para situacións semellantes futuras.	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.	CMCT, CAA, CSIEE	Analizar os erros cometidos para aprender deles.
MATEMÁTICAS	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	CMCT, CCEC	Identificar os números romanos. Coñecer as normas para a súa lectura e escritura.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B2.1. Ler, escribir e ordenar utilizando razoamentos apropiados, distintos tipos de números (romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas).	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT, CAA, CCL	Ler, escribir e ordenar números romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas atendendo ao valor de posición das súas cifras.
MATEMÁTICAS	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	CMCT, CAA, CCL	Interpretar o valor dos números atendendo ao valor de posición das súas cifras.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B2.2. Interpretar diferentes tipos de números segundo o seu valor, en situacións da vida cotiá.	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	CMCT	Ordenar na recta numérica números naturais, decimais e fraccións.
MATEMÁTICAS	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.	CMCT	Reducir fraccións a común denominador. Calcular fraccións equivalentes.
MATEMÁTICAS	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.	CMCT	Aproximar números decimais ata as décimas, centésimas e milésimas .

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B2.3. Realizar operacións e cálculos numéricos mediante diferentes procedementos, incluído o cálculo mental, facendo referencia implícita ás propiedades das operacións, en situación de resolución de problemas.	MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	CMCT	Ordenar fraccións atendendo ao número natural que representan.
MATEMÁTICAS	B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	CMCT	Facer pequenas operacións combinadas aplicando correctamente a xerarquía das operacións.
MATEMÁTICAS	B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	CMCT, CCL	Resolver problemas da vida cotiá utilizando diferentes tipos de números e as equivalencias que hai entre eles.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B2.4. Utilizar os números enteiros, decimais e fraccionarios para interpretar e intercambiar información en contextos da vida cotiá.	MTB2.4.3. Estima e comproba resultados diferentes mediante estratexias.	CMCT, CAA	Utilizar os números naturais, decimais e fraccionarios para facer comprobación de resultados.
MATEMÁTICAS	B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos escritos, cálculo mental, tenteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	CMCT	Realizar sumas e restas de fraccións con igual denominador. Calcular o produto dun número por una fracción.
MATEMÁTICAS	B2.5. Operar cos números tendo en conta a xerarquía nas operacións, aplicando as propiedades destas, as estratexias persoais e os diferentes procedementos que se utilizan segundo a natureza do cálculo que se realizará (algoritmos	MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.	CMCT	Realizar sumas, restas, multiplicacións e división con números naturais e decimais.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	escritos, cálculo mental, tanteo, estimación, calculadora), usando o máis adecuado.			
MATEMÁTICAS	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	CMCT, CAA	Resolver problemas da vida cotiá aplicando os algoritmos da suma, resta, multiplicación e división
MATEMÁTICAS	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	CMCT	Descompoñer números de ata seis cifras segundo o valor de posición das súas cifras.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	CMCT	Identificar os múltiplos e divisores dun número utilizando a multiplicación.
MATEMÁTICAS	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	CMCT	Calcular os primeiros múltiplos dun número.
MATEMÁTICAS	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	CMCT	Calcular os divisores dun número menor de 100.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.6. Calcula o mcm e o mcd.	CMCT	Non
MATEMÁTICAS	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras.	CMCT	Descompoñer números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras.
MATEMÁTICAS	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	CMCT, CAA	Realiza prácticas de cálculo mental para comprobar os resultados de problemas.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B2.6. Coñecer, utilizar e automatizar algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións da vida cotiá.	MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.	CMCT, CAA	Comprobar o resultado dun cálculo mediante estimacións.
MATEMÁTICAS	B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	CMCT, CAA, CCL, CSIEE	Resolver sinxelos problemas aplicando os contidos e técnicas aprendidas.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B2.7. Identificar, resolver problemas da vida cotiá, adecuados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos adecuados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	CMCT, CAA, CCL, CSIEE	Valorar e reflexionar sobre os procedementos aplicados na resolución de problemas.
MATEMÁTICAS	B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	CMCT, CCL, CAA	Elixir os instrumentos de medida adecuados para realizar medicións. Facer estimacións de medida dos obxectos do seu entorno.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B3.1. Escoller os instrumentos de medida máis pertinentes en cada caso, estimando a medida de magnitudes de lonxitude, capacidade, masa e tempo facendo previsións razoables.	MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	CMCT, CAA	Facer medicións utilizando a unidade máis axeitada para expresar a medida.
MATEMÁTICAS	B3.3. Coñecer as unidades de medida do tempo e as súas relación, utilizándoas para resolver problemas da vida diaria.	MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.	CMCT	Realizar equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.
MATEMÁTICAS	B3.4. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares.	MTB3.4.1. Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.	CMCT	Identificar o concepto de ángulo e as clases que hai segundo a súa medida.
MATEMÁTICAS	B3.4. Coñecer o sistema sesaxesimal para realizar cálculos con medidas angulares.	MTB3.4.2. Mide ángulos usando instrumentos convencionais.	CMCT	Medir ángulos co semicírculo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B3.5. Identificar e resolver problemas da vida cotiá adecuados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB3.5.1. Resolve problemas de medida utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construindo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	CMCT, CAA, CSIEE	Resolver sinxelos problemas de medidas.
MATEMÁTICAS	B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.	MTB4.1.1. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice	CMCT	Identificar ángulos segundo a súa posición.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.	MTB4.1.2. Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.	CMCT	Trazar una figura simétrica a outra dada respecto duneixe.
MATEMÁTICAS	B4.1. Utilizar as nocións xeométricas de paralelismo, perpendicularidade, simetría, xeometría, perímetro e superficie para describir e comprender situacións da vida cotiá.	MTB4.1.3. Realiza ampliacións e reducións.	CMCT	Realizar reducións e ampliacións de figuras xeométricas.
MATEMÁTICAS	B4.2. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas.	MTB4.2.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.	CMCT	Calcular o perímetro e a área de rectángulos, cadrados e triángulos.
MATEMÁTICAS	B4.2. Comprender o método de calcular a área dun paralelogramo, triángulo, trapecio e rombo. Calcular a área de figuras planas.	MTB4.2.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para	CMCT, CAA	Aplicar os conceptos de perímetro e área a situación da vida cotiá.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		interpretar situacións da vida diaria.		
MATEMÁTICAS	B4.3. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.	MTB4.3.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	CMCT	Identificar os elementos básicos da circunferencia e círculo.
MATEMÁTICAS	B4.3. Utilizar as propiedades das figuras planas para resolver problemas.	MTB4.3.2. Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.	CMCT	Compoñer figuras planas e corpos xeométricos utilizando figuras dadas.
MATEMÁTICAS	B4.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o	MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento	CMCT, CAA, CCL, CSIEE	Resolver sinxelos problemas de xeometría.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	proceso aplicado para a resolución de problemas.	(clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando, e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.		
MATEMÁTICAS	B4.4. Identificar, resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecendo conexións entre a realidade e as matemáticas e valorando a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados e reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB4.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	CMCT, CAA	Revisar os pasos seguidos na resolución de problemas interpretando a solución.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B5.1. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.	MTB5.1.1. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.	CMCT, CAA	Aplicar a situación da vida cotiá o concepto de moda,rango e media aritmética.
MATEMÁTICAS	B5.1. Realizar, ler e interpretar representacións gráficas dun conxunto de datos relativos ao contorno inmediato.	MTB5.1.2. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.	CMCT, CAA	Interpretar gráficos moi sinxelos (diagramas de barras,polygonais e sectoriais).
MATEMÁTICAS	B5.2. Facer estimacións baseadas na experiencia sobre o resultado (posible, imposible, seguro, máis ou menos probable) de situacións sinxelas nas que interveña o azar e comprobar o dito resultado.	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	CMCT, CAA, CCL	Analizar as información representadas en gráficas estatísticas.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
MATEMÁTICAS	B5.3. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta repetición.	MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio.	CMCT	Identificar sucesos aleatorios.
MATEMÁTICAS	B5.3. Observar e constatar que hai sucesos imposibles, sucesos que case toda seguridade prodúcense ou que se repiten, sendo máis ou menos probable esta repetición.	MTB5.3.2. Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías).	CMCT, CAA	Facer conxecturas sobre sucesos posibles, probables e imposibles
MATEMÁTICAS	B5.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB5.4.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...),	CMCT, CAA, CCL, CSIEE	Resolver sinxelos problemas da vida cotiá sobre probabilidade.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.		
MATEMÁTICAS	B5.4. Identificar e resolver problemas da vida cotiá axeitados ao seu nivel, establecer conexións entre a realidade e as matemáticas e valorar a utilidade dos coñecementos matemáticos axeitados reflexionando sobre o proceso aplicado para a resolución de problemas.	MTB5.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo.	CMCT, CAA, CCL, CSIEE	Reflexionar sobre o proceso de resolución e revisar as operacións realizadas para superar as dificultades.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B1.1. Construír o estilo persoal baseándose na respectabilidade e na dignidade persoal.	VSCB1.1.1. Actúa de forma respectabile e digna.	CSC, CSIEE	Actúa de forma respectabile e digna.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B1.2. Estruturar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	CAA	Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B1.2. Estruturar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.	CSC, CSIEE	Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B1.2. Estruturar un pensamento efectivo e independente empregando as emocións de forma positiva.	VSCB1.2.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	CSC, CSIEE, CCL	Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	CSC, CSIEE	Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B1.3. Desenvolver o propio potencial, mantendo unha motivación intrínseca e esforzándose para o logro de éxitos individuais e compartidos.	VSCB1.3.2. Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.	CSC, CAA, CSIEE	Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	CSC, CSIEE	Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B1.4. Adquirir capacidades para tomar decisións de forma independente, manexando as dificultades para superar frustracións e sentimentos negativos ante os problemas.	VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSC, CSIEE	Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para	VSCB1.5.1. Identifica, define problemas sociais e cívicos e	CSIEE, CSC	Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	achega solucións potencialmente efectivas.		
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B1.5. Desenvolver a autonomía e a capacidade de emprendemento para conseguir logros persoais responsabilizándose do ben común.	VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.	CSC, CCL	Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B1.6. Propoñerse desafíos e levalos a cabo mediante unha toma de decisión persoal, meditada e responsable, desenvolvendo un bo sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	VSCB1.6.1. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	CSC, CSIEE	Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.1. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia	CCL, CSC	Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		opinión, sentimentos e emocións.		
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.1. Expresar opinións, sentimentos e emocións, empregando coordinadamente a linguaxe verbal e non verbal.	VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.	CCL, CSC, CAA, CSIEE	Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	VSCB2.2.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	CCL, CSC	Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	VSCB2.2.2 Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	CCL, CSC, CSIEE	Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.2. Utilizar habilidades de escoita e o pensamento de perspectiva con empatía.	VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	CAA, CSIEE, CSC, CCL	Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas E cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	CCL, CSC	Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas E cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	VSCB2.3.2. Comparte sentimentos durante o diálogo	CCL, CSC, CSIEE	Comparte sentimentos durante o diálogo.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas E cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	VSCB2.3.3.Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	CCL, CSC	Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.3. Iniciar, manter e finalizar conversas E cunha maneira de falar adecuada aos interlocutores e ao contexto, tendo en conta os factores que inhiben a comunicación para superar barreiras e os que permiten lograr proximidade.	VSCB2.3.4.Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.	CL, CSC	Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.4.Empregar a aserción. E	VSCB2.4.1. Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.	CCL, CSC, CSIEE	Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.4.Empregar a aserción. E	VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.	CCL, CSC	Emprega a linguaxe positiva.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.5. Dialogar creando pensamentos E compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	VSCB2.5.1. Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.	CCL, CSC	Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.

ÁREA	Crterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.5. Dialogar creando pensamentos E compartidos con outras persoas para atopar o mellor argumento.	VSCB2.5.2. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	CCL, CSC, CAA	Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.6. Establecer relacións interpersoais E positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.6.1. Interacciona con empatía.	CSC, CCL, CSIEE	Interacciona con empatía.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.6. Establecer relacións interpersoais E positivas empregando habilidades sociais.	VSCB2.6.2 Emprega diferentes habilidades sociais.	CSC	Emprega diferentes habilidades sociais.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.7. Actuar con tolerancia E comprendendo e aceptando as diferenzas.	VSCB2.7.1.Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.	CSC	Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.8. Contribuír á mellora do clima do E grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	CSC, CSIEE	Forma parte activa das dinámicas do grupo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	CSC, CSIEE	Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.8.3. Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.	CSC, CSIEE	Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B2.8. Contribuír á mellora do clima do grupo amosando actitudes cooperativas e establecendo relacións respectuosas.	VSCB2.8.4. Expón en historias creativas as características da relación da amizade.	CCL, CSC, CCEC, CD, CAA	Expón en historias creativas as características da relación da amizade.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	CSC, CSIEE	Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.1. Resolver problemas en colaboración, poñendo de manifesto unha actitude aberta cara aos demais e compartindo puntos de vista e sentimentos.	VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	CSC, CSIEE	Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidades de homes e mulleres.	VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	CSC, CSIEE	Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e corresponsabilidades de homes e mulleres.	VSCB3.10.2. Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.	CSC, CSIEE	Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.10. Participar activamente na vida cívica valorando a igualdade de dereitos e	VSCB3.10.3. Realiza diferentes tipos de actividades	CSC, CSIEE	Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	corresponsabilidades de homes e mulleres.	independentemente do seu sexo.		
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.11. Respetar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os Dereitos e Deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organización e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.	VSCB3.11.1. Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.	CSC	Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.11. Respetar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os Dereitos e Deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organización e servizos	VSCB3.11.2. Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.	CSC, CCL	Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.			
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.11. Respeitar os valores socialmente recoñecidos, coñecendo e apreciando os valores do Estatuto de autonomía e da Constitución española e os Dereitos e Deberes do Estatuto de autonomía e da Constitución española. Coñecer as institucións, organización e servizos públicos que garanten os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás no seu contorno.	VSCB3.11.3. Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	CSC, CSIEE	Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.12. Coñecer e expresar as notas características da convivencia democrática e a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática realizando razoamentos críticos.	VSCB3.12.1. Expresa as notas características da convivencia democrática.	CSC, CCL	Expresa as notas características da convivencia democrática.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.12. Coñecer e expresar as notas características da convivencia democrática e a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática realizando razoamentos críticos.	VSCB3.12.2. Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.	CSC, CCL	Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.13. Contribuír á conservación do medio ambiente mantendo unha actitude crítica ante as faltas de respecto.	VSCB3.13.1. Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.	CSC, CSIEE	Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.13. Contribuír á conservación do medio ambiente mantendo unha actitude crítica ante as faltas de respecto.	VSCB3.13.2. Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.	CSC, CAA, CSIEE, CMCT	Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.13. Contribuír á conservación do medio ambiente mantendo unha actitude crítica ante as faltas de respecto.	VSCB3.13.3. Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio	CSC, CCL	Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		ecolóxico e de conservación do medio ambiente.		
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.14. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	VSCB3.14.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	CD, CSC	Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.14. Empregar as novas tecnoloxías desenvolvendo valores sociais e cívicos en contornos seguros.	VSCB3.14.2. Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.	CSC, CD	Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.15. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico.	VSCB3.15.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.	CSC, CSIEE	Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.15. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico.	VSCB3.15.2. Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.	CSC, CCL, CMCT, CD	Non.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.15. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico.	VSCB3.15.3. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.	CSC, CD, CAA	Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.15. Valorar as normas de seguridade viaria, analizando as causas e consecuencias dos accidentes de tráfico.	VSCB3.15.4. Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	CSC, CCL, CMCT, CD	Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.16. Investigar sobre a prevención de accidentes de tráfico xerando iniciativas e alternativas persoais.	VSCB3.16.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.	CSC, CSIEE, CAA, CMCT	Non.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.16. Investigar sobre a prevención de accidentes de tráfico xerando iniciativas e alternativas persoais.	VSCB3.16.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de	CSC, CCL	Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		tráfico e expón as súas conclusións.		
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.16. Investigar sobre a prevención de accidentes de tráfico xerando iniciativas e alternativas persoais.	VSCB3.16.3. Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.	CSC, CCL, CSIEE	Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	VSCB3.2.1. Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	CAA, CSIEE, CSC	Amosa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	CAA, CSIEE, CSC	Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.2. Traballar en equipo favorecendo a interdependencia positiva e amosando condutas solidarias.	VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CSC	Respecta as regras durante o traballo en equipo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.1. Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.	CCL, CSC	Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.	CCL, CSC, CSIEE	Participa na elaboración das normas da aula.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.3. Implicarse na elaboración e no respecto das normas da comunidade educativa empregando o sistema de valores persoal que constrúe a partir dos valores universais.	VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar.	CSC	Respecta as normas do centro escolar.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da	VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.	CSC, CSIEE	Resolve os conflitos de modo construtivo.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.			
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	CSC, CSIEE	Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	CCL, CSC	Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.4. Participar activamente na vida cívica de forma pacífica e democrática transformando o conflito en oportunidade, coñecendo e empregando as fases da mediación e usando a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais.	VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	CSC, CSIEE	Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.5. Comprender o sentido da responsabilidade social e a xustiza social empregando a capacidade de reflexión, síntese e estruturación.	VSCB3.5.1. Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.	CAA, CSC	Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.5. Comprender o sentido da responsabilidade social e a xustiza social empregando a capacidade de reflexión, síntese e estruturación.	VSCB3.5.2. Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.	CSC, CSIEE	Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.5. Comprender o sentido da responsabilidade social e a xustiza social	VSCB3.5.3. Describe condutas solidarias.	CSC, CCL	Describe condutas solidarias.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	empregando a capacidade de reflexión, síntese e estruturación.			
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.6. Practicar o altruísmo no contorno E próximo sensibilizando sobre o seu valor.	VSCB3.6.1. Amósase xeneroso no seu contorno próximo.	CSC	Amósase xeneroso no seu contorno próximo.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.6. Practicar o altruísmo no contorno E próximo sensibilizando sobre o seu valor.	VSCB3.6.2. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	CCL, CSC, CSIEE	Non.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.6. Practicar o altruísmo no contorno E próximo sensibilizando sobre o seu valor.	VSCB3.6.3. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa	CSC, CSIEE	Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.7. Crear un sistema de valores E asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de	VSCB3.7.1. Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	CSC	Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
	situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.			
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.7. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.	VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.	CSC, CSIEE	Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.7. Crear un sistema de valores asumindo os dereitos e deberes do alumnado, realizando xuízos morais de situacións escolares e resolvendo dilemas morais con supostos prácticos.	VSCB3.7.3 Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	CSC, CSIEE	Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.8. Respectar os valores universais comprendendo a necesidade de garantir os dereitos básicos de todas as persoas.	VSCB3.8.1. Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.	CSC, CCL	Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.8. Respeitar os valores universais comprendendo a necesidade de garantir os dereitos básicos de todas as persoas.	VSCB3.8.2. Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.	CSC, CCL	Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.8. Respeitar os valores universais comprendendo a necesidade de garantir os dereitos básicos de todas as persoas.	VSCB3.8.3. Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.	CSC, CSIEE	Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.9. Comprender a declaración da igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social.	VSCB3.9.1. Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou	CCL, CCEC, CSC	Argumenta e a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.

ÁREA	Criterios de Avaliación	Estándares de Aprendizaxe	C_Clave	Mínimo esixible
		circunstancia persoal ou social.		
VALORES SOCIAIS CIVICOS	B3.9. Comprender a declaración da E igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, aplicándoa á análise do contorno social.	VSCB3.9.2. Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.	CSC, CSIEE	Descobre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.

04. ACTIVIDADES DE APRENDIZAXE ASOCIADAS A CADA BLOQUE DE CONTIDO.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 1 INICIACIÓN ACTIVIDADE CIENTÍFICA	-b, e, h, i	B1.1. Iniciación á actividade científica. B1.2. Emprego de diferentes fontes de información. B1.3. Lectura de textos propios da área. B1.4. Utilización das tecnoloxías da información e comunicación para buscar e seleccionar información, simular procesos e comunicar conclusións sobre os traballos realizados. B1.5. Uso progresivamente	Buscar,seleccionar e organizar información,elaborar informes e comunicar resultados. Expresar oralmente e por escrito de forma clara e ordenada os contidos da área solicitados. Empregar de forma autónoma o tratamento de textos. Manexar estratexias axeitadas para acceder á información. Efectuar buscas guiadas de información na rede.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			autónomo do tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas, imaxes etc.). B1.6. Xestión de ficheiros.		
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 1 INICIACIÓN ACTIVIDADE CIENTÍFICA	-a, b, c, d, e, h, Ái	B1.7. Aproximación experimental a cuestións científicas próximas á súa realidade. B1.8. Traballo individual e cooperativo. B1.9. A igualdade entre homes e mulleres. B1.10. A conduta responsable. B1.11. A relación cos demais. A resolución pacífica de conflitos.	Coñecer e explicar estratexias para obter información sobre feitos delimitados. Manifestar autonomía na planificación e execución de tarefas. Manifestar iniciativa e responsabilidade na toma de decisións Utilizar estratexias para realizar traballos en equipo e resolver posibles conflitos pacificamente.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			B2.12. Toma de decisións: criterios e consecuencias. B1.13. Desenvolvemento de hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. Técnicas de traballo. Recursos e técnicas de traballo individual. B1.14. Hábitos de prevención de enfermidades e accidentes, na aula e no centro. B1.15. Emprego de diversos materiais, tendo en conta as normas de seguridade. B1.16. Elaboración de protocolos de uso das	Valorar a necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e do seu poder de adicción..	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			TIC na aula. B1.17. Valoración da necesidade de controlar o tempo destinado ás tecnoloxías da información e da comunicación e do seu poder de adicción.		
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 1 INICIACIÓN ACTIVIDADE CIENTÍFICA	-a, b, c, e, g, h, Ái	B1.18. Planificación e realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións, formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, montando, realizando e extraendo	Realizar experiencias sinxelas e pequenas investigación, extraendo conclusións e comunicando resultados en diferentes soportes. Presentar un informe recollendo información de diferentes fontes.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			conclusións e presentando informes en diferentes soportes.		
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 2. O SER HUMANO E A SAÚDE	e, h	B2.1. As funcións vitais no ser humano: recoñecemento da nutrición como unha función vital para os seres humanos. B2.2. Identificación dos aparellos relacionados con ela (aparellos respiratorios, dixestivo, circulatorio e excretor). B2.3. Recoñecemento das características básicas do sistema reprodutor humano e as	Recoñecer as principais función vitais dos seres humanos. Identificar e localizar os principais órganos que interveñen na realización das función vitais do corpo humano. Identificar as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor. Explicar as súas funcións. Recoñecer e identificar as características básicas do sistema reprodutor.	7 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			diferenzas entre sexos. Funcionamento do sistema reprodutor. B2.4. Descrición dos sentidos e do sistema nervioso e valoración da súa importancia en relación co medio e co resto dos seres humanos. B2.5. O aparello locomotor.	Identificar os seus órganos e explicar o seu funcionamento. Describir os sentidos e identificar os seus órganos. Describir o sistema nervioso e valorar a súa importancia para a relación co medio e co resto dos seres humanos.	
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 2. O SER HUMANO E SAÚDE	a, b, c, d, h, k, m	B2.6. Saúde e enfermidade. Principais enfermidades que afectan aos aparellos e sistemas do organismo humano. B2.7. Hábitos saudables para previr enfermidades. B2.8.	Investigar sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación e estilo de vida inadecuados. Coñecer os principios das dietas equilibradas. Elaborar menús equilibrados e saudables.	5 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			Trastornos alimenticios. B2.9. Efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas. B2.10. Tipos de dietas. Elaboración de menús saudables. Clasificación de alimentos. Análise de etiquetas de produtos.	Recoñecer os efectos nocivos do consumo de drogas e alcohol.	
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 3. OS SERES VIVOS	e, h	B3.1. Seres vivos e seres inertes. Diferenciación. B3.2. Organización interna dos seres vivos e estrutura dos seres vivos: células, tecidos; tipos; órganos; aparellos e sistemas: principais	Definir e diferenciar seres vivos e inertes. Identificar a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas. Nomear as principais características e función de cada un.	7 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			características e funcións.		
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 3. OS SERES VIVOS	e, h, l	B3.3. Os seres vivos: características, clasificación e tipos. B3.4. Os animais vertebrados e invertebrados, características e clasificación. B3.5. As plantas: a estrutura e fisioloxía. A fotosíntese.	Clasificar os seres vivos. Nomear as principais características dos diferentes reinos. Diferenciar animais vertebrados e invertebrados. Identificar animais vertebrados, invertebrados e plantas. Nomear as partes das plantas. Describir a súa fisioloxía. Explicar e definir a fotosíntese.	5 sesións.
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 3. OS SERES VIVOS	a, e, h, i, l, o	B3.6. As relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. B3.7.	Definir ecosistema.	7 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			Características e compoñentes dun ecosistema. B3.8. Observación e estudo dun ecosistema próximo, recoller datos, facer hipóteses e recollendo os resultados en diferentes soportes. B3.9. Actuacións humanas que modifican o medio natural. Extinción de especies. B3.10. Interese pola observación e polo estudo rigoroso de todos os seres vivos. B3.11. Emprego de medios	Explicar as características e compoñentes dun ecosistema. Explicar en que consisten as cadeas alimentarias. Investigar con criterio científico ecosistemas próximos e presentar resultados en diferentes soportes. Identificar algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural. Identificar as causas de extinción de especies. Explicar algunhas actuacións para o coidado das especies.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			tecnolóxicos para o estudo dos seres vivos.		
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE MATERIA ENERXÍA	4.e, h E	B4.1. Comparación e clasificación dos materiais segundo propiedades físicas observables: dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica.	Coñecer e clasificar materiais segundo as súas propiedades. Distinguir entre propiedades xerais e específicas da materia.	7 sesións.
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE MATERIA ENERXÍA	4.e, g, h E	B4.2. Diferentes procedementos para a medida da masa e do volume dun corpo. B4.3 Explicación de fenómenos físicos observables en termos de diferenzas de	Explicar e diferenciar entre masa e volume. Realizar sinxelas experiencias para determinar a masa e o volume dun corpo. Explicar e identificar as principais características da flotación nun medio líquido.	7 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			densidade. A flotación nun medio líquido.		
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE MATERIA ENERXÍA	4. a, e, h E	B4.4. Fontes de enerxía e materias primas: a súa orixe. Enerxías renovables e non renovables. B4.5. Fontes de enerxías renovables e non renovables. O desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.	Definir fonte de enerxía e materia prima. Distinguir enerxías renovables e non renovables. Explicar algunhas accións necesarias para o desenvolvemento enerxético sostible.	5 sesións.
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE MATERIA ENERXÍA	4. b, c, e, g, h, i E	B4.6. Realización de experiencias sinxelas sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá e doméstica: a combustión, a oxidación	Realizar sinxelas reaccións químicas habituais na vida cotiá e comunicar os resultados (combustión, oxidación e fermentación)	5 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			e a fermentación. B4.7. Identificación de produtos químicos habituais no fogar e dos posibles riscos para o organismo. B4.8. Identificación na etiquetaxe dos símbolos de perigo máis comúns.	Identificar produtos químicos habituais no fogar e os seus posibles riscos para o organismo. Identificar e explicar os símbolos de perigo máis común na etiquetaxe.	
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 5. TECNOLOXÍA, OBXECTOS MÁQUINAS	A c, e, h, j E	B5.1. Uso das máquinas eléctricas na vida cotiá e doméstica. Normas de seguridade. B5.2. As máquinas eléctricas. B5.3. A transmisión da electricidade. B5.4. Elementos dos circuítos eléctricos. B5.5. Efectos	Identificar e explicar algúns efectos da electricidade na vida cotiá. Coñecer as máquinas eléctricas usadas na vida cotiá e as normas básicas de seguridade para o seu uso. Nomear e identificar os elementos dun circuítto eléctrico.	5 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			da electricidade. B5.6. Condutores e illantes	Definir e distinguir materiais condutores e illantes.	
CIENCIAS DA NATUREZA	BLOQUE 5. TECNOLOXÍA, OBXECTOS MÁQUINAS	A a, e, h, i E	B5.7. A ciencia: presente e futuro da sociedade. Beneficios e riscos das tecnoloxías e produtos. Importantes descubrimentos e inventos.	Investigar sobre a evolución dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade. Explicar os seus beneficios e riscos para a sociedade. Valorar e describir a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e de traballo. Coñecer e valorar algún dos avances da ciencia, medicina, cultura, tecnoloxías, etc.	5 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 1. CONTIDOS COMÚNS	a, b, d, e, h, i	B1.1. Iniciación ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa	Iniciar ao coñecemento científico, toma de conciencia das súas fases e a súa aplicación nas Ciencias sociais.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			aplicación nas Ciencias sociais. Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inqueda e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. B1.2.Busca e selección de información empregando as TIC e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación	Buscar información sobre diferentes temas utilizando as TIC.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			do proceso (mediante uso do cartafoles) e comunicación das conclusións. B1.3.Planificación e xestión de proxectos co fin de acadar obxectivos. Iniciativa emprendedora.		
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE CONTIDOS COMÚNS	1. a, b, c, d	B1.4. Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. B1.5. Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas	Practicar o estudo individual, coidado do material, esforzo e cooperación para traballos en grupo. Utilizar o diálogo como método de resolución de conflitos.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			de convivencia. B1.6.A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos.		
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE CONTIDOS COMÚNS	1. b, e, h, i, o	B1.7.Utilización da terminoloxía propia da área. - Organización de ficheiros temáticos de termos propios da área. B1.8.Fomento de Técnicas de animación á lectura de textos de divulgación das Ciencias sociais (de carácter social, xeográfico e histórico). - A prensa	Facer un ficheiro de termos propios da área. Realización de lecturas específicas tanto en formato escrito como dixital. Memorización, identificación e diferenciación de definicións e conceptos	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			escrita e dixital como fonte de información. B1.9.Utilización e lectura de diferentes linguaxes textuais e gráficos.		
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	Oh, e	B2.1.O Universo: galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	Identificar a composición do universo (galaxia, estrela, planeta, satélite asteroide e cometa) e do sistema solar.	3 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	Oh, e	B2.2.O sistema Solar: o Sol e os planetas.	Memorizar os nomes dos planetas do sistema solar. Identificar a composición do sistema solar. Coñecer as características básicas do Sol.	3 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	h, e, g	B2.3.O planeta Terra e a Lúa. Características. B2.4. Movementos terrestres e as suas consecuencias: as estacións do ano, día e noite, fusos horarios. B2.5.A translación da Lúa: as fases lunares. Eclipses e mareas.	Describir as características da Terra e os seus movementos. Identificar as capas que conforman a terra. Coñecer as características básicas da Lúa, os seus movementos e influencia sobre as mareas..	3 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	h, g, e, i	B2.6.Cartografía. Planos, mapas e planisferios. Mapas temáticos. B2.7. Escalas e signos convencionais dun mapa. B2.8.Orientación no espazo: técnicas,	Saber como son os mapas e como se interpretan e orientan neles.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			instrumentos e estratexias. Elaboración dun itinerario coa axuda de ferramentas dixitais.		
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	e, g, h, o	B2.9.O clima e factores climáticos.	Diferenciar entre tempo atmosférico e clima. Coñecer os elementos que determinan o clima dun lugar.	2 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	e, g, h, o	B2.10.As grandes zonas climáticas do planeta. B2.11.Tipos de climas de España e as súas zonas de influencia. O clima en Galicia.	Coñecer as grandes zonas climáticas do planeta, de España e de Galicia. Recoñecer as características dos distintos tipos de climas en España e Galicia.	3 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	h, i, o	B2.12.A paisaxe: elementos que a forman, tipos de paisaxes. B2.13.Características das principais paisaxes de España.	Recoñecer os tipos de paisaxe de España, coas súas características, e os elementos que os forman. Valorar a influencia do clima na paisaxe e vexetación.	3 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	e, h, i, o	B2.14.A diversidade xeográfica das paisaxes de España: relevo e hidrografía. B2.15.O relevo e a rede hidrográfica de Galicia. Utilización de sistemas de información xeográfica.	Coñecer identificar e localizar os principais e relevantes elementos xeográficos de España e Galicia. Comprender e diferenciar as vertentes hidrográficas da Península e de Galicia, e coñecer os principais ríos españóis e galegos.	6 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 2. O MUNDO QUE NOS RODEA	a, b, h	B2.16.A intervención humana no medio. Estudo de campo das consecuencias da intervención humana na contorna. B2.17.A contaminación e o cambio climático. B2.18.Desenvolvemento sostible e consumo responsable.	Recoñecer as consecuencias da intervención humana na transformación das paisaxes e na contaminación do medio. Posta en común de actividades humanas que favorezan o desenvolvemento sostible.	2 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	a, d, h	B3.1.A Constitución de 1978. B3.2.Dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	Recoñecer a Constitución como garante da democracia e como documento onde se recollen os dereitos e deberes dos cidadáns así como a forma de goberno. Coñecer a importancia dos comportamentos democráticos.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	a, d, h	B3.3.Forma de goberno: a monarquía parlamentaria. B3.4.As principais institucións políticas e as súas funcións. Elaboración de organigramas.	Coñecer os principais organismos da estrutura de poder, a súa división e as súas funcións.	3 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	a, d, h	B3.5.Entidades territoriais e órganos de goberno. As comunidades autónomas, as cidades autónomas e as provincias.	Coñecer os órganos de goberno das comunidades e cidades autónomas e municipios . Memorizar e localizar no mapa as comunidades e provincias españolas.	4 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	a, d, h, o	B3.6.Manifestacións culturais e lingüísticas de España.	Recoñecer as diferentes linguas e tradicións do territorio español e as súas zonas de influencia.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	d, g, h, i	B3.7.Demografía e poboación. Variables demográficas. B3.8.Conceptos demográficos: poboación absoluta, densidade de poboación, distribución espacial, crecemento natural e crecemento real da poboación. B3.9.Representación gráfica de datos demográficos.	Comprender e coñecer diversas características e clasificación da poboación dun lugar e coñecer os conceptos de natalidade, mortalidade, emigración e inmigración. Interpretar diferentes gráficas de poboación.	3 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	d, g, h, o	B3.10.Poboación de Galicia e España: distribución e evolución. Representación gráfica dalgúns datos	Adquirir o concepto de densidade de poboación, e a súa evolución en España e Galicia. Interpretar diferentes gráficas de poboación.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			demográficos de Galicia obtidos en fontes estatísticas: INE.		
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	a, d, h, o	B3.11.Os movementos migratorios: éxodo rural, a emigración a Europa, a chegada de inmigrantes ao noso país. B3.12.Problemas actuais da poboación española. - Estudo de casos e debates.	Recoñecer os conceptos de emigración e inmigración. Coñecer as causas e as consecuencias do éxodo rural, da emigración a Europa e da inmigración a España.	2 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	h	B3.13.As actividades produtivas: recursos naturais e materias primas. B3.14.Productos elaborados. Artesanía e	Identificar o concepto de materia prima. Diferenciar entre produtos elaborados e industriais. Recoñecer as distintas formas de produción.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			Industria. Formas de produción.		
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 3. VIVIR EN SOCIEDADE	h, o	B3.15.As actividades económicas e os sectores produtivos de España.	Coñecer as principais actividades do sector primario, secundario e terciario en España, os seus produtos e a súa importancia en relación á poboación ocupada.	2 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO	g, o, h	B4.1.O tempo histórico. A Idade Media e a Idade Moderna: duración e datación dos feitos históricos significativos que as acoutan.	Coñecer o concepto de tempo histórico. Situar no tempo e coñecer os acontecementos máis importantes da Idade Media e Moderna. Coñecer a división social existente na Idade Media. Describir os movementos artísticos e culturais da Idade Moderna. Coñecer os principais feitos do reinado dos Reis Católicos.	5 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
				Nomear os principais sucesos dos reinados de Carlos I e Filipe II. Coñecer a crise do século XVII en España e o significado do chamado Século de Ouro e valora algúns dos seus artistas. Describir o significado político da Ilustración. Describir a Revolución Francesa.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS TEMPO	b, h, i	B4.2.As fontes históricas e a súa clasificación: fontes primarias e secundarias. Elaboración dun traballo comparativo entre tipos de fontes históricas.	Coñecer o concepto de fonte histórica. Clasificar e diferenciar as diferentes fontes históricas.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO	g, h, i	B4.3.Técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado: os mapas históricos e as liñas do tempo.	Elaboración dunha liña do tempo. Confección de mapas históricos.	2 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS DO TEMPO	b, d, h, o	B4.4.A península ibérica na Idade Media. B4.5.Al-Andalus e os reinos cristiáns. B4.6.O Camiño de Santiago. O Románico. O Gótico. Proposta de realización dunha investigación e exposición sobre o Camiño de Santiago. B4.7.España e Galicia na Idade Moderna. B4.8.A época dos grandes	Coñecer a división social e política existente na Idade Media dentro da Península Ibérica. Describir os movementos artísticos e culturais da Idade Media e Moderna. Coñecer os principais feitos do reinado dos Reis Católicos. Nomear os principais sucesos dos reinados de Carlos I e Filipe II. Estudar os sucesos que levaron a implantación da dinastía dos Borbóns en España.	4 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			descubrimentos. B4.9.A monarquía dos Austrias e os Borbóns. B4.10.A arte na Idade Moderna: Renacemento e Barroco.	Coñecer a crise do século XVII en España e o significado do chamado Século de Ouro e valora algúns dos seus artistas. Describir o significado político da Ilustración. Describir a Revolución Francesa.	
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS TEMPO	d, h, o	B4.11.Noso patrimonio histórico e cultural.	Recoñecer o noso patrimonio histórico e cultural e as diferentes manifestacións.	2 sesións.
CIENCIAS SOCIAIS	BLOQUE 4. AS PEGADAS TEMPO	d, h, o	B4.12.Museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo. Elaboración dunha guía dun museo próximo.	Recoñecer os museos, sitios e monumentos históricos como espazos de aprendizaxe e gozo da nosa historia e cultura.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obj	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE OBSERVACIÓN PLÁSTICA	1. j, e	B1.1. Indagación sobre as posibilidades plásticas dos elementos naturais e o seu uso con fins expresivos.	Debuxo de paisaxes aplicando os propios coñecementos ao entorno . Integrar elementos reais e imaxinarios en debuxos de escenas e paisaxes Debuxar aspectos da vida cotiá..	3 sesións.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE OBSERVACIÓN PLÁSTICA	1. j, e	B1.2. Exploración das posibilidades de materiais, texturas, formas, cores etc. sobre diferentes soportes. B1.3. Análise da interrelación dos códigos e a intencionalidade comunicativa. B1.4. Interese por aplicar ás representacións plásticas os	Analizar,manexar e probar diferentes materiais valorando as posibilidades do seu uso. Identificar os recursos e os materiais,texturas,formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes. Recoñecer imaxes fixas e en movemento e clasificalas. Simplificar formas usando liñas.	3 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			descubrimientos obtidos na exploración de materiais. B1.5. Exploración das posibilidades expresivas da liña segundo a forma, a dirección, a situación espacial e a sensación de movemento e de repouso.		
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE 1. OBSERVACIÓN PLÁSTICA	j, e	B1.6. Documentación, rexistro e valoración de formas artísticas e artesanais representativas da expresión cultural. B1.7. Realización de fotografías (enfoque e	Buscar información sobre obra e autores representativos. Valorar e analizar a súa obra. Distinguir o tema de obras plásticas. Recoñecer diferentes temas da fotografía.	3 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			planos) para enriquecer un informe, para recoller actividades de centro, para ilustrar unha noticia,...	Analizar a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital.	
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE EXPRESIÓN E CREACIÓN PLÁSTICA	2. j, e	B2.1. Uso de texturas para caracterizar imaxes e obxectos, e para o tratamento de imaxes dixitalizadas. B2.2. Preparación de documentos propios da comunicación artística: carteis, programas e guías. B2.3. Disposición á orixinalidade e á espontaneidade á hora de plasmar ideas.	Elaborar imaxes imitando elementos da realidade con materiais e técnicas mixtas. Utilizar os lapis de cores e as ceras para acadar diferentes texturas. Integrar elementos gráficos nunha imaxe co obxecto de comunicar un mensaxe. Confeccionar un anuncio nun cartel.	3 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE EXPRESIÓN CREACIÓN PLÁSTICA	2. j, e, a E	B2.4. Comparación entre as formas que a representación do espazo adopta en diferentes áreas ou ámbitos, como mapas de estradas, guías, pintura de paisaxes e planos. B2.5. Construción de estruturas e transformación de espazos usando nocións métricas e de perspectiva. B2.6. Establecemento de revisións e reflexión sobre o traballo.	Debuxar un plano da aula, un mapa do entorno do colexio, reflexionando sobre as diferenzas. Manexar os efectos visuais da perspectiva para debuxar triángulos e cuadriláteros. Utilizar a cuadrícula para estruturar o espazo gráfico. Valorar os elementos e recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	3 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE EXPRESIÓN CREACIÓN PLÁSTICA	2. j, e E	B2.7. Análise das formas de representación de volumes no plano segundo o punto de vista ou a situación no espazo. B2.8. Representación con distinta intencionalidade de formas abertas e pechadas, e dos límites e contornos e superficies.	Representar con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas. Facer debuxos con liñas curvas para conseguir sensación de volume. Realizar debuxos de obxectos dados e vistos desde distintas perspectivas Debuxar formas abertas e pechadas marcando os contornos e superficies.	3 sesións.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE EXPRESIÓN CREACIÓN PLÁSTICA	2. j, h E	B2.9. Uso de texturas para caracterizar obxectos e imaxes. B2.10. Aplicación da posibilidade expresiva da liña, segundo a forma, a dirección, a situación no	Facer un mosaico con distintos materiais. Facer interpretacións xeométricas das plantas. Realizar debuxos imaxinados.	3 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			espazo e a sensación de movemento ou repouso. B2.11. Recreación de espazos imaxinados aplicando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.	Debuxar formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados. Utilizar a liña horizontal para proporcionar sensación de profundidade.	
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE EXPRESIÓN CREACIÓN PLÁSTICA	2. a, b, c E	B2.12. Constancia e esixencia progresiva no proceso de realización de tarefas plásticas aplicando estratexias creativas e respectando as normas previamente establecidas. B2.13. Seguimento das normas e das instrucións de manexo e conservación	Perfeccionar as técnicas aprendidas. Realizar traballos en grupo asumindo cada un a súa responsabilidade. Utilizar correctamente o material. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	3 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			de instrumentos, materiais e espazos. B2.14. Asunción de responsabilidades no traballo individual e colectivo.		
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE EXPRESIÓN CREACIÓN PLÁSTICA	2. h, b E	B2.15. Elaboración de deseños previos á realización dunha obra para chegar ao resultado final con orde e limpeza. B2.16. Establecemento de protocolos de organización, orde, limpeza e presentación.	Facer un bosquexo como paso previo ao debuxo, repartindo ben o espazo e tendo en conta as proporcións. Presentar os traballos con limpeza.	2 sesións.
EDUCACIÓN ARTÍSTICA	BLOQUE EXPRESIÓN	2. i, j E	B2.17. Documentación sobre producións artísticas nos medios	Buscar documentación sobre producións artísticas usando as TIC.	3 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
(EDUCACIÓN PLÁSTICA)	CREACIÓN PLÁSTICA		audiovisuais e nas tecnoloxías da información e da comunicación para un sinxelo tratamento das imaxes, o deseño, a animación e a difusión dos traballos elaborados.	Tratar algunha das imaxes encontradas de maneira persoal.	
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	BLOQUE DEBUXO XEOMÉTRICO	3. h, j	B3.1. Exploración das posibilidades da liña recta para iniciar os traballos de xeometría. B3.2. Seguimento de normas e das instrucións de manexo das ferramentas básicas do debuxo técnico.	Manexar adecuadamente os instrumentos de debuxo técnico. Utilizar un eixe de simetría e liñas auxiliares para facer figuras xeométricas. Utilizar o trazado de liñas rectas. Trazar ángulos coas ferramentas adecuadas.	3 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	a, c, e	B.1.1. Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; entoación adecuada; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	Comunicar de maneira clara, coa entoación adecuada e respectando a quenda de palabra e as opinión dos demais.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	e	B.1.2. Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais.	Comunicar unha mensaxe verbal e a continuación a mesma mensaxe de forma non verbal, a continuación que o fagan os alumnos con outras mensaxes.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	a, b, e	B1.3. Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso ordenado e coherente.		Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	e	B1.4. Dedución das palabras polo contexto. Interese pola ampliación do vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	Ler frases e deducir o significado dalgunha palabra a través do contexto. Buscar no dicionario palabras descoñecidas. Aproveitar algún tema de ciencias sociais para facer unha rede semántica sinxela.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	b, e	B1.5. Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía: atendendo á forma da mensaxe (descriptivos, narrativos,	Comprender a través de diferentes textos cales son descriptivos, narrativos, dialogados, expositivos ou argumentativos e tamén se a súa intención comunicativa é de textos	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	informativos, literarios, prescritivos ou persuasivos.	
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	b, e	B1.6. Reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	Facer lecturas en voz alta, facendo as pausas necesarias e entoando segundo o significado do texto.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	b, e	B1.7. Produción de textos orais segundo a súa tipoloxía segundo os diferentes formatos e intencións comunicativas.	Producir textos orais segundo a súa tipoloxía segundo os diferentes formatos e intencións comunicativas.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL. FALAR E ESCOITAR	b, d, e	B1.8. Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar, recoller datos, preguntar. Participación en enquisas e entrevistas. Comentario oral e xuízo persoal.	Preparar unha entrevista, recollendo datos, preparando preguntas e facendo ao final un comentario e un xuízo persoal.	2 sesións.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	e	B2.1. Lectura en silencio e voz alta de distintos tipos de texto.	Utilizar a biblioteca da aula para facer lecturas de distintos textos en voz alta ou en silencio.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	e	B2.2. Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións.	Dos textos lidos, poñer de manifesto o título e as ilustracións; identificar as palabras clave, os distintos capítulos, facer relecturas; anticipar hipóteses de significados e facer as	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			Identificación de palabras clave. Capítulos. Relectura. Anticipación de hipótese de significado e comprobación. Recoñecemento básico da tipoloxía textual.	comprobacións; recoñecer a tipoloxía textual básica.	
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	b, e	B2.3. Lectura habitual de diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. B2.4. Selección de libros segundo o gusto persoal. B2.5. Lectura dos libros establecidos no Plan lector.	Ler diferentes textos como fonte de información, de deleite e de diversión. Deixarlles seleccionar libros para ler segundo o seu gusto. Ler os libros establecidos no Plan Lector.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	b, e, i	B2.6. Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de aprendizaxe, información e lecer. B2.7. Lecturas dos libros establecidos no Plan lector.	Usar a biblioteca para aprocura de información e utilizar a mesma como fonte de aprendizaxe, información e lecer. Ler os libros establecidos no plan lector.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	a, b, e	B2.8. Iniciación á creación da biblioteca persoal.	Fomentar a creación dunha biblioteca persoal.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	a, e	B2.9. Identificación e valoración crítica das mensaxes e valores transmitidos polo texto.	Identificar en textos e valorar criticamente as mensaxes e valores transmitidos polo texto.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA. LER	e, i	B2.10. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	Utilizar as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	e, i	B3.1. Producción de textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades B3.2. Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia e substitucións básicas. B3.3. Coherencia nas secuencias de ideas e	Producir textos para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades, mantendo a cohesión do texto, o tempo verbal, puntuación, concordancia e substitucións básicas; ademais levar unha coherencia nas secuencias de ideas e no mantemento do tema aplicando as normas ortográficas e a acentuación.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			feitos e no mantemento do tema. B3.4. Aplicación das normas ortográficas. Acentuación.		
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	b, e	B3.5. Valoración da propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	Valorar a propia produción escrita, así como da produción escrita dos seus compañeiros.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	b, e, i	B3.6. Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...) B3.7. Textualización en frases con secuencia lineal.	Producir textos tendo en conta as normas e estratexias para a súa produción: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura... Revisalos para poder melloralos.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			B3.8. Revisión e mellora do texto. B3.9. Realización de ditados, interpretando previamente o seu contido.	Realizar ditados, interpretando previamente o seu contido.	
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 3.e COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR		B3.10. Uso autónomo do dicionario, incorporando a súa consulta aos seus hábitos de escritura.	Usar o dicionario para coñecer o significado das palabras descoñecidas.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 3.b, e, h, i COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR		B3.11. Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómic.	Crear cómics, carteis publicitarios, anuncios utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa.	1 sesión.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	a, d, e	B3.12. Uso da linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	Usar a linguaxe de maneira non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	b, e, i	B3.13. Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e a Comunicación de modo eficiente e responsable para presentar as súas producións.	Presentar producións utilizando de maneira guiada as Tecnoloxías da Información e a Comunicación	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA. ESCRIBIR	e	B3.14. Produción de textos segundo Plan de escritura do centro	Producir textos segundo o Plan de escritura do centro.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 4.e COÑECEMENTO DA LINGUA		B4.1. A palabra. B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. B4.3. Conxugación dos verbos regulares e irregulares máis frecuentes.	Analizar frases e textos e recoñecer as distintas clases de palabras e explicar de maneira reflexiva o seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Coñecer o uso e as características de cada clase de palabra. Conxugar os verbos regulares e irregulares máis frecuentes.	30 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 4.e COÑECEMENTO DA LINGUA		B4.2. Recoñecemento das distintas clases de palabras e explicación reflexiva do seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Coñecer o significado de frases feitas. Formar substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. B4.4. Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos.	Analizar frases e textos e recoñecer as distintas clases de palabras e explicar de maneira reflexiva o seu uso en situacións concretas de comunicación (nome, verbo, adxectivo, preposición, adverbio, pronomes, artigos). Coñecer o significado de frases feitas. Formar substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos na formación de nomes, adxectivos e verbos. Recoñecer na oración simple o suxeito e o predicado. Recoñecer e usar algúns conectores textuais básicos.	30 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			B4.5. Recoñecemento e observación reflexiva dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado. B4.6. Recoñecemento e uso dalgúns conectores textuais básicos.		
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 4.e COÑECEMENTO DA LINGUA		B4.7. Uso eficaz do dicionario para ampliación de vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical.	Usar o dicionario para ampliar o vocabulario e para consultar a ortografía e a gramática.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 4.e COÑECEMENTO DA LINGUA		B4.8. Clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. B4.9. Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía. Regras de acentuación. Signos de puntuación. B4.10. As relacións gramaticais Recoñecemento e explicación reflexiva das relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	Coñecer as clases de nomes: comúns, propios, individuais, colectivos, concretos e abstractos. Utilizar as regras básicas de ortografía como as regras de acentuación e os signos de puntuación. Recoñecer e explicar de maneira reflexiva as relacións que se establecen entre o substantivo e o resto dos compoñentes do grupo nominal.	24 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	e, i	B4.11. Utilización de material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	Utilizar material multimedia educativo e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	d, e, o	B4.12. As variedades da lingua. B4.13. Coñecemento xeral de realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	Coñecer as distintas variedades da lingua. Coñecer de maneira xeral a realidade plurilingüe de España e a súa valoración como fonte de enriquecemento persoal e como unha mostra da riqueza do noso patrimonio histórico e cultural.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	d, e, o	B4.14. Identificación de similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	Identificar as similitudes e diferenzas entre as linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia comunicativa integrada.	Durante todo o curso.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 5. EDUCACIÓN LITERARIA	e	B5.1. Valoración dos textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	Valorar os textos literarios como vehículo de comunicación e como fonte de coñecemento doutros mundos, tempos e culturas e como gozo persoal.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE E EDUCACIÓN LITERARIA	5.e	B5.2. Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. B5.3. Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. B5.4. Identificación de recursos literarios. B5.5. Distinción entre conto e lenda. Coñecemento de lendas españolas e doutros países.	Ler de maneira guiada textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. Ler de maneira comentada poemas, relatos e obras teatrais. Identificar recursos literarios. Distinguir entre conto e lenda. Coñecer lendas españolas e doutros países.	12 sesións.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE E EDUCACIÓN LITERARIA	5.e	B5.4. Identificación de recursos literarios.	Identificar recursos literarios.	7 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE E EDUCACIÓN LITERARIA	5. b, e	B5.6. Creación de textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	Crear textos literarios en prosa ou en verso, valorando o sentido estético e a creatividade: contos, poemas, adiviñas, cancións, e teatro.	12 sesións.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE E EDUCACIÓN LITERARIA	5. a, b, e	B5.7. Comprensión, memorización e recitado de poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	Comprender, memorizar e recitar poemas co ritmo, entoación e dicción adecuados.	4 sesións.
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE E EDUCACIÓN LITERARIA	5. b, e	B5.8. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	Dramatizar e ler de maneira dramatizada textos literarios.	4 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	BLOQUE 5. E EDUCACIÓN LITERARIA	b, e, o	B5.9. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Valorar a literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 1. E COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a, e	B1.1. Comprensión de textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates de actualidade, para obter información xeral sobre feitos e acontecementos	Obter información xeral sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e distinguindo, de maneira xeral, información de opinión e elaboración dun resumo comprendendo os textos orais procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, na entrevista, na reportaxe infantil e nos debates de actualidade	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			que resulten significativos e distinguindo, de maneira xeral, información de opinión e elaboración dun resumo.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	b, d, e	B1.11. Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	Ter unha actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	e, o	B1.13. Uso, de maneira xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	Usar a linguaxe de maneira non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a, d, e, o	B1.14. Recoñecemento e valoración, de maneira global, das diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.	Recoñecer e valorar, de maneira global, as diferenzas dialectais orais da lingua galega, como elemento enriquecedor da lingua.	2 sesión.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a, d, e, o	B1.15. Identificación da lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Identificar a lingua galega con calquera contexto de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	b, d, e, i	B1.2. Valoración dos medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe. B1.3. Uso de documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender.	Valorar os medios de comunicación social como instrumento de aprendizaxe. Usar documentos audiovisuais como medio de obter, identificar, seleccionar, clasificar, con progresiva autonomía informacións relevantes para aprender.	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a, b, c, e, o	B1.4. Interpretación elemental en textos orais da retranca, da ironía e de dobres sentidos.	Interpretar en textos orais de maneira elemental ,a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	3 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a, b, c, e, o	B1.5. Comprensión e produción de textos orais breves para aprender e para informarse, tanto os creados con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	Comprender e producir textos orais breves para aprender e para informarse, tanto dos creados con finalidade didáctica como dos de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase, entrevistas ou debates).	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a, c, e	B1.6. Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto	Ter unha actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas (tolerancia ás opinións, escoita atenta, respecto das de quen fala sen interrupcións inadecuadas).	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			das de quen fala sen interrupcións inadecuadas).		
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a, c, d, e	B1.7. Participación e cooperación nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas	Participar e cooperar nas situacións comunicativas de relación social especialmente as destinadas a favorecer a convivencia (debates, exposicións curtas, conversas, expresións espontáneas, asembleas, narracións orais, entrevistas) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (quendas de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados).	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			de palabra, roles diversos no intercambio, respecto ás opinións das demais persoas, ton de voz, posturas e xestos adecuados).		
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	a, b, e	B1.8. Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade, incorporación das intervencións das demais persoas e	Usar estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: fluidez, claridade, orde, léxico apropiado, pronuncia correcta, ton de voz, entoación, xestualidade, incorporación das intervencións das demais persoas e formulación de preguntas coherentes.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			formulación de preguntas coherentes.		
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	b, e, i	B1.9. Producción de textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información.	Producir textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación social mediante simulación para ofrecer e compartir información.	3 sesións.
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE 1. COMUNICACIÓN ORAL: FALAR E ESCOITAR	d, e	B1.10. Utilización de estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (miradas e posturas corporais).	Utilizar estratexias para potenciar a expresividade das mensaxes orais (miradas e posturas corporais).	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b, e, i, j, o	B2.1. Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias. B2.2. Comprensión de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia e na entrevista para obter información xeral, localizando informacións destacadas. B2.3.	Comprender a información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia, normas, programas de actividades, convocatorias. Comprender textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís e xuvenís) con especial incidencia na noticia e na entrevista para obter información xeral, localizando informacións destacadas. Comprender textos sinxelos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			Comprensión de textos sinxelos do ámbito escolar en soporte papel ou dixital para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso social (folletos informativos ou publicitarios, prensa, programas, fragmentos literarios).		
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a, b, e	B2.14. Interese polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.	Interesarse polos textos escritos como fonte de aprendizaxe e como medio de comunicación de experiencias.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a, b, e, m	B2.15. Desenvolvemento da autonomía lectora, amosando capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	Desenvolver a autonomía lectora, amosando capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a, d, e, o	B2.16. Análise de textos sinxelos escritos en diferentes variedades, bastante evidentes, da lingua galega.	Analizar textos sinxelos escritos en diferentes variedades, bastante evidentes, da lingua galega.	2 sesións.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b, e	B2.4. Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender, identificando e	Aprender, identificar e interpretar, con especial atención os datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións, integrando coñecementos e informacións procedentes de diferentes soportes.	4 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			interpretando, con especial atención os datos que se transmiten mediante gráficos, esquemas e ilustracións.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b, e	B2.5. Subliñado, esquematización e resumo da información relevante dun texto sinxelo.	Subliñar, esquematizar e resumir información relevante dun texto sinxelo.	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b, e	B2.6. Uso de certas estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	Usar certas estratexias de control do proceso lector (anticipación, formulación de hipóteses, relectura...).	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b, e, i	B2.7. Uso dirixido das tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información.	Usar de maneira dirixida as tecnoloxías da información e da comunicación para a localización, selección, interpretación e organización da información.	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	b, e, o	B2.8. Realización de diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	Realizar diferentes tipos de lectura: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal, de resolución de problemas.	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a, b, e	B2.9. Lectura expresiva de textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual. B2.10.	Ler de maneira expresiva textos literarios e non literarios, de diferente tipoloxía textual.	4 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios e non literarios.	Dramatizar e ler de maneira dramatizada textos literarios e non literarios.	
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a, b, e, i	B2.11. Uso da biblioteca de aula e do centro, amosando certo coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. B2.12. Comezo no uso das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para	Usar a biblioteca de aula e do centro, amosando certo coñecemento da súa organización (catalogación, funcionamento) e participación en actividades literarias e na elaboración de propostas. Comezar no uso das bibliotecas, incluíndo as virtuais, de xeito cada vez máis autónomo, para obter información e modelos para a produción escrita.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			obter información e modelos para a produción escrita.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 2. COMUNICACIÓN ESCRITA: LER	a, b, e	B2.13. Mantemento adecuado e ampliación da biblioteca persoal.	Manter de maneira adecuada e ampliar a biblioteca persoal.	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	a, b, e	B3.1. Uso, de maneira xeral, das estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	Usar, de maneira xeral, as estratexias de planificación, de textualización (formato, estrutura, ortografía e normas lingüísticas, puntuación, coherencia e cohesión...) e revisión como partes do proceso escritor.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 3. E COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	a, b, e, i, o	B3.2. Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, notas, invitacións e mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. B3.3. Composición de textos de información e de opinión sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre feitos e acontecementos significativos, con especial incidencia na	Compoñer textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia, normas, notas, invitacións e mensaxes curtas) de acordo coas características propias destes xéneros. Compoñer textos de información e de opinión sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre feitos e acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, na entrevista e no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			noticia, na entrevista e no comentario breve sobre libros ou música, en situacións reais ou simuladas.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	b, e	B3.4. Produción de textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, esquemas, descricións e explicacións).	Producir textos relacionados co ámbito académico para obter, organizar e comunicar información (cuestionarios, resumos, esquemas, descricións e explicacións).	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	a, b, e, j	B3.5. Redacción de textos breves e sinxelos: carteis publicitarios, anuncios, cómics, anuncios, cómics,	Redactar textos breves e sinxelos: publicitarios, anuncios, cómics, poemas, cancións e anécdotas.	4 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			poemas, cancións e anécdotas.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	b, d, e, i, j	B3.6. Uso das TIC, con certa autonomía, na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións.	Usar as TIC, con certa autonomía, na busca de información, o tratamento dos textos e a realización de presentacións.	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 3. COMUNICACIÓN ESCRITA: ESCRIBIR	b, e, i, j	B3.7. Utilización de elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos.	Utilizar elementos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión (ilustracións, gráficos, táboas e tipografía) e ilustración creativa dos propios textos.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 4.e COÑECEMENTO DA LINGUA		B4.1. Uso e identificación intuitiva da terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal;	Usar e identificar de maneira intuitiva a terminoloxía seguinte nas actividades de produción e interpretación: denominación dos textos traballados; clases de palabras, sílaba tónica e átona; enunciados: frase e oración; tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo; enlaces: preposición; grupo de palabras: núcleo e complementos; substantivos, artigos e pronomes, adxectivo; tempo e modo verbal; persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.	42 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			persoa gramatical; modo imperativo e infinitivo; complementos do nome e complementos do verbo: o suxeito.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	b, e	B4.2. Coñecemento xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. B4.3. Uso de procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.	Coñecer de maneira xeral das normas ortográficas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos. Usar procedementos de derivación, de comparación e de contraste para xulgar sobre a corrección das palabras e xeneralizar as normas ortográficas.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 4.e COÑECEMENTO DA LINGUA		B4.4. Comparación de estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado.	Comparar estruturas sintácticas diversas para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado.	8 sesións.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 4.e COÑECEMENTO DA LINGUA		B4.5. Exploración das posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición...), así como algúns elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	Explorar as posibilidades do uso de diversos enlaces entre oracións (causa, consecuencia, finalidade, contradición...), así como algúns elementos de cohesión, en relación coa composición de textos.	4 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 4.e COÑECEMENTO DA LINGUA		B4.6. Identificación, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, e do papel semántico do suxeito (axente, paciente e causa). B4.7. Transformación de oracións sinxelas de activa en pasiva, e viceversa, para mellorar a comprensión de determinados textos.	Identificar, en oracións, do verbo e os seus complementos, especialmente o suxeito, e do papel semántico do suxeito (axente, paciente e causa). Transformar oracións sinxelas de activa en pasiva, e viceversa, para mellorar a comprensión de determinados textos.	30 sesións.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 4.e COÑECEMENTO DA LINGUA		B4.8. Práctica do paso de estilo directo a estilo indirecto na narración, para mellorar a produción de textos.	Practicar o paso de estilo directo a estilo indirecto na narración, para mellorar a produción de textos.	8 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	b, e, i	B4.9. Uso eficaz do dicionario, en papel ou electrónico, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. B4.10. Ampliación do vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, frases feitas, siglas e abreviaturas. B4.11. Ampliación do vocabulario mediante os procedementos de	Usar de maneira eficaz o dicionario, en papel ou electrónico, na busca da ampliación do vocabulario e como consulta ortográfica e gramatical. Ampliar o vocabulario, mediante o traballo con palabras sinónimas, antónimas, homónimas, polisémicas; aumentativos e diminutivos, frases feitas, siglas e abreviaturas. Ampliar o vocabulario mediante os procedementos de creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			creación de palabras: derivación (prefixos e sufixos) e composición.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	a, d, e, h, m, o	B4.12. Coñecemento xeral das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Coñecer de maneira xeral das características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega e identificación e valoración desta lingua dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	2 sesións.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE 4. COÑECEMENTO DA LINGUA	a, d, e, m, o	B4.13. Comparación entre aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	Comparar aspectos das linguas que o alumnado coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			os procesos comunicativos e recoñecer as interferencias.		
LINGUA GALEGA E LITERATURA	BLOQUE EDUCACIÓN LITERARIA	5. b, d, e, o	B5.1. escoita, memorización e reprodución de textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos e cantigas), así como da literatura galega en xeral. B5.2. Valoración e aprecio do texto literario galego (oral ou non) como vehículo de	Escoitar, memorizar e reproducir textos procedentes da literatura popular oral galega (refráns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos e cantigas), así como da literatura galega en xeral. Valorar e apreciar o texto literario galego (oral ou non) como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			comunicación, fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.		
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE E EDUCACIÓN LITERARIA	5. b, d, e, i	B5.3. Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). B5.4. Lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	Facer lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses (conto, cómic, novela). Facer lectura guiada de textos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos soportes.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE E EDUCACIÓN LITERARIA	5. b, d, e	B5.5. Lectura comentada de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos.	Facer lecturas comentadas de poemas, de relatos e de obras teatrais tendo en conta as convencións literarias (xéneros, figuras) e a presenza de certos temas e motivos repetitivos.	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE E EDUCACIÓN LITERARIA	5. b, e	B5.6. Recreación e composición de poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	Recrear e compoñer poemas e relatos para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas, recoñecendo as características dalgúns modelos.	4 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE E EDUCACIÓN LITERARIA	5. b, d, e	B5.7. Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	Facer dramatizacións e lecturas dramatizadas de textos literarios.	4 sesións.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE E EDUCACIÓN LITERARIA	5. a, d, e, o	B5.8. Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada), como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	Valorar a literatura en como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	Durante todo o curso.
LINGUA GALEGA LITERATURA	BLOQUE E EDUCACIÓN LITERARIA	5. a, d, e, o	B5.9. Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. B5.10. Comparación de imaxes,	Coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. Comparar imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	1. b, g	B1.1. Proposta de pequenas investigacións en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	Deducir os parámetros polos que se rexen uns cálculos, series ou figuras incompletas. Identificar patróns e leis matemáticas en contextos dados.	2 sesións.
MATEMÁTICAS	BLOQUE PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	1. b, g	B1.2. Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a	Resolución de problemas mediante o razoamento lóxico e analítico. Elaborar estratexias para a resolución de problemas da vida cotiá.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			súa práctica en situacións sinxelas.		
MATEMÁTICAS	BLOQUE PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	1. b, e, g	B1.3. Conianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias do traballo científico.	Aplicar a intuición e a lóxica a situacións que estean ao alcance do alumno. Analizar os resultados e revisar os pasos dados para corrixir posibles erros e aprender deles.	Durante todo o curso.
MATEMÁTICAS	BLOQUE PROCESOS, MÉTODOS E ACTITUDES EN MATEMÁTICAS	1. b, g	B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados.	Utilizar as TIC e calculadora para obter información e realizar determinados cálculos. Desenvolver estratexias de cálculo mental.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
MATEMÁTICAS	BLOQUE NÚMEROS	2. b, e, g, h	B2.1. Números enteiros, decimais e fraccións. B2.2. A numeración romana. B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.4. Nome e grafía dos números de máis de seis cifras. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas etc. B2.6. O sistema de numeración decimal: valor de posición das cifras. B2.7. O número decimal:	Identificar e diferenciar números enteiros, decimais e fraccionarios. Ler e escribir números romanos. Comparar e ordenar números. Lectura e escritura de números de máis de seis cifras. Identificar as equivalencias entre os ordes de unidades tanto da parte enteira como decimal ata as milésimas. Averiguar o valor dunha cifra segundo o lugar que ocupa dentro do número. Diferenciar una fracción propia dunha impropia. Identificar un número mixto.	10 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			décimas, centésimas e milésimas. B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. B2.9. Os números decimais: valor de posición. B2.10. Ordenación de conxuntos de números de distinto tipo.		
MATEMÁTICAS	BLOQUE NÚMEROS	2. b, e, g	B2.3. Orde numérica. Utilización dos números ordinais. Comparación de números. B2.5. Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal:	Ordenar obxectos utilizando os números ordinais. Realizar equivalencias entre os diferentes ordes da parte enteira e decimal, ata as milésimas, dun número. Representar fraccións e números mixtos.	4 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			unidades, decenas, centenas etc. B2.11. Concepto de fracción como relación entre as partes o todo. B2.8. Fraccións propias e impropias. Número mixto. Representación gráfica. B2.9. Os números decimais: valor de posición. B2.12. Redondeo de números decimais ás décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.13. Redondeo de números naturais ás decenas, centenas e millares.	Facer aproximacións a un determinado orde de unidades,tanto da parte enteira como decimal.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
MATEMÁTICAS	BLOQUE NÚMEROS	2. g	B2.14. Fraccións equivalentes, redución de dúas ou máis fraccións a común denominador. B2.12. Redondeo de números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima. B2.15. Relación entre fracción e número decimal, aplicación á ordenación de fraccións.	Identificar e calcular fraccións equivalentes. Comprobar a equivalencia de fraccións dadas. Reducir fraccións a común denominador. Aproximar números ás décimas, centésimas ou milésimas Calcular o número decimal correspondente a una fracción e viceversa . Ordenar fraccións .	15 sesións.
MATEMÁTICAS	BLOQUE NÚMEROS	2. b, e, g	B2.16. Estimación de resultados. B2.17. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.	Facer estimacións de resultados con datos determinados. Comprobar resultados aplicando as estratexias estudadas.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			B2.18. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números	Identificar e aplicar as propiedades das operacións utilizando as relación entre elas.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE NÚMEROS	2.g	B2.19. Operacións con números CMCT naturais: suma, resta, multiplicación e división. B2.20. Identificación e uso dos termos propios da división. B2.21. Propiedades das operacións e relacións entre elas utilizando números naturais. B2.22. Operacións con fraccións. B2.23. Operacións con números	Identificar os usos e termos da suma, resta, multiplicación e división de números naturais, así como a relación entre eles. Aplicar as propiedades das operacións. Realizar operacións con fraccións, números naturais e decimais. Realizar operacións combinadas sinxelas, tendo en conta a xerarquía das operacións. Aplicar a proba da división.	20 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			decimais. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división.		
MATEMÁTICAS	BLOQUE NÚMEROS	2. b, g	B2.16. Estimación de resultados. B2.24. Utilización dos algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división. B2.25. Automatización de algoritmos. B2.26. Descomposición de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa. B2.27. Descomposición de números naturais	Realizar sumas,restas,multiplicacións e división aplicando os algoritmos adecuados. Descompoñer unha multiplicación en suma de sumandos iguais. Descompoñer números naturais e decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras. Construír e continuar series. Calcular os primeiros múltiplos dun número dado.	20 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			atendendo o valor de posición das súas cifras. B2.28. Construción de series ascendentes e descendentes. B2.29. Obtención dos primeiros múltiplos dun número dado. B2.30. Obtención de todos os divisores de calquera número menor 100. B2.31. Descomposición de números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras. B2.32. Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental. B2.33.	Calcular os primeiros divisores dun número menor de 100. Calcular o m.c.m. e o m.c.d. de números menores de 100. Desenvolver estratexias de cálculo mental.	

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			Utilización da calculadora.		
MATEMÁTICAS	BLOQUE NÚMEROS	2. b, e, g	B2.17. Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas. B2.34. Resolución de problemas da vida cotiá.	Facer cálculos utilizando as estratexias adecuadas. Resolver sinxelos problemas.	Durante todo o curso.
MATEMÁTICAS	BLOQUE MEDIDA	3. b, e, g	B3.1. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. B3.2. Realización de medicións. B3.3. Estimación de lonxitudes, capacidades, masas e superficies de obxectos e espazos coñecidos; elección da	Elixir a medida máis axeitada para realizar una medición. Realizar medicións. Facer estimacións de medidas de obxectos e espazos coñecidos.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			unidade e dos instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida.		
MATEMÁTICAS	BLOQUE MEDIDA	3.g	B3.8. Unidades de medida do tempo e as súas relación. B3.9. Equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos. B3.10. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. B3.11. Cálculos con medidas temporais.	Identificar as horas, minutos e segundos como unidades de tempo e as súas relación. Realizar transformacións entre elas. Realizar cálculos utilizando medidas de tempo. Ler as horas en reloxos analóxicos e dixitais.	10 sesións.
MATEMÁTICAS	BLOQUE MEDIDA	3.g	B3.12. O sistema sesaxesimal. B3.13. O ángulo como unidade de	Identificar o grao como medida de ángulos. Facer medicións de ángulos.	10 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			medida dun ángulo. Medida de ángulos.	Recoñecer os tipos de ángulos segundo a súa medida. Debuxar ángulos dunha medida dada.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE MEDIDA	3. b, g	B3.14. Resolución de problemas de medida.	Resolver problemas coas medidas estudadas.	3 sesións.
MATEMÁTICAS	BLOQUE XEOMETRÍA	4. g	B4.1. Posicións relativas de rectas e circunferencias. B4.2. Ángulos en distintas posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice... B4.3. Sistema de coordenadas cartesianas. Descrición de posicións e movementos. B4.4..A representación	Identificar e debuxar as posición das rectas respecto á circunferencia. Definir, identificar e debuxar ángulos segundo a súa posición. Identificar o sistema de coordenadas cartesianas e manexar a posición dentro delas. Interpretar gráficas e escalas sinxelas.	15 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			elemental do espazo, escalas e gráficas sinxelas.		
MATEMÁTICAS	BLOQUE XEOMETRÍA	4. b, g	B4.5. Formas planas e espaciais: figuras planas: elementos, relación e clasificación. B4.6. Clasificación de triángulos atendendo aos seus lados e os seus ángulos.	Definir o concepto de figura plana. Identificar os seus elementos. Clasificar as figuras planas segundo o número de lados. Clasificar, identificar e debuxar os triángulos segundo sexan os seus lados e ángulos.	8 sesións.
MATEMÁTICAS	BLOQUE XEOMETRÍA	4. g	B4.7. Clasificación de cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados. Clasificación dos paralelepípedos. B4.8. Concavidade e convexidade de figuras	Clasificar ,identificar e debuxar os cuadriláteros atendendo ao paralelismo dos seus lados. Clasificar e identificar paralelepípedos.	15 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			planas. B4.9. A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	Distinguir entre polígonos cóncavos e convexos. Trazar circunferencias e os seus elementos. Diferenciar entre circunferencia e círculo.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE XEOMETRÍA	4. b, e, g	B4.10. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	Resolver sinxelos problemas aplicando os conceitos de xeometría aprendidos.	4 sesións.
MATEMÁTICAS	BLOQUE ESTADÍSTICA E PROBABILIDADE	5. b, g	B5.1. Construción de táboas de frecuencias absolutas e relativas. B5.2. Iniciación intuitiva ás medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o	Identificar a frecuencia, moda e rango nunha táboa. Distinguir entre frecuencia absoluta e relativa. Calcular a media aritmética.	8 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			rango. B5.3. Realización e interpretación de gráficos sinxelas: diagramas de barras, poligonais e sectoriais.	Realizar e interpretar gráficos de barras, poligonais e sectoriais.	
MATEMÁTICAS	BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE	b, e, g	B5.4. Análise crítica das informacións que se presentan mediante gráficos estatísticos.	Interpretar e analizar os contidos de gráficos estatísticos.	4 sesións.
MATEMÁTICAS	BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE	b, g	B5.5. Carácter aleatorio dalgunhas experiencias.	Realizar prácticas de cálculos aleatorios. Diferenciar posibilidade e probabilidade.	4 sesións.
MATEMÁTICAS	BLOQUE 5. ESTATÍSTICA E PROBABILIDADE	b, e, g	B5.6. Iniciación intuitiva ao cálculo da probabilidade dun suceso.	Interpretar o carácter aleatorio dalgunhas experiencias. Analizar as probabilidades de certos sucesos.	4 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 1. IDENTIDADE E DIGNIDADE DA PERSOA	m, k	B1.1. O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo.	Reflexionar sobre un mesmo de maneira positiva.	Durante todo o curso.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 1. IDENTIDADE E DIGNIDADE DA PERSOA	m, a	B1.2. As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e consecuencias. Asociación pensamento-emoción. B1.3. O autocontrol. A regulación	Identificar, recoñecer, expresar e verbalizar as causas e consecuencias das emocións. Exercer o autocontrol como método de regulación dos sentimentos.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia.		
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSONA	b	B1.4. A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora.	Exercer a responsabilidade na vida cotiá. Aprender dos erros cometidos para mellorar.	Durante todo o curso.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 1. A IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSONA	b, m	B1.5. A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo e nunha mesma, iniciativa, autonomía para a acción, confianza	Valorar a autonomía persoal e a autoestima como factores que nos proporcionan seguridade en nós mesmos. Tomar decisión persoais de forma meditada e aprender a asumir as frustracións.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			nas propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración		
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 1. IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA	a, c	B1.6. A iniciativa. O emprendemento. A automotivación. A autoproposta de desafíos. A importancia da iniciativa privada na vida económica e social. B1.7. Busca e elaboración de información por diversas fontes.	Valorar a importancia da iniciativa persoal, o emprendemento, a automotivación e a autoproposta de desafíos na vida económica e social.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 1. IDENTIDADE E A DIGNIDADE DA PERSOA	Ab	B1.8. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. Causas e consecuencias das accións propias. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e ás demais persoas.	Analizar as técnicas e recursos dos que dispoñemos antes de tomar unha decisión. Saber asumir as consecuencias das decisións persoais meditadas.	Durante todo o curso.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	Am	B2.1. As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de	Usar as habilidades de comunicación, a percepción e o emprego do espazo físico na comunicación, os elementos da comunicación non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar e a adecuación a diferentes contextos.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			falar. Adecuación a diferentes contextos.		
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	b, m, e	B2.2. Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	Utilizar estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	Durante todo o curso.
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	c, m, e	B2.3. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e	Usar os elementos da comunicación que favorecen o diálogo, identificando, recoñecendo e analizando os hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			dificultan a comunicación.		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	e, m	B2.4. A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	Expoñer e defender as ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	Durante todo o curso.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	b, m	B2.5.O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos	Utilizar o diálogo como método para resolver conflitos, usando a inferencia, o . sentido da expresión dos e das demais, a escoita activa e a axuda.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			e das demais. A escoita activa e a axuda.		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	c, m	B2.6. A intelixencia interpersonal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	Aprender a atender, a escoitar e a observar para analizar os diferentes comportamentos. Interiorizar o altruísmo.	Durante todo o curso.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	a, o	B2.7. O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. As diferenzas culturais. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado. B2.8. A diversidade. Respecto polos	Aplicar o respecto, a tolerancia e a valoración do outro. Fomentar o respecto ás diferenzas culturais, costumes e modos de vida.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			costumes e modos de vida diferentes ao propio.		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 2. A COMPRENSIÓN E O RESPECTO NAS RELACIÓNS INTERPERSOAIS	c, m	B2.9. As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo. B2.10. Creación de textos empregando a linguaxe verbal e non verbal para comunicar ideas, sentimentos e situacións.	Practicar as condutas solidarias entre os compañeiros e no seu contorno. Realizar dinámicas para a cohesión do grupo. Crear textos empregando a linguaxe verbal e non verbal para comunicar ideas, sentimentos e situacións.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 3. E CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	b, m	B3.1. Aplicación dos valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolvemento de actitudes de comprensión e solidariedade. Valoración do diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas. B3.2 Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais	Aplicar valores cívicos en situacións de convivencia no contorno inmediato (familia, centro escolar, grupo, amizades, localidade). Desenvolver actitudes de comprensión e solidariedade. Valorar o diálogo para solucionar os conflitos de intereses en relación coas demais persoas..	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisións.		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	d, m	B3.14. As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	Identificar e rexeitar as desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 3. E CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a	B3.15. Os valores sociais e a democracia. Os principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española. Dereitos e deberes. Características que debe posuír unha sociedade democrática.	Coñecer os valores sociais e a democracia, os principios de convivencia que establecen o Estatuto de autonomía de Galicia e a Constitución española, dereitos e deberes e as características que debe posuír unha sociedade democrática.	5 sesións.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 3. E CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a	B3.16. Características da convivencia democrática. Valores cívicos na sociedade democrática: respecto, tolerancia, solidariedade,	Identificar respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, cooperación e cultura de paz como características dunha democracia.	4 sesións

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			xustiza, cooperación e cultura de paz.		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	h, o, i	B3.17. O respecto e a conservación do medio ambiente. A actitude crítica ante a falta de respecto e conservación do medio ambiente. B3.18 Realización e interpretación de gráficos sinxelos	Respectar e conservar o medio ambiente e ter unha actitude crítica ante a falta de respecto e conservación del. Realizar e interpretar gráficos sinxelos	2 sesións.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a, i	B3.19. Condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análise da realidade que presentan os medios de	Ter condutas responsables no uso das TIC: autonomía, autocontrol, seguridade, sentido ético. Análizar a realidade que presentan os medios de comunicación para desenvolver a capacidade crítica e responsable.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			comunicación para desenvolver a capacidade crítica e responsable.		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3.n E CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS		B3.20. A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e dos grupos de risco nos accidentes de tráfico. B3.21. Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	Respectar as normas de mobilidade viaria. Identificar as causas e os grupos de risco nos accidentes de tráfico.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 3.n E CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS		B3.22. Busca, selección, análise e elaboración de informacións en relación cos accidentes de tráfico. B3.23. Comunicación da información elaborada por diferentes medios B3.24. Identificación de actitudes e estratexias individuais e colectivas de prevención de riscos viarios.	Buscar, seleccionar, analizar, elaborar e comunicar informacións en relación cos accidentes de tráfico. Identificar actitudes e estratexias individuais e colectivas de prevención de riscos viarios.	2 sesións.
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 3.b E CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS		B3.3. A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación	Comprender e aplicar a interdependencia e a cooperación como condutas solidarias.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos. B3.4. Estruturas e técnicas da aprendizaxe cooperativa.		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. ^a CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS		B3.5. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaboración de normas de convivencia da aula e	Valorar a necesidade de lograr normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social. Elaborar normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.	Durante todo o curso.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade.		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	c, m	B3.6. A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. As fases da mediación formal. A transformación do conflito en oportunidade.	Resolver conflitos de maneira pacífica e dialogada, a través da mediación formal e conseguir transformar o conflito en oportunidade.	Durante todo o curso.
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E	d	B3.7. A responsabilidade social e a xustiza social. Identificación e análise crítico das causas que	Identificar e analizar criticamente as causas que provocan situacións de marxinação, de discriminación e de inxustiza social.	4 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
	OS VALORES SOCIAIS		provocan situacións de marxinação, de discriminación e de inxustiza social.		
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	BLOQUE 3. CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a, m	B3.8. Desenvolvemento de actitudes de comprensión, de superación de prexuízos e de estereotipos, de cooperación e de solidariedade ante problemas e necesidades doutras persoas. Protección e amparo das persoas máis desfavorecidas.	Desenvolver actitudes de comprensión, de superación de prexuízos e de estereotipos, de cooperación e de solidariedade ante problemas e necesidades doutras persoas. Protexer e amparar ás persoas máis desfavorecidas.	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 3. E CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a, m,d	B3.9. Os dereitos e deberes. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión. A liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. A análise de feitos discriminatorios: maltrato. Exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto. Os dereitos e deberes do alumnado.	Coñecer os dereitos e deberes reflectidos na Declaración Universal dos Dereitos Humanos: liberdade de expresión e opinión, liberdade de pensamento, de conciencia e de relixión. Analizar feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto,... Coñecer os dereitos e deberes do alumnado.	5 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
VALORES SOCIAIS CIVICOS	BLOQUE 3. E CONVIVENCIA E OS VALORES SOCIAIS	a, d	B3.11. Convivencia pacífica en sociedade e valores nos que se apoia: respecto, tolerancia, solidariedade, xustiza, compromiso, cooperación e cultura de paz. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a convivencia e o benestar dos grupos sociais. B3.12. Formas de discriminación: racismo, xenofobia, homofobia, transfobia, desigualdade de oportunidades. B3.13. Feitos discriminatorios:	Identificar, recoñecer e analizar hábitos que facilitan o respecto, a tolerancia, a solidariedade, a xustiza, o compromiso, a cooperación e a cultura de paz. Analizar feitos discriminatorios: maltrato, exclusión de minorías étnicas, os campos de concentración, o holocausto,...	2 sesións.

ÁREA	BLOQUE	Obx	Contidos	Actividades de aprendizaxe	Temp- Horas
			maltrato, exclusión de minorías étnicas, campos de concentración, o holocausto e segregación por enfermidade. Análise.		

05. INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.1. Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes e comunica os resultados en diferentes soportes.	Probas escritas. Probas orais. Traballo en grupo. Caderno Observación sistemática
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.2. Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Probas escritas. Probas orais. Caderno Observación sistemática Rúbrica

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.3. Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc.).	Observación sistemática Caderno Producción escrita
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.4. Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico	Observación sistemática Rúbrica
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.5. Efectúa buscas guiadas de información na rede.	Observación sistemática Producción escrita
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.1.6. Coñece e aplica estratexias de acceso e traballo na rede.	Observación sistemática Producción escrita
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.2.1. Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	Observación sistemática Caderno Rúbrica

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.3.1. Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Observación sistemática Caderno Rúbrica
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.3.2. Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación	Observación sistemática
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.3.3. Utiliza algúns recursos ao seu alcance proporcionados polas tecnoloxías da información para comunicarse e colaborar.	Producións orais e escritas
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.4.1. Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	Observación sistemática Caderno Producións escritas
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB1.4.2. Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de	Probas escritas.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
	diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	Probas orais. Rúbrica
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB2.1.1. Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do corpo humano.	Probas escritas. Probas orais. Observación sistemática
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB2.1.2. Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	Probas escritas. Probas orais. Observación sistemática
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB2.3.1. Investiga sobre enfermidades relacionadas cunha alimentación inadecuada e presenta conclusións en diversos soportes.	Producción escrita Rúbrica Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB2.3.2. Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.	Producción escrita Observación sistemática
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB2.3.3. Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	Producción escrita
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.1.1. Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	Probas escritas. Probas orais.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.2.1. Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.	Probas escritas. Probas orais. Observación sistemática.
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.2.2. Utiliza guías na identificación científica de animais vertebrados, invertebrados e plantas.	Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.3.1. Coñece e explica, con rigorosidade, as principais características e compoñentes dun ecosistema.	Probas escritas. Probas orais. Produción escrita Caderno
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.3.2. Investiga con criterio científico, ecosistemas próximos e presenta resultados en diferentes soportes.	Rúbrica Caderno Produción escrita
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.3.3. Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu coidado.	Probas escritas. Probas orais. Observación sistemática
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.3.4. Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB3.3.5. Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utiliza os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados e comunica de xeito oral e escrito os resultados.	Observación sistemática Producción escrita Caderno Rúbrica
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.1.1. Coñece e clasifica materiais segundo as súas propiedades (dureza, solubilidade, estado de agregación e condutividade térmica).	Caderno Observación sistemática
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.2.1. Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.	Observación sistemática Caderno
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.2.2. Describe a diferenza entre masa e volume.	Probas escritas. Probas orais.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.2.3. Identifica e explica as principais características da flotación nun medio líquido.	Probas escritas. Probas orais. Observación sistemática
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.3.1. Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.4.1. Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; formular problemas, enunciación hipóteses, seleccionar o material necesario, extraer conclusións e comunicar os resultados en diferentes soportes.	Observación sistemática Producción escrita
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.4.2. Identifica produtos químicos habituais no fogar e os posibles riscos para o organismo.	Observación sistemática Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.4.3. Identifica e explica os símbolos de perigo máis comúns na etiquetaxe.	Observación Caderno
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB4.4.4. Respecta as normas de uso, de seguridade, de conservación e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo, na aula e no centro.	Observación sistemática Rúbrica
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.1.1. Observa e identifica os elementos dun circuíto eléctrico e constrúe un.	Observación sistemática
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.1.2. Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade na vida cotiá.	Caderno Produción escrita e oral
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.1.3. Expón exemplos de materiais condutores e illantes, argumentado a súa exposición.	Observación sistemática Produción oral

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.2.1. Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para á sociedade.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.2.2. Valora e describe a influencia do desenvolvemento tecnolóxico nas condicións de vida e no traballo.	Caderno Observación sistemática
CIENCIAS DA NATUREZA	CNB5.2.3. Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	Caderno Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.1.1.Busca información (empregando as TIC e outras fontes directas e indirectas), selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas e as comunica oralmente e/ou por escrito.	Probas escritas. Probas orais. Traballo en grupo. Caderno Observación sistemática
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.1.2.Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas, ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.	Rúbrica Observación sistemática
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.1.3.Realiza as tarefas encomendadas e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	Caderno Producións escritas Rúbrica

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.2.1.Participa en actividades individuais e de grupo, e emprega estratexias de traballo cooperativo valorando o esforzo e o coidado do material.	Observación sistemática Rúbrica
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.2.2.Adopta un comportamento responsable, construtivo e solidario, respectando diferentes ideas e achegas nos debates e recoñecendo a cooperación e o diálogo como principios básicos do funcionamento democrático.	Observación sistemática Rúbrica
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.3.1.Emprega de maneira axeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	Probas escritas Probas orais Caderno Observación sistemática
CIENCIAS SOCIAIS	CCB1.3.2.Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a	Probas orais. Rúbrica

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
	comprensión de textos orais e /ou escritos de carácter xeográfico, social e histórico.	Observación sistemática
CIENCIAS SOCIAIS	CSB1.3.3. Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Caderno Producións escritas
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.1.1. Describe como é e de que forma se orixinou o Universo e explica os seus principais compoñentes identificando galaxia, estrela, planeta, satélite, asteroide e cometa.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.2.1. Describe as características, compoñentes do Sistema Solar, localizando o Sol no centro do mesmo e os planetas segundo a súa proximidade.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.3.1. Define e representa o movemento de translación terrestre, o eixe do xiro e os polos xeográficos,	Probas escritas. Probas orais.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
	asocia as estacións do ano ao seu efecto combinado e calcula os fusos horarios.	Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.3.2.Explica o día e a noite como consecuencia da rotación terrestre e como unidades para medir o tempo.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.3.3.Define a translación da Lúa identificando e nomeando as fases lunares.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.4.1.Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	Probas escritas. Caderno Produccións escritas.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.5.1. Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan en España.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.6.1. Explica que é unha zona climática, nomeando as tres zonas climáticas do planeta e describindo as súas características principais.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.6.2 Describe e sinala nun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.	Probas escritas. Probas orais. Caderno Producións escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.7.1. Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.8.1. Localiza nun mapa as principais unidades de relevo en España e as súas vertentes hidrográficas.	Probas escritas. Probas orais. Caderno Observación sistemática
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.8.2. Sitúa nun mapa os mares, océanos e os grandes ríos de España.	Probas escritas. Caderno Producións escritas
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.9.1. Explica a importancia do coidado do medio, así como as consecuencias da acción humana neste.	Observación sistemática Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS SOCIAIS	CSB2.9.2.Favorece o desenvolvemento sostible e o consumo responsable.	Observación sistemática
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.1.1. Identifica, respecta e valora os principios democráticos máis importantes establecidos na Constitución e explica a importancia que a Constitución ten para o funcionamento do Estado español.	Caderno Proba escrita
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.2.1. Identifica as principais institucións do Estado español e describe as súas funcións e a súa organización.	Probas escritas. Caderno Producción escrita
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.2.2. Identifica e comprende a división de poderes do Estado e cales son as atribucións recollidas na Constitución para cada un deles.	Probas escritas. Caderno Producción escrita
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.3.1. Explica a organización territorial de España, nomea as estruturas básicas de goberno e localiza en	Probas escritas.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
	mapas políticos as distintas comunidades autónomas que forman España, así como as súas provincias.	Probas orais Caderno Producción escrita
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.4.1.Valora, partindo da realidade do estado español, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio como fonte de enriquecemento cultural.	Observación sistemática
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.5.1.Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3 5.2.Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	Probas escritas. Probas orais. Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Observación sistemática
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.6.1.Describe os principais trazos da poboación española.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.6.2.Explica o proceso da evolución da poboación en España e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	Observación sistemática Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.6.3.Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española.	Probas escritas. Probas orais. Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.6.4 Sitúa nun mapa os maiores núcleos de poboación en España e as zonas máis densamente poboadas.	Probas escritas. Producións escritas Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.7.1 Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de inmigrantes ao noso país. CSB3.7.2. Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación española: migracións, envellecemento, etc.	Probas escritas. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.8.1. Identifica e define materias primas e produto elaborado e os asocia coas actividades nas que se obteñen.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3 8.2 Describe ordenadamente o proceso de obtención dun produto ata a súa venda e identifica os sectores aos que pertencen.	Probas escritas. Probas orais.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Caderno Producións escritas
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.9.1. Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB3.9.2. Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes.	Probas escritas. Probas orais. Caderno.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.1.1. Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.	Produción escrita Caderno Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.2.1.Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.	Produción escrita Caderno Observación sistemática
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.3.1.Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Probas escritas. Producións escritas Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.1.Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.	Probas escritas. Producións escritas Caderno
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.2. Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de	Probas escritas. Probas orais.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
	España, describindo as principais características de cada unha delas.	Caderno Producións escritas
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.3.Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	Producións escritas Caderno.
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.4. Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.	Probas escritas. Probas orais. Caderno Producións escritas
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.5.Identifica as características distintivas das culturas que conviviron nos reinos peninsulares durante a Idade Media describindo a evolución política e os distintos modelos sociais.	Probas escritas. Probas orais. Caderno Producións escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.4.6.Explica as características da Idade Moderna e certos acontecementos que determinaron cambios fundamentais no rumbo da historia neste período de tempo (Monarquía dos Austrias, s. XVIXVII. Os Borbóns, s. XVIII).	Probas escritas. Probas orais. Caderno Producións escritas
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.5.1.Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	Observación sistemática
CIENCIAS SOCIAIS	CSB4.6.1.Aprecia a herdanza cultural a escala local e nacional como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB1.1.1. Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasifícaas	Produción plástica Rúbrica

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB1.1.2. Debuxa aspectos da vida cotiá.	Producción plástica Rúbrica
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB1.2.1. Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.	Observación sistemática Rúbrica
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB1.2.2. Analiza as posibilidades de materiais, texturas, formas e cores aplicadas sobre diferentes soportes.	Producción plástica Rúbrica
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB1.3.1 . Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel ao dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.	Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB 1.3.2. Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando, a posteriori, se o encadre é o máis axeitado para o propósito inicial.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB 1.3.3. Recoñece os diferentes temas da fotografía.	Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.1.1. Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustar ás necesidades.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.1.2. Busca un cartel e confecciona o seu propio anuncio.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.2.1. Confecciona planos, e mapas simples coa axuda das ferramentas básicas, individualmente e en grupo.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.2.2. Utiliza e manexa os elementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula).	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.2.3. Participa nas actividades propostas e amosa interese por elas, colaborando sempre que se trate dun traballo en grupo	Rúbrica

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.3.1. Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.3.2. Experimenta coa superposición de planos para crear volume.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.3.3. Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.3.4. Combina e analiza as cores para as utilizar correctamente na composición.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.3.5. Aproveita a diferenza das texturas achegadas polos lapis de cores e as ceras.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.3.6. Constrúe obxectos tridimensionais.	Producción plástica Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.4.1. Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, cores e tamaños axeitados.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.4.2. Organiza os espazos das súas producións bidimensionais, utilizando conceptos básicos de composición, equilibrio e proporción.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.4.3. Analiza e compara as texturas naturais e artificiais, así como as texturas visuais e táctiles, sendo capaz de realizar traballos artísticos utilizando estes coñecementos.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.4.4. Distingue o tema ou xénero de obras plásticas.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.4.5. Realiza imaxes humanas, animais e casas, partindo dun bosquexo.	Producción plástica

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.5.1. Valora os elementos e os recursos empregados para conseguir o efecto que máis se axuste ao resultado final.	Rúbrica
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.5.2. Coida e respecta os materiais, os utensilios e os espazos utilizados.	Observación sistemática Rúbrica
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.5.3. Participa e amosa interese polas actividades propostas, colaborando na recollida e na organización do material.	Rúbrica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.6.1. Completa e realiza os debuxos utilizando os coñecementos aprendidos.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.6.2. Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas.	Presentación dos traballos. Cumprimento do traballo diario.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.6.3. Amona interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	Rúbrica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB2.7.1. Emprega as novas tecnoloxías para se iniciar no deseño dixital, no tratamento de imaxes ou na animación.	Produción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB3.1.1 Coñece e usa as principais ferramentas básicas do debuxo xeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.)	Produción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB3.1.2. Utiliza o trazado de rectas paralelas.	Produción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB3.1.3. Traza ángulos rectos, de 30 e de 60 graos utilizando as ferramentas básicas.	Produción plástica Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB3.1.4. Manexa os efectos visuais da perspectiva para debuxar triángulos e cuadriláteros.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB3.1.5. Representa e aplica adecuadamente o eixe de simetría.	Producción plástica Observación sistemática
EDUCACIÓN ARTÍSTICA (EDUCACIÓN PLÁSTICA)	EPB3.1.6. Representa formas xeométricas con precisión e coa axuda da cuadrícula e as ferramentas básicas.	Producción plástica Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.1.1. Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos ao grao de formalidade dos contextos nos que produce o seu discurso: debates, exposicións planificadas, conversas.	Observación sistemática Producción oral
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.1.2. Expresa ideas, pensamentos, opinións, sentimentos e emocións con claridade.	Observación sistemática Producción oral e escrita

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.1.3. Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas básicas de cortesía.	Observación sistemática Rúbrica
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.2.1. Emprega recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais, recoñecendo o valor complementario e modificador destes.	Produción oral Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.2.2. Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.	Produción oral Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.2.3. Interpreta de forma global o sentido de elementos básicos do texto (léxico e locucións).	Probas escritas. Probas orais. Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.3.1. Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	Producción oral e escrita Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.3.2. Participa activamente e con coherencia na secuencia das súas ideas en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais seguindo modelos e guiadas, con axuda, cando cumpra, das tecnoloxías da información e comunicación.	Probas orais e escritas Caderno Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.3.3. Participa activamente nas tarefas de aula, cooperando en situación de aprendizaxe compartida.	.Rúbrica Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.4.1. Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	Proba oral e escrita Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.4.2. Diferencia polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas.	Probas escritas. Probas orais. Caderno Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.5.1. Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais	Probas escritas. Probas orais. Caderno Producións orais e escritas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.5.2. Recoñece a tipoloxía de textos orais atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención	Probas escritas. Probas orais.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
	comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.5.3. Responde preguntas correspondentes á comprensión interpretativa.	Probas escritas. Probas orais. Caderno Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.5.4. Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situación de aprendizaxe individual ou colectivo.	Produccións escritas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.6.1. Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios e propios, axeitados aos seus gustos e intereses.	Probas escritas. Probas orais. Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.7.1. Elabora comprensiblemente textos orais do ámbito escolar e social e de diferente tipoloxía, seguindo unha secuencia lineal, adecuados ao nivel e imitando modelos	Producións orais e escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.7.1. Organiza e planifica o discurso axeitándose aos diferentes modos discursivos(narrar, expoñer, describir, informarse, dialogar)	Producións orais e escritas Caderno Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.8.1. Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, para obter información e verificar a comprensión.	Producións orais e escritas Observación sistemática Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.8.2. Participa en enquisas e entrevistas, asegurándose mediante preguntas adecuadas, da comprensión propia e por parte da persoa interlocutora.	Producións orais e escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.8.3. Participa en debates explicando as súas opinións e ideas, emitindo xuízos persoais fundamentados sobre os temas e coa profundidade propia da súa idade.	Produción oral Rúbrica Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.9.1. Resume entrevistas, noticias e debates infantís... procedentes da radio, televisión e da internet.	Producións escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.9.2. Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, imitando modelos.	Producións escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB1.9.3. Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas de interese, seguindo modelos.	Producións escritas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.1.1. Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	Observación sistemática Proba oral

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.1.2. Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.1.3. Comprende información global e específica en textos de diferente tipoloxía do ámbito escolar e social:	Probas escritas. Proba oral
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.1.4. Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	.Produción escrita Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.2.1. Utiliza o título e as ilustracións para activar coñecementos previos sobre o tema, axudándose deles para acceder máis doadamente ao contido dun texto.	Observación sistemática Producción oral escrita
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.2.3. Identifica as palabras clave dun texto.	Producción oral e escrita
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.2.4. Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e das ilustracións e esquemas que o acompañan.	Producción oral

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.2.5. Relaciona a información contida nos gráficos e ilustracións e a relaciona coa información que aparece no texto.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.2.6. Interpreta mapas conceptuais sinxelos.	Observación sistemática Producción oral
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.3.1. Programa de xeito autónomo un tempo semanal para ler diferentes textos.	Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.3.2. Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.	Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.4.1. Consulta na biblioteca diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter información para realizar traballos individuais ou en grupo.	Producións orais e escritas Observación sistemática.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.4.2. Localiza na biblioteca de aula e centro lecturas axeitadas ao seu gusto persoal e intereses, aplicando as normas básicas de funcionamento da mesma.	Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.4.3. Identifica o argumento de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora, xénero.	Producións orais e escritas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.4. 4. Selecciona lecturas con criterio persoal e manifesta a súa opinión sobre os textos lidos.	Observación sistemática Produción oral e escrita
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.5.1. Coida, conserva e organiza os seus libros.	.Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LB2.6.1. Identifica a intención comunicativa de textos xornalísticos e publicitarios. Diferenza entre información e publicidade.	Proba oral
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.6.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos publicitarios.	Produción oral e escrita

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB2.7.1. Utiliza as Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura e tratamento guiado da información.	Observación sistemática Producción oral e escrita Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.1.1. Escribe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar, atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos): diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, contos, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas...	Proba escrita Caderno Producción escrita
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.1.2. Escribe textos organizando as ideas con cohesión básica e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	Proba escrita Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Producción escrita
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.1.3. Escribe, de forma creativa, diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero.	Proba escrita Caderno Producción escrita
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.1.4. Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	Caderno Producción escrita
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.1.5. Presenta un informe, utilizando soporte papel e informático, sobre situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	Producción escrita Caderno Rúbrica
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.1.6. Presenta os seus textos con caligrafía clara e limpeza.	Probas escritas. Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Rúbrica
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.2.1. Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	Rúbrica Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.3.1. Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel nos seus textos escritos.	Probas escritas. Caderno Rúbrica Producións escritas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.3.2. Reproduce textos ditados, logo de identificar o sentido global e a información específica neles.	Probas escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.3.3. Emprega, de xeito guiado e seguindo modelos, estratexias de planificación, procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.	Observación sistemática Caderno Producións escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.3.4. Redacta o texto e revísao para melloralo, utilizando borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.	Probos escritas. Caderno Producións escritas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.3.5. Aмосa na evolución dos seus escritos interese e esforzo por escribir correctamente de forma persoal.	Probos escritas. Producións escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.4.1. Utiliza habitualmente o dicionario, en diferentes soportes, no proceso de escritura.	Probos escritas. Producións escritas Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	CASTELÁ	E LCB3.5.1. Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais, revistas etc.)	Observación sistemática Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	CASTELÁ	E LCB3.5.2. Elabora con creatividade textos do seu interese: contos, anuncios, rimas, cancións, cómics, carteis...facendo ilustracións e buscando imaxes dixitais para facilitar a súa comprensión ou mellorar a súa presentación.	Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	CASTELÁ	E LCB3.6.1. Expresa, por escrito, utilizando de xeito habitual, unha linguaxe non sexista e respectuosa coas diferenzas.	Probas escritas. Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	CASTELÁ	E LCB3.7.1. Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e	Observación sistemática Producións escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
	ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas	Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB3.8.1. Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	Probas escritas. Producións escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.1.1. Coñece e recoñece as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras.	Probas escritas. Probas orais Caderno Producións escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.1.2. Utiliza con corrección os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos ao producir textos orais e escritos.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.1.3. Diferenza familias de palabras.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.2.1. Coñece, recoñece e usa sinónimos, antónimos, polisémicos, homófonos, frases feitas na súa expresión oral e escrita.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.2.2. Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.2.3. Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.2.4. Utiliza diversos conectores básicos entre oracións nos textos orais e escritos.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.2.5. Recoñece a oración simple en textos sinxelos e distingue suxeito e predicado.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.3.1. Coñece a estrutura do dicionario e úsao, en diferentes soportes para buscar o significado de calquera palabra (derivados, sinónimos etc.).	Observación sistemática Caderno Producións orais e escritas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.3.2. Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	Producións orais e escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.3.3. Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaas nas súas producións escritas.	Probas escritas. Caderno Producións escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.4.1. Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír un discurso sinxelo nos diferentes tipos de producións.	Probas escritas. Producións escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.4.2. Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.4.3. Aplica as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	Probas escritas. Caderno Producións escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.4.4. Utiliza os signos de puntuación nas súas producións escritas.	Probas escritas. Caderno Producións escritas
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.4.5. Aplica as normas do uso da til nos textos de elaboración propia.	Probas escritas. Producións escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.4.6. Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	Probas escritas. Producións escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.5.1. Utiliza distintos programas educativos dixitais e outros recursos didácticos ao seu alcance e propios da súa idade, como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.6.1. Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB4.7.1. Compara aspectos (gráficos, sintácticos e léxicos) das linguas que coñece.	Probas escritas. Producións escritas Caderno
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB5.1.1. Valora e recoñece as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	Probas escritas. Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB5.2.1. Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB5.2.2. Interpreta a linguaxe figurada, en textos literarios.	Probas escritas. Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	CASTELÁ	E LCB5.3.1. Distingue algúns recursos retóricos e métricos básicos propios dos poemas.	Probas escritas. Caderno
LINGUA LITERATURA	CASTELÁ	E LCB5.3.2. Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Probas escritas. Caderno
LINGUA LITERATURA	CASTELÁ	E LCB5.4.1. Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	CASTELÁ	E LCB5.5.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	CASTELÁ	E LCB5.5.2. Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións.	Probas orais

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB5.6.1. Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade.	Observación sistemática
LINGUA CASTELÁ LITERATURA	E LCB5.7.1. Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.1.1. Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo, procedentes da radio, da televisión ou de internet, identifica o tema e elabora un resumo.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.1.2. Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral sinxelo, distinguindo, de maneira xeral, información de opinión.	Observación sistemática Producións orais e escritas
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.10.1. Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	Observación sistemática Rúbrica
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.12.1. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe non sexista.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.12.2. Usa, de maneira xeral, unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.13.1. Recoñece textos orais sinxelos pertencentes a diferentes variedades dialectais moi evidentes da lingua galega.	Observación sistemática Producións orais

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.13.2. Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.14.1. Identifica a lingua galega oral con calquera contexto profesional: sanidade, educación, medios de comunicación...	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.14.2. Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.2.1. Accede a documentos audiovisuais e dixitais, para obter, seleccionar e clasificar, con certa autonomía, a información relevante e necesaria para realizar traballos ou completar información, valorando os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	Observación sistemática Producións orais e escritas
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.2.2. Elabora textos orais sinxelos imitando modelos de calquera medio de comunicación.	Producións orais

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.3.1. Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	Producións orais Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.4.1. Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Observación sistemática Producións orais
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.4.2. Sigue unha exposición da clase e extrae, de xeito global, as ideas máis destacadas.	Observación sistemática Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.4.3. Iníciase na elaboración de pequenas exposicións orais na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Observación sistemática Producións orais

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.4.4. Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Observación sistemática Producións orais Rúbrica
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.4.5. Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Producións orais
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.5.1. Atende as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.	Rúbrica Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.5.2. Respecta as opinións dos e das demais.	Rúbrica Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.6.1. Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	Rúbrica Observación sistemática

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.6.2. Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	Rúbrica Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.6.3. Emprega unha postura e xestualidade adaptada ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión.	Producións orais Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.6.4. Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Observación sistemática Producións orais Probas orais.
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB1.6.5. Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	Observación sistemática Producións orais

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Rúbrica
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.7.1. Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	Observación sistemática Probas orais Producións orais
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.7.2. Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos básicos adecuados.	Probas orais Producións orais
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.7.3. Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	Observación sistemática Producións orais e escritas
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.7.4. Amosa un discurso oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	Producións orais Probas orais

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.8.1. Elabora textos sinxelos propios dos medios de comunicación.	Producións escritas Caderno
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB1.9.1. Utiliza a expresividade corporal: miradas e postura corporal para reforzar o sentido das súas producións orais.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.1.1. Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	Probas escritas. Probas orais. Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.1.2. Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo e expositivo).	Probas escritas. Probas orais. Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.1.3. Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	Observación sistemática Probas escritas. Probas orais Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.1.4. Interpreta, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	Observación sistemática Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.1.5. Identifica a estrutura dun texto e recoñece algúns mecanismos de cohesión (repeticións, sinónimos, anáforas).	Observación sistemática Produccións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.1.6. Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia, de maneira xeral, información, opinión e publicidade de carácter bastante evidente.	Observación sistemática Produccións escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Caderno
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.1.7. Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	Probas escritas Observación sistemática Produccións escritas Caderno
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.1.8. Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.10.1. Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.11.1. Selecciona persoalmente as lecturas que desexa realizar e é quen de xustificalas en función dos seus gustos e necesidades.	Observación sistemática

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.11.2. Expresa, de maneira sinxela, opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Producións orais e escritas Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.12.1. Identifica, de maneira global, as diferenzas lingüísticas, bastante evidentes, das variedades da lingua galega.	Observación sistemática Producións orais
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.12.2. Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.2.1. Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de gráficos, esquemas sinxelos e ilustracións redundantes, relacionándoa co contido do texto que acompaña.	Probas escritas Producións orais e escritas Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.3.1. Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.3.2. Esquematiza as ideas dun texto sinxelo, indicando as ideas principais e secundarias.	Observación sistemática Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.3.3. Realiza o resumo dun texto sinxelo.	Probas escritas. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.4.1. Deduce o posible contido dun texto sinxelo antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.4.2. Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Observación sistemática Producións escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Caderno
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.5.1. Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto sinxelo adecuado á súa idade.	Observación sistemática Producións escritas
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.5.2. Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto sinxelo adecuado á súa idade.	Observación sistemática Producións escritas
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.5.3. Utiliza dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.6.1. Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.7.1. Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	Probas escritas.

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
			Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.7.2. Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.7.3. Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.7.4. Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.7.5. Fai lecturas dramatizadas de textos.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB2.8.1. Usa a biblioteca de aula con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Observación sistemática Rúbrica

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.8.2. Usa a biblioteca de centro con certa autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Observación sistemática Rúbrica
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.8.3. Usa as bibliotecas virtuais, para obter datos e informacións, con certa autonomía.	Observación sistemática Rúbrica
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB2.9.1. Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	Observación sistemática Rúbrica
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB3.1.1. Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas ou guións.	Probas escritas. Producións escritas Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.1.2. Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesionando, de maneira xeral, os enunciados.	Probas escritas. Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.1.3. Utiliza os signos de puntuación (punto, coma, punto e coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	Probas escritas. Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.1.4. Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa, habitualmente, unha linguaxe non sexista.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.1.5. Escribe e presenta textos propios elaborando borradores.	Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.1.6. Usa o dicionario durante a elaboración de textos.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.2.1. Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, notas e invitacións	Probas escritas. Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.2.2. Redacta textos xornalísticos (noticias, crónicas, reportaxes, entrevistas) e (anuncios e carteis), imitando modelos publicitarios moi sinxelos.	Producións escritas Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.2.3. Crea diferentes tipos de textos (narrativos, expositivos, descritivos ou argumentativos) seguindo un guión establecido e adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	Probas escritas Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.2.4. Escribe textos coherentes e empregando algúns elementos básicos de cohesión, usando o rexistro adecuado.	Probas escritas. Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.2.5. Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Producións escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.3.1. Elabora textos escritos propios do ámbito académico (cuestionarios, resumos, descrições,	Producións escritas Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
	explicacións...) para obter, organizar e comunicar información.	
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB3.4.1. Elabora textos sinxelos que combinan a linguaxe verbal e non verbal: carteis publicitarios, anuncios, cómic, contos, poemas, cancións e anécdotas.	Producións escritas Caderno
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB3.4.2. Escribe textos sinxelos de carácter creativo.	Producións escritas Caderno
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB3.4.3. Aprecio polos usos creativos da linguaxe.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB3.5.1. Busca e selecciona información en diferentes fontes e soportes dixitais.	Probas escritas. Observación sistemática Produción oral e escrita
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB3.5.2. Emprega procesadores de textos con certa autonomía.	Observación sistemática

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.5.3. Utiliza, habitualmente, correctores de textos.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.5.4. Utiliza as TIC, con certa autonomía, para realizar presentacións elementais.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.6.1. Usa recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	Observación sistemática Producións escritas
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.7.1. Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.	Rúbrica
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB3.7.2. Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	Observación sistemática

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.1.1. Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.1.2. Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.1.3. Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.1.4. Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo, imperativo.	Probas escritas. Probas orais. Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.1.5. Recoñece as oracións simples, comprende o seu significado, utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e identifica o verbo e os seus complementos: o suxeito, así como os complementos do nome.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.2.1. Aplica xeralmente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica e aprecia o seu valor social e a necesidade de cinguirse a elas.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.2.2. Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.3.1. Emprega con corrección os signos de puntuación, facendo unha valoración dos resultados.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.3.2. Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.3.3. Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.4.1. Usa diversos conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición...	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.4.2. Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, sinónimos...	Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E B4.5.1. Identifica, en oracións sinxelas, o papel semántico do suxeito..	Probas escritas. Probas orais.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Producións orais e escritas Caderno
LINGUA GALEGA LITERATURA	E B4.5.2. Recoñece se a oración é activa ou pasiva e é quen de facer a transformación dunha noutra.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA GALEGA LITERATURA	E B4.6.1. Transforma un texto sinxelo narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB4.7.1. Usa axeitadamente o dicionario en papel ou dixital para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto e como consulta ortográfica.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB4.7.2. Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas, identificando e formando familias de palabras.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno..
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB4.7.3. Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas de uso frecuente, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.8.1. Coñece, de xeito xeral, as características máis relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	Probas escritas. Probas orais. Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.8.2. Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.9.1. Recoñece, de forma xeral, e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	Observación sistemática Producións orais e escritas
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB4.9.2 Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas, ortográficas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	Observación sistemática Producións orais e escritas

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA GALEGA LITERATURA	E	LGB5.1.1. escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral	Probas orais Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E	LGB5.1.2. Valora os textos da literatura oral galega como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E	LGB5.2.1. Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E	LGB5.2.2. Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Observación sistemática Produción oral

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB5.3.1. Identifica as características principais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB5.3.2. Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB5.3.3. Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.	Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB5.3.4. Identifica os temas recorrentes na literatura.	Observación sistemática
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB5.4.1. Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos sinxelos, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo e lembranzas.	Producións orais e escritas Caderno
LINGUA LITERATURA	GALEGA	E LGB5.5.1. Participa activamente en dramatizacións de textos literarios.	Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB5.6.1. Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB5.7.1. Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Observación sistemática
LINGUA GALEGA LITERATURA	E LGB5.7.2. Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	Observación sistemática
MATEMÁTICAS	MTB1.1.1. Identifica patróns, regularidades e leis matemáticas en situacións de cambio, en contextos numéricos, xeométricos e funcionais.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB1.2.1. Realiza estimacións sobre os resultados esperados e contrasta a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.	Probas escritas Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
MATEMÁTICAS	MTB1.3.1. Distingue entre problemas e exercicios e aplica as estratexias idóneas para cada caso.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB1.3.2. Iníciase na formulación de preguntas e na busca de respostas apropiadas, tanto no estudo dos conceptos coma na resolución de problemas.	Observación sistemática
MATEMÁTICAS	MTB1.4.1. Toma decisións nos procesos de resolucións de problemas valorando as consecuencias destas e a súa conveniencia pola súa sinxeleza e utilidade.	Caderno Observación sistemática Probas escritas
MATEMÁTICAS	MTB1.5.1. Iníciase na reflexión sobre os problemas resolto e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras semellantes.	Observación sistemática
MATEMÁTICAS	MTB2.1.1. Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	Probas escritas Caderno.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
MATEMÁTICAS	MTB2.1.2. Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.2.1. Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.2.2. Ordena números enteiros, decimais e fraccións básicas por comparación, representación na recta numérica e transformación duns noutros.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.3.1. Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes.	Probas escritas Caderno.
MATEMÁTICAS	MTB2.3.2. Redondea números decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima.	Probas escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.3.3. Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.4.1. Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.4.2. Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	Observación sistemática Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.4.3. Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	Observación sistemática Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
MATEMÁTICAS	MTB2.5.1. Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.5.2. Realiza operacións con números decimais.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.6.1. Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números, en comprobación de resultados en contextos de resolución de problemas e en situacións cotiás.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.6.2. Descompón de forma aditiva e de forma aditivomultiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.6.3. Identifica múltiplos e divisores empregando as táboas de multiplicar.	Probas escritas Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Observación sistemática
MATEMÁTICAS	MTB2.6.4. Calcula os primeiros múltiplos dun número dado.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.6.5. Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.6.6. Calcula o mcm e o mcd.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.6.7. Descompón números decimais atendendo o valor de posición das súas cifras.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.6.8. Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	Observación sistemática.
MATEMÁTICAS	MTB2.6.9. Estima e redondea o resultado de un cálculo valorando a resposta.	Autonomía persoal.

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Presentación dos traballos.
MATEMÁTICAS	MTB2.7.1 Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB2.7.2. Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Probas escritas Caderno Observación sistemática
MATEMÁTICAS	MTB3.1.1. Estima lonxitudes, capacidades, masas e superficies; elixindo a unidade e os instrumentos máis	Probas escritas Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
	axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	
MATEMÁTICAS	MTB3.1.2. Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	Probos escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB3.3.1. Realiza equivalencias e transformacións entre horas, minutos e segundos.	Probos escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB3.4.1. Identifica o ángulo como medida dun xiro ou abertura.	Probos escritas Caderno Observación sistemática
MATEMÁTICAS	MTB3.4.2. Mide ángulos usando instrumentos convencionais.	Probos escritas Caderno Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
MATEMÁTICAS	MTB3.5.1. Resolve problemas de medida, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construindo, argumentando... e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	Probas escritas Caderno.
MATEMÁTICAS	MTB4.1.1. Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice...	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB4.1.2. Traza unha figura plana simétrica doutra respecto dun eixe.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB4.1.3. Realiza ampliacións e reducións.	Caderno
MATEMÁTICAS	MTB4.2.1. Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.	Probas escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		Caderno
MATEMÁTICAS	MTB4.2.2. Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB4.3.1. Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	Probas escritas Probas orais Caderno
MATEMÁTICAS	MTB4.3.2. Utiliza a composición e descomposición para formar figuras planas e corpos xeométricos a partir doutras.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB4.4.1. Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construindo, argumentando, e tomando	Probas escritas Caderno

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
	decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.	
MATEMÁTICAS	MTB4.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo.	Probas escritas Caderno Observación sistemática
MATEMÁTICAS	MTB5.1.1. Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.	Observación sistemática
MATEMÁTICAS	MTB5.1.2. Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB5.2.1. Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas.	Observación sistemática

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
MATEMÁTICAS	MTB5.3.1. Identifica situacións de carácter aleatorio.	Observación sistemática
MATEMÁTICAS	MTB5.3.2. Realiza conxecturas e estimacións sobre algúns xogos (moedas, dados, cartas, loterías...).	Observación sistemática
MATEMÁTICAS	MTB5.4.1. Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios...), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.	Probas escritas Caderno
MATEMÁTICAS	MTB5.4.2. Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e proponendo outras formas de resolvelo.	Probas escritas Caderno

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB1.1.1. Actúa de forma respectable e digna.	Rúbrica Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB1.2.1. Utiliza, de xeito guiado, estratexias de reestruturación cognitiva.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB1.2.2. Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB1.2.3. Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB1.3.1. Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo e asumindo compromisos para a consecución de obxectivos.	Observación sistemática Rúbrica

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB1.3.2. Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas, expresando propostas de mellora.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB1.4.1. Utiliza o pensamento creativo na análise de problemas e na formulación de propostas de actuación.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB1.4.2. Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB1.5.1. Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.	Observación sistemática Produción oral e escrita
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB1.5.2. Define e formula claramente problemas de convivencia e achega solucións potencialmente efectivas.	Observación sistemática Produción oral e escrita
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB1.6.1. Identifica vantaxes e inconvenientes dunha posible solución antes de tomar unha decisión ética.	Observación sistemática

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.1.1. Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, para expresar con coherencia opinión, sentimentos e emocións.	Producción oral e escrita
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.1.2. Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais e debates.	Producción oral e escrita
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.2.1. Dialoga interpretando e dando sentido ao que oe.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.2.2 Realiza actividades cooperativas detectando os sentimentos e pensamentos que subxacen no que se está a dicir.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.2.3. Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	Observación sistemática Rúbrica

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.3.1. Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación e facilitar o achegamento co seu interlocutor nas conversas.	Observación sistemática Producións orais e escritas
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.3.2. Comparte sentimentos durante o diálogo	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.3.3. Utiliza os elementos que contribúen ao diálogo.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.3.4. Recoñece os elementos que bloquean a comunicación en diferentes situacións.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.4.1. Realiza unha defensa tranquila e respectuosa das posicións persoais.	Observación sistemática Produción oral
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.4.2. Emprega a linguaxe positiva.	Observación sistemática Produción oral e escrita

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.5.1. Infire, de xeito guiado, e dá o sentido adecuado á expresión das demais persoas.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.5.2. Relaciona diferentes ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.6.1. Interacciona con empatía.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.6.2 Emprega diferentes habilidades sociais.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.7.1. Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.8.1. Forma parte activa das dinámicas do grupo.	Observación sistemática Rúbrica

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.8.2. Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.8.3. Consegue a aceptación dos compañeiros e compañeiras.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB2.8.4. Expón en historias creativas as características da relación da amizade.	Producións orais e escritas
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.1.1. Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.1.2. Pon de manifesto unha actitude aberta cara aos demais compartindo puntos de vista e sentimentos durante a interacción social na aula.	Observación sistemática Rúbrica

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.10.1. Axuíza criticamente actitudes de falta de respecto á igualdade de oportunidades de homes e mulleres.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.10.2. Colabora con persoas doutro sexo en diferentes situacións escolares.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.10.3. Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	Observación sistemática Rúbrica
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.11.1. Reflexiona sobre os dereitos e deberes da Constitución Española.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.11.2. Expresa a importancia de garantir os dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás do seu contorno.	Observación sistemática Producción escrita e oral

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.11.3. Participa no benestar da contorna próxima baseándose nos dereitos e deberes dos cidadáns e cidadás.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.12.1. Expresa as notas características da convivencia democrática.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.12.2. Argumenta a importancia dos valores cívicos na sociedade democrática.	Produción oral Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.13.1. Analiza, explica e expón as causas e consecuencias da intervención humana no medio.	Produción oral e escrita Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.13.2. Investiga criticamente a intervención humana no medio ambiente e comunica os resultados.	Produción oral e escrita Observación sistemática

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.13.3. Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.	Producción oral e escrita Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.14.1. Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.14.2. Coñece o emprego seguro das novas tecnoloxías.	Observación sistemática.
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.15.1. Colabora en campañas escolares sobre a importancia e a promoción do respecto das normas de educación viaria.	Producción oral e escrita Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.15.2. Analiza información na prensa en relación cos accidentes de tráfico.	Producción oral e escrita Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.15.3. Investiga sobre as principais causas dos accidentes de tráfico coa axuda das novas tecnoloxías.	Observación sistemática

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.15.4. Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	Producción oral e escrita Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.16.1. Desenvolve proxectos relacionados coas principais causas dos accidentes de tráfico, sobre os que se informa en diferentes medios de comunicación.	Producción oral e escrita Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.16.2. Reflexiona sobre o modo no que se poderían evitar accidentes de tráfico e expón as súas conclusións.	Producción oral e escrita Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.16.3. Explica as principais medidas que se poderían tomar para previr accidentes de tráfico.	Producción oral e escrita Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.2.1. Aмосa boa disposición para ofrecer e recibir axuda para a aprendizaxe.	Observación sistemática Rúbrica

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.2.2. Recorre ás estratexias de axuda entre iguais.	Rúbrica Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.2.3. Respecta as regras durante o traballo en equipo.	Rúbrica Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.3.1. Argumenta a necesidade de que existan normas de convivencia nos diferentes espazos de interacción social.	Rúbrica Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.3.2. Participa na elaboración das normas da aula.	Rúbrica Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.3.3. Respecta as normas do centro escolar.	Rúbrica Observación sistemática.
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.4.1. Resolve os conflitos de modo construtivo.	Rúbrica Observación sistemática

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.4.2. Sigue as fases da mediación en situacións reais e simulacións.	Rúbrica Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.4.3. Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos nas relacións interpersoais.	Rúbrica Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.4.4. Analiza as emocións, sentimentos, posibles pensamentos e puntos de vista das partes en conflito.	Rúbrica Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.5.1. Razona o sentido da responsabilidade social e da xustiza social.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.5.2. Identifica e analiza criticamente desigualdades sociais.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.5.3. Describe condutas solidarias.	. Producións orais e escritas

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.6.1. Amósase xeneroso no seu contorno próximo.	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.6.2. É capaz de sensibilizar sobre causas altruístas realizando exposicións orais sobre o seu valor e cometidos.	Producións orais
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.6.3. Colabora en causas altruístas en colaboración coa comunidade educativa	Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.7.1. Coñece e respecta os dereitos e deberes do alumnado.	Rúbrica Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.7.2. Realiza xuízos morais, de xeito guiado, de situacións escolares.	Rúbrica Observación sistemática
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.7.3 Xustifica as súas actuacións en base a valores persoais como a dignidade, a liberdade, a autoestima, a	Rúbrica Observación sistemática

ÁREA		EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
		seguridade nun mesmo e a capacidade de enfrontarse aos problemas.	
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.8.1. Argumenta o carácter universal dos dereitos humanos.	Producións orais e escritas
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.8.2. Expón a importancia de que todas as persoas gocen dos dereitos básicos: saúde, benestar, alimentación, vestido, vivenda e asistencia médica.	Producións orais e escritas
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.8.3. Axuíza criticamente as circunstancias de persoas que viven en situacións de privación dos dereitos básicos.	Observación sistemática Producción oral
VALORES CIVICOS	SOCIAIS	E VSCB3.9.1. Argumenta e expón mediante imaxes a importancia de garantir a igualdade de dereitos e a non discriminación por razón de nacemento, raza, sexo, relixión, opinión ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.	Producións orais e escritas

ÁREA	EA	Instrumento de avaliación (incluíndo o criterio de corrección, se é o caso)
VALORES SOCIAIS E CIVICOS	VSCB3.9.2. Descubre e axuíza criticamente casos próximos de desigualdade e discriminación.	Observación sistemática

06. METODOLOXÍA.

Principios metodolóxicos.

Os principios nos que baseamos a proposta son os seguintes:

Desde a perspectiva epistemolóxica das diferentes áreas de coñecemento:

- Non todos coñecemos igual en todo momento.
- En cada momento hai influencias sobre o coñecemento que proveñen das experiencias previas e das situacións novas.
- O coñecemento é o resultado da interacción entre as experiencias previas e as situacións novas; polo que, máis que transmitirse, constrúese mediante a práctica, co cal se pon de relevo o seu carácter construtivista, social e interactivo.
- Calquera coñecemento pode ter diferentes lecturas, significados e presentacións, que poden ser todos obxectivos. Ensinar/aprender supón contrastar perspectivas, enriquecer esquemas conceptuais con novas contribucións por parte de todos, superar as lagoas e emendar os erros.
- O ensino debe buscar interaccións cada vez máis ricas e significativas entre os elementos proporcionados por diferentes soportes (textos, audiovisuais...), mediadores (docentes, compañeiros, pais), métodos (didácticas: xeral e especiais) e situacións ou feitos (da vida cotiá, descubrimentos, centros de interese...): globalidade e significatividade.

Desde a perspectiva psicolóxica:

- Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado:
- Das súas características evolutivo-madurativas específicas, en xeral.
- Do seu nivel de competencia cognitiva e metacognitiva.
- Dos coñecementos previamente construídos.
- Asegurar aprendizaxes construtivas e significativas:
- Diagnosticando os coñecementos previos que posúe.
- Conectando e integrando os contidos e estratexias previos cos novos por vivir e aprender. O alumnado, co que sabe e grazas á maneira como o profesor ou a profesora lle presentan a información, reorganiza o seu coñecemento entrando

en novas dimensións, transferindo ese coñecemento a outras situacións, descubrindo os principios e procesos que o explican, mellorando a súa capacidade organizativa comprensiva para outras experiencias, ideas, valores e procesos de pensamento que vai adquirir dentro e fóra da aula.

- Favorecer a aprendizaxe autónoma:
- Desenvolvendo o profesorado un modelo curricular de natureza procesual que asegure que o alumnado realice aprendizaxes significativas por si mesmos, aprendendo a aprender, adquirindo estratexias cognitivas e metacognitivas que favorezan o asentamento dunha boa memoria comprensiva (semántica). Modelo que, partindo do establecemento de redes conceptuais que permitan representar toda a estrutura da materia de xeito sinxelo e claro, das cales se poidan formar os esquemas conceptuais e cognitivos oportunos, permita a xeración de mapas cognitivos que establezan relacións entre os distintos contidos e faciliten a percepción da súa estrutura ao dar resposta adecuada aos tres interrogantes que a ciencia se fai: que (descrición) e os seus detalles (cales, como, onde e cando), porque (explicación) e para que (intervención).
- Modificando progresivamente os esquemas previos do coñecemento dos alumnado desde o saber cotián ata o saber científico.
- Potenciar a actividade:
- Facilitando a reflexión á hora da acción.
- Posibilitando que o alumno e a alumna cheguen a facer aquelas actividades que aínda non son capaces de realizar sós, pero si coa axuda conveniente (zona de desenvolvemento potencial).

Desde a perspectiva pedagóxica

- Partir da avaliación inicial, específica e global:
- Das súas aptitudes e actitudes.
- Das súas necesidades e intereses.
- Dos seus coñecementos previos, xerais e por áreas.
- Motivar axeitadamente:
- Creando situacións que conecten cos seus intereses e expectativas, partindo das súas propias experiencias.

- Propiciando un clima de comunicación, cooperación e harmonía nas relacións.
- Espertando unha motivación intrínseca que potencie o gusto por aprender, especialmente a través dunha atribución causal positiva, tanto do profesorado como do propio alumnado.
- Analizar os esquemas previos de coñecemento:
- Asegurando que se posúen os requisitos básicos para poder abordar a seguinte nova aprendizaxe.
- Reforzando os conceptos previos máis débiles e sensibles.
- Fomentar a zona de desenvolvemento potencial na adquisición dos novos coñecementos:
- Incorporando mediante a actitude docente o exemplo adecuado que se debe seguir (currículo implícito ou latente).
- Facilitando que poida desenvolver a súa actividade coa mínima axuda necesaria. Consolidando os enlaces entre os coñecementos previos e os novos.
- Estructurando e dosificando os novos contidos conceptuais de forma apropiada (redes, esquemas e mapas).
- Promovendo a funcionalidade das aprendizaxes, aplicándoas e transferíndoas a outras situacións ou contidos diferentes.
- Tendo moi en conta os coñecementos de cada materia, respectando a súa estrutura epistemolóxica, a súa lóxica interna específica e os avances do momento.

Específicamente, estes principios deben facilitar:

- A conexión co nivel de desenvolvemento real e potencial do alumnado atendendo ás súas diferenzas individuais e partindo do próximo para chegar ao afastado. Esta atención á diversidade requirirá a elaboración de programas específicos que asuman a función compensadora que pretende a Educación Primaria.
- A comunicación a través do diálogo e a apertura a outras formas de pensar e obrar.

- Un clima afectivo rico en vivencias baseadas no respecto mutuo, que procure a motivación necesaria para espertar, manter e incrementar o interese dos alumnos e das alumnas.
- Progreso do xeral ao particular, de forma cíclica, en función do pensamento globalizado do alumno e da alumna, integrando as áreas coa formulación de contidos conceptuais, procedimentais e actitudinais comúns, tendo en conta a transversalidade do currículo.
- A adaptación da acción educativa ás diferenzas persoais (capacidade, intereses e ritmo de aprendizaxe), como base do desenvolvemento integral e autónomo.
- espírito de grupo co exercicio da participación e a cooperación, practicando a aprendizaxe grupal, a interacción e a interrelación de iguais e de discentes e docente.
- A organización de contidos, de xeito que exista harmonía entre as metas e os medios que se utilizan para acadalas.
- A actividade constante do alumno e da alumna, xa que se entende como ferramenta básica da aprendizaxe autorregulada.
- A flexibilidade adecuada nas diversas situacións de aprendizaxe, tanto na selección da metodoloxía máis aconsellable en cada caso como nos aspectos organizativos espazo-temporais.
- A aprendizaxe construtivo-significativa, partindo da consolidación do saber anterior e do reforzo daquel que permita enlazar os organizadores previos co novo coñecemento que se debe adquirir.
- O xogo como elemento motivador fundamental na construción da moralidade, xa que regula o paso da heteronomía á autonomía persoal e social.
- A creatividade como forma diversificada e enriquecedora de comunicación.
- Tránsito desde a formación de conceptos e a aplicación de procedementos á construción de hábitos e á definición de actitudes, culminando a consolidación de valores e respecto das normas.
- Contacto escola-familia como marco afectivo-efectivo de relacións e, por extensión, de toda a comunidade educativa.

Agrupamento do alumnado.

O agrupamento é unha esixencia da diversidade e un indicador da autonomía do centro, e ten como finalidade garantir que todos os alumnos aprendan e consigan os obxectivos educativos marcados. A diversidade de agrupamentos proporciona unha mellor explotación das actividades escolares e constitúe un instrumento de adecuación metodolóxica ás necesidades dos alumnos.

Os criterios de distribución do alumnado por aulas son moi diversos e deben ter en conta aspectos como o punto de partida do/a alumno/a ao chegaren ao inicio do ciclo e de cada curso, as peculiaridades educativas do centro e a natureza da área ou actividade.

Estes son os criterios máis empregados na agrupación:

- Idade cronolóxica.
- Equilibrio nenos/nenas.
- Rendemento académico e ritmo de aprendizaxe.
- Intereses.
- Motivación.
- Natureza área/materia.

O agrupamento non ten porque limitarse a un único modelo, xa que supón limitar o potencial enriquecedor do proceso educativo. Establecer diferentes agrupamentos facilita a aprendizaxe entre iguais, a cooperación e o traballo colaborativo, a cohesión do grupo, o traballo por proxectos, a atención á diversidade, a pertenza ao centro, a mediación en conflitos e a relación co contorno e cos servizos da comunidade. Segundo as características e necesidades do alumnado, e segundo a natureza disciplinar da actividade ou área, os tipos de agrupamentos máis empregados son:

- Aula
- Gran grupo
- Pequeno grupo ou parella
- Obradoiros
- Equipos de traballo cooperativo
- Grupos de actividade

Organización dos espazos.

Desde unha perspectiva de etapa, o contido das decisións relativas á organización do espazo pode referirse a:

• **Espazos propios do grupo** (aula): cada titor/a organizará o espazo na súa aula como crea conveniente para o desenvolvemento da actividade lectiva tendo en conta variables como idade e agrupamento de alumnado, mobiliario, iluminación, temperatura, materiais existentes na aula... Se nunha aula imparten actividades lectivas outros/as mestres/as ademais do/a titor/a, estes tentarán de axudar aos especialistas na disposición de material común: tal como o ordenador ou canón retroproectores. E os mestres especialistas á súa vez tentarán deixar a distribución das cadeiras e mesas tal e como as tiña o/a mestra titor/a.

• **Espazos compartidos polo alumnado**: o alumnado de Primaria comparte espazos co alumnado de outras etapas educativas dentro do centro e, asemade, utilizan habitualmente outros espazos, tanto interiores do centro educativo como exteriores. Algúns destes espazos son os seguintes:

- Biblioteca.
- Laboratorio
- Sala de informática.
- Aula de música.
- Pavillón.
- Ximnasio.

Organización dos tempos.

As previsións de traballo na aula e no centro escolar deben axustarse realmente ao tempo dispoñible. Por iso, é preciso realizar unha temporalización que inclúa a elaboración dun horario xeral, co correspondente desenvolvemento das áreas e dun horario de actividade docente, no que se terán en conta as restantes actividades organizativas do centro.

07. Procedementos de avaliación.

A Orde de 9 de xuño de 2017 que establece a avaliación da educación primaria na comunidade autónoma de Galicia dinos que esta debe ser global, continua, formativa e integradora.

Deste xeito, a avaliación é un elemento fundamental e inseparable da práctica educativa que permite recoller, en cada momento, a información necesaria para poder realizar os xuízos de valor oportunos que faciliten a toma de decisións respecto do proceso de ensino-aprendizaxe. Non se pode circunscribir a un só aspecto ou momento, senón que se debe estender ao longo de todo o proceso educativo de forma global e sistemática; por unha parte, indicando que obxectivos se conseguen e cales non, e, por outra, en que grao de profundidade e onde, como, cando e por que se producen os problemas ou erros.

En calquera caso, sempre é bo ter presente que debe ser a avaliación e cales son os seus principios e as súas modalidades máis convenientes.

Principios da avaliación.

O proceso de avaliación rexerese segundo os seguintes principios:

- Que sexa un medio, non un fin en si mesma.
- Que constitúa un proceso continuo, progresivo e sistemático.
- Que atenda ás diferenzas individuais.
- Hai que partir do que se quere avaliar e despois avalialo.
- Traballar en equipo á hora do seu deseño.
- Ter flexibilidade ao elixir os criterios ou probas.
- Debe basearse en criterios claros e o máis obxectivos posibles.
- Hai que dotala dun mínimo de requisitos para a súa realización.
- Debe tratar aspectos cualitativos e cuantitativos.
- Ten que recoller ao máximo todos os aspectos da personalidade.
- Reflectir de maneira clara: que, como e cando debe realizarse.

- Propiciar ao seu termo o proceso de reorganización específico e global (feedback).

Modalidades de avaliación.

Dentro do proceso de avaliación poden distinguirse as seguintes modalidades:

Avaliación inicial do alumnado.

Ademais da información recibida obtida no expediente escolar, o novo profesor titor aplicaralle ao alumnado unha proba inicial coa que se determinará o punto de partida dende o que este inicia as novas aprendizaxes, e o equipo docente tomará as decisións relativas ao desenvolvemento do currículo e á súa adecuación ás súas características e o seu nivel de coñecementos.

Do mesmo xeito, estes datos servirán de base para adoptar as medidas necesarias de atención á diversidade recollidas no plan correspondente a aqueles alumnos e alumnas que o precisen co fin de facilitarlles a continuación do seu proceso de aprendizaxe e o acceso ao currículo.

Avaliación continua

A avaliación continua será realizada polo equipo docente de cada un dos cursos do ciclo de xeito colexiado e será coordinada polo seu profesor titor.

Cando o progreso dun alumno ou unha alumna non sexa o axeitado, adoptaranse as medidas de atención á diversidade que procedan.

As sesións de avaliación que se realizarán ao longo de cada curso escolar serán tres: unha no mes de decembro, outra no mes de marzo, e a última no mes de xuño.

En cada sesión de avaliación que celebren os equipos docentes, da que o titor levantará unha acta, intercambiarase información e adoptaranse os acordos e decisións que se considere sobre o proceso de aprendizaxe do alumnado orientadas á súa mellora, e realizarase igualmente unha valoración dos

resultados derivados destes acordos. Igualmente acordarase a información que, sobre o proceso persoal de aprendizaxe seguida, se transmitirá a cada alumno ou alumna e ao seu pai, a súa nai ou os seus titores legais.

Avaliación final

Ao termo de cada curso, valorarase o progreso global de cada alumno e alumna, no marco do proceso de avaliación continua levado a cabo. E, ao finalizar o ciclo, o equipo docente, tendo en conta os mínimos esixibles que figuran nos correspondentes currículos de cada ciclo, e informados o pai, a nai ou os titores legais, tomará a decisión sobre a promoción ou non do alumno/a ao seguinte ciclo ou etapa. Para a adopción da decisión tomarase especialmente en consideración a información e o criterio do profesor ou a profesora titor.

O profesor titor do alumnado citará individualmente os representantes legais aos que informará por escrito sobre os resultados do proceso de avaliación e sobre a decisión sobre a promoción ao ciclo seguinte. Esta información referirase aos obxectivos establecidos no currículo para as distintas áreas e aos progresos e dificultades detectados no grao de adquisición das competencias clave e na consecución dos obxectivos de cada unha das áreas.

No caso de ter que avaliar un alumno con necesidade específica de apoio educativo, o titor/a, co asesoramento do equipo de orientación educativa e do profesorado de apoio á integración, aplicará os criterios de avaliación que fose establecido nas adaptacións curriculares, as cales serán o referente fundamental para valorar o grao de adquisición das competencias básicas.

Co fin de garantir a continuidade do proceso de formación do alumnado, cada alumno ou alumna disporá ao finalizar a etapa dun informe sobre a súa aprendizaxe, os obxectivos alcanzados e as competencias claves adquiridas. O devandito informe será elaborado polo equipo docente, de acordo co establecido, a tales efectos, pola consellería competente en materia de educación.

08. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

ÁREAS		%	INSTRUMENTOS
MATEMÁTICAS	Probas obxectivas	60%	Controis orais Controis escritos
	Traballo diario	20%	Observación sistemática Caderno Fichas Intervencións na aula Etc.
	Actitude	20%	Rúbrica
LINGUA CASTELÁ	Probas obxectivas	30%	Controis orais Controis escritos
	Destrezas lingüísticas	40%	Controis orais Controis escritos
LINGUA GALEGA	Traballo diario	20%	Observación sistemática Caderno Fichas Intervencións na aula Etc.
	Actitude	10%	Rúbrica
CIENCIAS NATURAIS	Probas obxectivas	50%	Controis orais Controis escritos
CIENCIAS SOCIAIS	Traballos prácticos e/ou de investigación	20%	Traballos grupais Traballos individuais
	Traballo diario	20%	Observación sistemática

			Caderno Fichas Intervencións na aula Etc.
	Actitude	10%	Rúbrica
EDUCACIÓN ARTÍSTICA - PLÁSTICA	Traballo diario	80%	Observación sistemática Láminas Traballos
	Actitude	20%	Rúbrica
VALORES SOCIAIS E CÍVICOS	Traballo diario	80%	Observación sistemática Traballos grupais Traballos individuais
	Actitude	20%	Rúbrica

Non se recollerán nin cualificarán as tarefas entregadas fóra de prazo.

**** No caso de non poder realizar unha proba obxectiva na data fixada o alumno/a realizaraa o día que se incorpore.***

Os resultados da avaliación expresaranse nos termos de Insuficiente (IN) para as cualificacións negativas, Suficiente (SU), Ben (BE), Notable (NT) ou Sobresaliente (SB) para as cualificacións positivas. A estes termos achegaráselles unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, coas seguintes correspondencias:

- Insuficiente: 1, 2, 3 ou 4.
- Suficiente: 5.
- Ben: 6.
- Notable: 7 ou 8.

- Sobresaliente: 9 ou 10.

9. DIRECTRICES E INSTRUMENTOS PARA A REALIZACIÓN DA AVALIACIÓN INICIAL.

Ao inicio do curso académico faise necesario realizar unha avaliación inicial que sirva como referente á hora de adaptar a resposta educativa ás necesidades do grupo e á diversidade e características individuais de cada alumno/a.

A avaliación inicial realizarase durante as primeiras semanas do curso académico, nas que o profesorado dedicaremos a recoller información sobre:

- As características do alumno/a (intereses)
- O seu entorno socio-familiar (indagando no expediente académico ou se fose necesario realizando entrevistas persoais cos pais/nais ou titores legais)
- O contexto educativo (dinámica de aula-relacións entre compañeiros)
- A competencia curricular nas diferentes áreas, utilizando os instrumentos que cada mestra/e estime pertinentes.

Área de matemáticas.

NOME DA ALUMNA/O:			
INDICADORES DE AVALIACIÓN INICIAL DA ÁREA DE MATEMÁTICAS	DE	SI	CON DIFICULTADE

Conta, le, escribe e compara números ata o millón, coñecendo o seu valor.		
Realiza operacións de suma, resta, multiplicación e división de unha e dúas cifras.		
Resolve problemas sinxelos que conteñan unha ou dúas operacións, relacionándoos coa vida cotiá.		
Nomea e coñece as figuras planas: cadrado, triángulo, rectángulo e círculo.		
Coñece o valor posicional de cada dígito (U,D,C,UM,DM,CM,UM M).		

Área de lingua castelá e literatura.

NOME DO/A ALUMNO/A:		
INDICADORES DA AVALIACIÓN INICIAL DA ÁREA DE LINGUA	SI	CON DIFICULTADE

CASTELÁ E LITERATURA		
Le e comprende textos orais e escritos sinxelos con vocabulario axeitado á súa idade, coa entoación e ritmo adecuados.		
Expresa de forma oral experiencias, sentimentos, vivencias e responde preguntas de forma coherente.		
Capta o sentido global de textos orais de uso habitual, identificando a información máis importante.		
Redacta textos breves con grafías axeitadas e puntuando adecuadamente.		

Área de lingua galega e literatura.

NOME DO/A ALUMNO/A:		
INDICADORES DA AVALIACIÓN DA ÁREA DE LINGUA	DA INICIAL SI	CON DIFICULTADE

GALEGA	E		
LITERATURA			
Le textos breves con entoación e ritmo adecuados.			
Expresa opinións e sentimentos de forma coherente na súa forma oral e escrita.			
Comprende e redacta textos sinxelos con grafías axeitadas e puntuando adecuadamente.			
Diferencia nunha oración o suxeito e o predicado.			
Coñece o abecedario.			

Área de Ciencias Naturais.

NOME DO/A ALUMNO/A:		
INDICADORES DE AVALIACIÓN INICIAL NA ÁREA DE CIENCIAS NATURAIS	SI	CON DIFICULTADE
Nomea os sentidos.		
Nomea algunhas partes do corpo humano (órganos, ósos).		
Distingue hábitos saudables dos non saudables na alimentación.		
Diferenza entre seres vivos e seres inertes.		
Identifica algunhas características dos grupos dos seres vivos.		
Identifica diferentes partes dunha planta.		

Clasifica animais segundo tipos de reprodución e alimentación.		

Área de Ciencias Sociais.

NOME DO/A ALUMNO/A:		
INDICADORES DE AVALIACIÓN INICIAL NA ÁREA DE CIENCIAS SOCIAIS	SI	CON DIFICULTADE
Valora o seu contorno facendo un uso respectuoso dos seus recursos naturais (reciclaxe, uso da auga...)		
Recoñece datos do lugar onde vive.		
Recoñece algunhas normas de educación viaria.		
Coñecer e identificar no mapa as Comunidades Autónomas de España.		
Coñecer os elementos básicos do relevo de Galicia.		
Coñecer as distintas épocas da historia e os feitos que as delimitan.		

10. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE.

VALORACIÓN INICIAL E VÍAS DE ACTUACIÓN

Co obxecto de nos axustar o máximo posible á realidade dos nosos alumnos, acordamos realizar unha valoración das súas características segundo os seguintes parámetros:

❖ **Que valorar:**

Rendemento do alumno no ciclo anterior.

Personalidade.

Afeccións e intereses.

Situación económica e cultural da familia.

❖ **Como obter a información:**

Informes de titores anteriores.

Cuestionario previo aos alumnos.

Entrevista individual.

Cuestionario aos pais.

Entrevista cos pais.

Deste xeito, o centro prevé distintas vías de resposta ante o amplo abano de capacidades, estilos de aprendizaxe, motivacións e intereses dos alumnos.

Consideramos **adaptacións curriculares** cantos cambios se produzan no currículo co fin de atender as diferenzas individuais dos nosos alumnos. O equipo ou o profesor, ao establecer cada adaptación, deberá determinar con antelación tanto a estratexia que hai que seguir coma as características do alumno ou da alumna que podan axudar ou entorpecer a estratexia: en que agrupamentos traballa mellor, que tempo permanece concentrado, a que reforzos é receptivo, que autoconcepto ten etc.

Dentro das adaptacións curriculares imos diferenciar dous modelos de resposta en función das situacións de distinta natureza que imos encontrar:

❖ **Adaptacións curriculares non-significativas.**

❖ **Adaptacións curriculares significativas.**

ADAPTACIÓNS CURRICULARES NON SIGNIFICATIVAS

Aconséllase o seu uso cando as dificultades de aprendizaxe non son moi importantes. As características fundamentais deste tipo de medidas son as seguintes:

- Non precisan dunha organización moi diferente da habitual.
- Non lles afectan aos compoñentes prescritivos do currículo.

Aínda que en cada unha das áreas se aplicarán de forma específica unha serie de medidas concretas que permitan a adecuación ás diferenzas individuais dos alumnos, quixemos establecer unha serie de pautas ou directrices xerais que actúen como marco de referencia para o conxunto do profesorado e que sirvan para unificar as actuacións de cada profesor.

❖ **Programación de contidos e actividades.**

Unha medida aplicable pode ser a diferenciación de niveis nos contidos e nas actividades. Esta diferenciación de niveis responderá tanto ás distintas capacidades e estilos de aprendizaxe coma aos diverxentes intereses e motivacións dos alumnos.

- **Contidos.**

Dentro do conxunto de contidos que lle asignaremos para a súa aprendizaxe por parte dos alumnos a cada área e curso, estableceremos unha diferenciación entre información básica e información complementaria. É dicir, en primeiro lugar fixaremos un corpo de contidos esenciais que deben ser aprendidos por todos para alcanzar os obxectivos previstos. A partir de aí, consideraremos outra serie de contidos que poderán ser traballados ou non en función das peculiaridades e das necesidades de cada alumno.

- **Actividades.**

As actividades organizaranse por categorías en función da súa distinta finalidade. Por un lado, contemplaremos actividades de reforzo, de consolidación daquelas aprendizaxes que consideramos básicas; para iso, o nivel de dificultade das tarefas propostas estará en consonancia coa asequibilidade media que caracteriza a información esencial. Por outro lado, deseñaremos outro

tipo de actividades máis diversificadas que impliquen ben unha complexidade maior, ben unha ampliación da perspectiva do tema traballado.

❖ **Metodoloxías diversas.**

O mellor método de ensinanza para alumnos cunhas determinadas características pode non selo para alumnos con características diferentes e á inversa. É dicir, os métodos non son mellores ou peores en termos absolutos, senón en función de que o tipo de axuda que ofrecen responda ás necesidades que en cada momento demandan os alumnos.

As adaptacións na metodoloxía didáctica son un recurso que se pode introducir na forma de enfocar ou presentar determinados contidos ou actividades, como consecuencia de diversas circunstancias:

- Os distintos graos de coñecementos previos detectados nos alumnos.
- A existencia de diferentes graos de autonomía e responsabilidade entre os alumnos.
- A identificación de dificultades en procesos anteriores con determinados alumnos.

Estas modificacións non deberían producirse só como resposta á identificación de dificultades, senón como prevención das mesmas.

❖ **Material didáctico complementario.**

A utilización de materiais didácticos complementarios permite axustar o proceso de ensinanza e aprendizaxe ás diferenzas individuais dos alumnos. De forma xeral, este tipo de material persegue catro obxectivos:

- Consolidar contidos nos que a súa adquisición por parte dos alumnos supón unha maior dificultade.
- Ampliar e afondar en temas de especial relevancia para o desenvolvemento da área.
- Practicar habilidades instrumentais ligadas aos contidos de cada área.
- Enriquecer o coñecemento daqueles temas ou aspectos sobre os que os alumnos mostran curiosidade e interese.

❖ **Agrupamentos flexibles e ritmos diferentes.**

A organización de grupos de traballo flexibles no seo do grupo básico permite o seguinte:

- Que os alumnos poidan situarse en distintas tarefas.
- Propoñer actividades de reforzo ou ampliación segundo as necesidades de cada grupo.
- Adaptar o ritmo de introdución de novos contidos.

Este tipo de adaptacións require unha reflexión sobre dous aspectos:

- As aprendizaxes básicas e imprescindibles para seguir progresando.
- A incorporación dunha avaliación que detecte as necesidades de cada grupo.

ADAPTACIÓNS CURRICULARES SIGNIFICATIVAS

Consisten basicamente na adecuación dos obxectivos educativos, na eliminación ou na inclusión de determinados contidos esenciais e na conseguinte modificación dos criterios de avaliación.

• **Destinatarios.**

Estas adaptacións lévanse a cabo para lles ofrecer un currículo equilibrado e relevante aos alumnos con necesidades educativas especiais.

Dentro deste colectivo de alumnos, contéplanse tanto aqueles que presentan limitacións de natureza física, psíquica ou sensorial, como os que posúen un historial escolar e social que produciu “lagoas” que impiden a adquisición de novos contidos e, á vez, desmotivación, desinterese e rexeitamento.

• **Finalidade.**

Tenderán a que os alumnos alcancen as capacidades xerais da etapa de acordo coas súas posibilidades. O obxectivo último deberá ser proporcionarlle a cada alumno a resposta que necesita en función das súas necesidades e tamén dos seus límites, tratando que esa resposta se aparte o menos posible das que son comúns para todos os alumnos.

- **Avaliación e diagnóstico previo.**

O maior ou menor afastamento do currículo básico dependerá da avaliación e do diagnóstico previo de cada alumno, que debe realizar o Departamento de Orientación.

Este ano en terceiro ciclo non curso ningún alumno/a que necesite este tipo de intervención.

CONDICIÓN PARA UNHA ATENCIÓN EFECTIVA

A integración dos alumnos con necesidades educativas especiais e a concreción das adaptacións curriculares serán posibles mercé ás seguintes medidas articuladas no centro:

a) A cualificación do profesorado e a importancia da acción tutorial.

O profesorado do centro posúe a predisposición, a sensibilidade e a formación necesarias para asumir a tarefa de colaborar co Departamento de Orientación e seguir as súas directrices.

b) A metodoloxía.

O centro parte da constatación de que os alumnos con dificultades de aprendizaxe aprenden, basicamente, da mesma forma ca o resto. É dicir, os axustes metodolóxicos van responder a uns principios e unhas consideracións sobre a aprendizaxe que son comúns a todos os alumnos.

Non obstante, convén poñer a énfase na planificación máis rigorosa e minuciosa, na flexibilidade, na metodoloxía activa e na globalización. Dentro deste contexto metodolóxico fíxanse unha serie de medidas especialmente beneficiosas:

- O traballo nun pequeno grupo.
- As visitas e as saídas ao contorno.
- O uso do ordenador e de diversidade de materiais e recursos.

c) Espazos.

Para favorecer o proceso de integración-normalización e para crear as condicións óptimas para o fomento de interaccións ricas e fluídas, prevense as seguintes medidas:

- Salas para as actividades de apoio específico.
- Posibilidade de modificar a aula e de crear máis dun espazo.
- Disposición adecuada do mobiliario e coidado das condicións ambientais (acústica, visibilidade...).
- Supresión de barreiras arquitectónicas.

d) Tempos.

A xestión do tempo guiarase por dous criterios: a adaptación ás peculiaridades especiais de cada alumno e a flexibilidade horaria. Así, algunhas actividades requirirán tempos máis prolongados (talleres, saídas etc.) e outras máis reducidos, debido á fatiga, falta de concentración ou outros motivos.

11. ACCIÓNS DE EDUCACIÓN EN VALORES E DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA.

INCORPORACIÓN DA EDUCACIÓN EN VALORES DEMOCRÁTICOS COMO CONTIDO DE CARÁCTER TRANSVERSAL

A educación en valores democráticos constitúen unha serie de contidos que deberán

integrarse e desenvolverse en todas as áreas do currículo:

- Educación para a tolerancia, para a paz.
- Educación para a convivencia.
- Educación intercultural.
- Educación para a igualdade entre homes y mulleres.
- Educación ambiental.
- Educación para a promoción de saúde.
- Educación sexual.
- Educación do Consumidor.
- Educación viaria.

Educación do Consumidor

Trátase de estudar o tema do consumo en todas as súas vertentes cunha metodoloxía creativa e práctica, establecida en torno á experiencia persoal, que mostre os factores relacionados e implicados na actividade diaria, e de establecer comportamentos críticos e responsables en materia de consumo. Comprende distintos temas:

A publicidade: recoñecemento desta e análise, crítica e elaboración de anuncios en clase. Traballárase fundamentalmente no terceiro ciclo.

A alimentación: coñecer os procesos de produción e comercialización do produto, identificar as etiquetas e realizar unha compra equilibrada.

A vivenda: crear condutas que contemplan o uso correcto dos enseres e espazos da vivenda, o emprego de produtos domésticos que poidan resultar perigosos, e analizar o proceso de compra ou aluguer.

Xogos, xoguetes e material escolar.

Ecoloxía e consumo: coñecer a incidencia do consumo no medio ambiente, as técnicas de reciclaxe e favorecer hábitos de aforro.

O diñeiro, os bancos e a compra: relacionar tipos de moedas, aforro, análise do proceso de compra, manexar pequenos orzamentos...

Os servizos públicos. Coñecer os servizos públicos

Saúde e seguridade. Medidas de precaución para evitar accidentes e minimizar os riscos. Uso correcto do material e do propio corpo. Hábitos de hixiene, de alimentación.

Lecer e tempo libre: valorar formas de tempo libre como a lectura e o xogo, dosificar o uso da televisión,...

Educación Ambiental

A través do coñecemento activo do contorno e de forma gradual implícase aos alumnos e alumnas na conservación e respecto do medio, formando unha mentalidade crítica e participativa, responsabilizando ao alumno dentro das súas posibilidades na preservación dos recursos. Pretendemos conseguir a creación de hábitos e actitudes con respecto á actuación individual no contorno.

Educación Moral e Cívica

Discusión de dilemas morais: baséase na discusión de breves historias que entrañen un conflito de valores, co cal o alumno crea argumentos e dúbidas ao redor dos valores propios, para restablecer o equilibrio de valores nun nivel de xuízo moral superior.

Clarificación de valores: trátase de suscitar ao alumno unha revisión dos seus conceptos, crenzas e valores para conseguir que reflexione achega dos mesmos. Acódese para iso a unha lista de frases inacabadas ou a un conxunto de preguntas pechadas que obriguen ao alumno a expresar o seu punto de vista.

Educación para a Paz

A metodoloxía adecuada debe coidar especialmente a coherencia entre os contidos e os modos de educación na aula, potenciando a tolerancia, o intercambio de puntos de vista, a participación. Con este fin facilitarase a idea de paz positiva. Empregaremos diversas técnicas de cooperación e de participación, e recorreremos ás seguintes actividades:

Estudo de casos.

Técnicas de clarificación de valores.

Análise de conflitos.

Xogos de rol.

Xogos de simulación.

Educación para a Saúde

Este tema reflíctese nunha referencia continua a prácticas que se consideran saudables, complementando toda actividade de aprendizaxe con hábitos que conlevan a comprensión e coidado da saúde, tanto no que se refire á asimilación dos conceptos, como na posta en práctica de actitudes e na realización de determinados procedementos en cada momento da vida da comunidade escolar.

Os núcleos de elaboración destes contidos son principalmente:

- Seguridade, prevención de accidentes e primeiros auxilios.
- Educación viaria
- Coidados persoais: hixiene e saúde.
- Alimentación saudable.
- Uso de medicamentos e prevención de drogodependencias.
- Prevención e control de enfermidades.
- Relacións humanas. Saúde mental. Afectividade e sexualidade.
- Os servizos sanitarios e a petición de axuda.
- Medio ambiente e saúde.

Educación para a Igualdade de Ambos Sexos

Este tema transversal é unha constante no desenvolvemento de todas as áreas e traballarase nos tres ciclos, fomentando a igualdade de oportunidades.

Na *área de Relixión e moral católica*, a educación para a paz podemos aplicala en moitos dos contidos. Será importante valorar o respecto cara os compañeiros sobre todo nas actividades que se realicen en grupo; non permitir actitudes racistas ni sexistas na aula; ter presente o coidado e o respecto pola natureza... Sen esquecer, da importancia de la hixiene persoal. Tamén faremos fincapé na educación do consumidor, de modo que na celebración dalgunhas festas, no dean tanta importancia os regalos senón os valores da festa en sí.

ACCIÓN DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN DE CONVIVENCIA

Aprender a convivir forma parte das finalidades básicas da educación e constitúe un dos principais desafíos dos sistemas educativos actuais que tentan conseguir sociedades máis modernas, xustas, democráticas e igualitarias. É por iso, que debemos formar os nosos alumnos/as dun xeito comprensivo, harmónico e integral para que sexan capaces de desenvolver a súa vida respectándose a si mesmos, ós demais e responsabilizándose dos seus actos.

Se partimos da idea de que CONVIVENCIA é compartir vivencias xuntos, isto lévanos dende a familia primeiro ata os centros educativos, para acabar na sociedade en xeral.

Nesta tarefa está implicada toda a comunidade educativa: pais, mestres, alumnado, persoal non docente... cun único obxectivo final: mellorar a convivencia no noso centro e na nosa comunidade educativa.

Para acadar unha mellora da convivencia teremos en conta os seguintes obxectivos:

Coñecer e valorar as características do grupo de alumnos/as tanto dende o punto de vista persoal, como no relativo ás estratexias de aprendizaxe, e á motivación, ós intereses, ás relacións persoais... co único fin de producir as respostas educativas adecuadas.

Desenvolver accións que favorezan a adaptación do novo alumnado, profesorado e a súa interacción cos demais.

Favorecer a formación integral do alumnado tendo en conta os principios de tolerancia, igualdade, respecto, solidariedade e paz cara a participación razoada e responsable na toma de decisións e na solución dialogada dos conflitos.

Promover a participación e implicación das familias no labor formativo, asesorándoas e informándoas no que demanden e precisen, facéndolle ver a importancia da estimulación dos seus fillos/as, da promoción da súa autonomía, dos valores a considerar, da relación familia-alumnado-profesorado e de todo o relacionado co proceso de ensino-aprendizaxe e coa formación dunha sociedade para a convivencia democrática.

Para levar a cabo todo isto desenvolveremos as seguintes actuacións:

- Levaremos a cabo as accións prevista no plan de acollida nas transicións de etapa, na incorporación de nenos/as ó grupo.

Revisarase o expediente persoal de cada alumno/a para un previo coñecemento da súa realidade.

- Estableceremos un horario semanal de atención ás familias.

- Atenderanse e orientaranse as diferentes inquietudes do alumnado.

- Informarase ao alumnado e ás familias, ao comezo do curso sobre a vida do centro e as normas que figuran no RRI e na PXA: normas de funcionamento, horarios, coidado das instalacións, normas de convivencia, horarios de titorías, actividades complementarias e extraescolares....etc

- Asesorarase ás familias en canto o seu papel no proceso de maduración e desenvolvemento dos seus fillos/as.

- Planificarase reunións xerais coas familias.
- Estableceranse liñas de coordinación cos demais niveis de Primaria.
- Desenvolveremos, xunto co Departamento de Orientación un programa de detección precoz das posibles dificultades de convivencia e relación que poidan xurdir a nivel académico coma persoal dos seus fillos/as no centro, e sempre que sexa necesario e así o requiran, tanto as familias coma o profesorado.

A educación en valores é aquela que se ten que tratar en tódalas áreas indistintamente, por ter una grande importancia de cara a unha futura inserción na sociedade, xa que trasmiten unha serie de valores e actitudes que axudarán á integración do alumno-a na nosa esfera social. Atendendo o actual currículo de Educación Física son os seguintes:

Educación moral e cívica: buscarase que o alumnado respete unha serie de normas e regras para levar a cabo o desenvolvemento das actividades de xeito adecuado, ademáis de ensinar os nenos/as a convivir de maneira respetuosa e coherente.

Educación para a paz: a educación física será unha área privilexiada para que o alumno adquira unhas actitudes de respecto, colaboración, solidariedade, participación, etc.

Educación para a igualdade entre sexos:intentaranse evitar as discriminacións existentes por razón de xénero en algunhas actividades físicas nas que primen a habilidade do participante, a súa condición física... ou tamén nunha manifestación artística, erradicando así os roles sexuais e sociais establecidos na nosa cultura.

Educación ambiental: buscarase desenvolver unha reflexión crítica do alumnado con respecto ao medio ambiente, en relación ao seu coidado e conservación.

Educación vial: ensinar ao alumnado a desprazarse de forma autónoma e segura, por medio de simulacións e actividades de diferentes tipos.

Educación para o lecer: os alumnos/as aprenderán a utilizar o seu tempo libre mediante o coñecemento e práctica de xogos e actividades deportivas.

Educación do consumidor: intentarase conseguir que o alumnado adquira unha actitude crítica e responsable fronte ao consumismo existente que provoca á sociedade ó realizar gastos inútiles en moitas ocasións en artigos innecesarios (como material deportivo).

Educación para a saúde e calidade de vida: a educación física é un medio adecuado para que o alumno comprenda os efectos da actividade física no seu corpo e saúde.

O plan de convivencia ten como principio promover e desenvolver actuacións relativas ao fomento da convivencia, co que pretendemos desenvolver adecuadamente as relacións entre todos os componentes da nosa comunidade educativa. Por iso utilizaremos o plan de acción tutorial, reunión periódicas cos titores, equipo directivo, departamento de orientación, familias, delegados, etc, segundo proceda, entre outras acción para a súa divulgación e interiorización.

Por parte do alumnado existen de forma ocasional, comportamentos que poden alterar o desenvolvemento cotidiano das clases, non traballar, non prestar atención, non facer caso ás indicacións do mestre, non traer material deportivo, algunha disputa principalmente verbal entre compañeiros, etc., tendo todas elas unha solución pacífica.

12. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PLAN TIC DO CENTRO.

Un dos obxectivos da Educación Primaria é Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e a comunicación desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.

Ao longo do curso utilizaranse as Tic dun xeito integrador en tódalas áreas de coñecemento e atendendo a consecución das competencias clave do tratamento da información e a competencia dixital que se sinalan en cada unha delas.

Os obxectivos para introducir as tecnoloxías da información e da comunicación serán os seguintes:

- Habilidades para buscar , obter, procesar e comunicar información e para transformala en coñecemento.
- Coñecer os distintos tipos de transmisión da información e dos posibles soportes.
- Utilizar diversas estratexias para acceder á información adecuada, á fonte a cal se acude e ao soporte que se utilice (audiovisual, dixital, multimedia, oral,...)
- Dominar a linguaxe específica básica (textual, numérica, icónica, visual, gráfica e sonora) das TIC.
- Saber rexistrar, organizar, analizar a información sabendo diferenciar a que ten rigor e a que non.
- Coñecer mecanismos de seguridade na rede e potenciar un uso responsable dos recursos que se poñen ao noso alcance.
- Utilizar as tecnoloxías da información e comunicación como un instrumento de traballo intelectual, coñecendo o uso do procesador de textos ou como método de presentación de traballos.
- Desenvolver a capacidade para interpretar as noticias que achegan os medios de comunicación e opinar sobre elas.
- Analizar e coñecer as características da publicidade. Saber utilizar o correo electrónico para comunicarse. Saber buscar en internet de forma guiada.

Para conseguir estes obxectivos utilizaranse recursos diversos, como poden ser programas informáticos e software libre, internet, ordenador de aula, pizarra dixital, cds, recursos audiovisuais e multimedia,...

13. ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LECTOR E PROXECTO LINGÜÍSTICO DO CENTRO.

Obxectivos xerais

- Desenvolver a competencia comunicativa oral e escrita.
- Fomentar a lectura e desenvolver a competencia lectora e literaria.
- Educar no uso práctico e crítico da información.
- Fomentar o hábito lector.
- Apoiar a adquisición das competencias básicas.

Obxectivos concretos

- Considerar a comprensión lectora como unha materia transversal e como a base de toda aprendizaxe.
- Abordar a lectura de todo tipo de textos en calquera soporte: libros, revistas, xornais, anuncios, etiquetas, recibos, facturas, cd-rom, xogos multimedia, lectura en rede, gráficos, gráficas, mapas, planos, problemas, táboas, imaxes,...
- Ensinar ao alumnado técnicas de estudo relacionadas coa comprensión lectora.
- Incorporar a lectura literaria e non literaria na práctica diaria cun tempo mínimo de ½ hora ao día.
- Acadar unha lectura segura, fiable e fluída con todo tipo de textos.
- Comprender os textos lidos (ou escoitados) mediante estratexias aplicadas a este fin como: identificar as ideas principais e secundarias, os personaxes, a estrutura do texto, a intención...
- Producir textos coherentes e ben estruturados en soporte impreso e dixital.
- Introducir a biblioteca escolar no desenvolvemento do currículo.
- Converter a biblioteca escolar nun espazo referente da vida diaria do centro.
- Coñecer a biblioteca escolar, a organización dos seus fondos e as distintas seccións en que están distribuídos.

- Coñecer e aplicar as normas de funcionamento da biblioteca escolar e de aula.
- Capacitar ao alumnado para o uso autónomo da biblioteca escolar e de aula, e por extensión, doutras bibliotecas.
- Diseñar actividades de alfabetización informacional e educación documental.
- Desenvolver estratexias para a consulta eficaz das diferentes fontes informativas (enciclopedias, dicionarios, libros informativos, internet), a selección crítica da información e a construción autónoma do coñecemento.
- Empregar funcionalmente as fontes informativas de forma eficaz, comprensiva e ética.

Actividades previstas

1. Lecturas colectivas

- Farase unha lectura compartida, en alto e por fragmentos.
- Despois realizarase a lectura silenciosa e individual de ditos fragmentos.
- Buscarase no dicionario as palabras descoñecidas.
- Preguntarase ao alumnado sobre o contido do fragmento lido.
- Proporase a realización dun traballo de carácter voluntario e tema e formato libre en relación co libro.

2. Lecturas individuais

O alumnado fará uso dos fondos da biblioteca escolar e de aula para levar a cabo lecturas individuais.

Por outra banda, co obxectivo de fomentar a lectura e con carácter voluntario, os/as alumnos/as poderán realizar as seguintes actividades:

3. Uso das TIC

Buscarase información en internet relacionada con determinados contidos de diversos textos.

4. Fichas bibliográficas

Realizaranse fichas bibliográficas de diversos libros.

5. Xornais

Buscarase información en diversos xornais co fin de comprender a súa composición e o seu funcionamento.

O grupo 5º A participará no programa Prensa – Escuela de La Voz de Galicia, e adicará o proxecto lector dos mércores ao traballo co xornal.

6. Dramatizacións

Realizaranse dramatizacións de distintos textos e fragmentos de obras teatrais.

7. Poesía

Traballaranse diversos textos de poesía.

Temporalización das actividades

O tempo dedicado a actividades de lectura específicas en educación primaria é, como mínimo, 25 minutos diarios despois do recreo, na aula, e unha hora semanal para acudir á biblioteca xeral do centro.

Tempo mínimo diario para a lectura

Cada día dedicaranse 20 minutos (de 12,25 a 12,45) a desenvolver as actividades contempladas no PLC, tanto en galego como en castelán e unha hora semanal para acudir á biblioteca xeral do centro.

Ademais empregaremos un mínimo de 30 minutos diarios na lectura que faremos durante as sesións correspondentes ás diferentes materias.

A isto haberá que engadir o tempo que cada alumno inviste na súa casa para realizar as lecturas persoais escollidas por el e polo profesor.

Prácticas de comprensión, fomento da lectura e da escritura.

De comprensión:

- Despois da realización da lectura colectiva, realízanse actividades enfocadas a aprender a comprender; os alumnos responderán e farán os comentarios pertinentes respectando sempre a quenda de palabra.
- Identificación do tema e das ideas principais.
- Análise dos feitos ocorridos, dos personaxes, interpretación e comentarios persoais.
- A lectura individual aprenderase a facela en silencio e recorrendo ao dicionario para buscar as palabras significativas que descoñecen

De fomento da lectura:

- Realización de lectura colectiva como instrumento para perfeccionarse e así adquirir seguridade.
- Práctica de lectura individual. Cando a impresión causada por unha lectura sexa positiva, o alumno expoñerá ante os seus compañeiros as súas opinións sobre o libro en cuestión e desta maneira animar ós outros a realizala.
- Ademais trataremos de potenciar o gusto e goce da lingua escollendo libros que lle resulten atractivos para que lean na casa a diario, no fin de semana e nas vacacións.

De fomento da escritura:

- Na escritura traballárase a caligrafía e as normas de uso lingüístico para escribir e falar de maneira adecuada, coherente e correcta.
- A través da realización de escritos, os alumnos poderán observar os seus progresos e apreciar a importancia do seu esforzo.
- Expresar por escrito as súas vivencias.
- Facer resumos das lecturas que lemos na clase.
- Cambiar partes das historias por outras posibles.
- Elaborar diarios de lecturas, onde cada alumno vai recollendo as impresións que lle suxiren as lecturas dos libros que se len ó longo do curso na escola e na casa.
- Inventar historias, poemas, noticias,...
- Facer redaccións sobre diferentes temas.

Recursos

Utilizaranse os seguintes soportes: libros, revistas, xornais, anuncios, etiquetas, recibos, facturas, cd-rom, xogos multimedia, lectura en rede, gráficos, gráficas, mapas, planos, problemas, táboas, imaxes,...

Avaliación do Plan Lector

- Desenvolver a competencia comunicativa oral e escrita.
- Desenvolver a competencia lectora e literaria.
- Crear e desenvolver o hábito lector.
- Adquirir técnicas de estudo relacionadas coa comprensión lectora.
- Desenvolver unha lectura segura, fiable e fluída con todo tipo de textos.
- Comprender os textos lidos (ou escoitados) mediante estratexias aplicadas a este fin como: identificar as ideas principais e secundarias, os personaxes, a estrutura do texto, a intención...
- Producir textos coherentes e ben estruturados en soporte impreso e dixital.
- Utilizar a biblioteca escolar como un espazo referente da vida diaria do centro.

- Coñecer a biblioteca escolar, a organización dos seus fondos e as distintas seccións en que están distribuídos.
- Coñecer e aplicar as normas de funcionamento da biblioteca escolar e de aula.
- Facer un uso autónomo da biblioteca escolar e de aula, e por extensión, doutras bibliotecas.
- Desenvolver estratexias para a consulta eficaz das diferentes fontes informativas (enciclopedias, dicionarios, libros informativos, internet...), a selección crítica da información e a construción autónoma do coñecemento.
- Empregar funcionalmente as fontes informativas de forma eficaz, comprensiva e ética.

ACCIÓNS DE CONTRIBUCIÓN AO PROXECTO LINGÜÍSTICO

Dende o curso 5º de E.P., contribuírase á adquisición dos obxectivos do Proxecto Lingüístico, levando a cabo unha serie de actividades, tales como:

- Lectura de diferentes textos en galego.
- Elaboración de murais.
- Debates de aula utilizando correctamente a lingua galega.
- Elaboración dun glosario de área con vocabulario de nova adquisición
- Participación nas distintas conmemoracións, tanto de forma oral como escrita.
- Redacción de documentos utilizando un vocabulario axeitado para a revista escolar.

14. ACTIVIDADES DE REFORZO/ RECUPERACIÓN.

Avaliación e recuperación son dous conceptos estreitamente vencellados. A avaliación achéganos datos sobre a evolución do alumno no seu proceso de aprendizaxe e, asemade, esixe a recuperación cando eses datos non son satisfactorios.

Polo tanto, é esencial detectar se o problema é de tipo cognitivo – coñecementos insuficientes nunha área determinada- ou afectivo –falta de interese e motivación, actitude negativa, inadaptación social e escolar- . Neste segundo caso a intervención pasará por unha recuperación máis psicolóxica que didáctica.

No suposto de que a dificultade ou carencia detectada sexa de tipo cognitivo é fundamental actuar de xeito inmediato e terá un carácter retroactivo completando e afondando naqueles baleiros que se consideren básicos –con fichas de práctica ou reforzo que melloren as súas competencias-, readaptando o ritmo do proceso de aprendizaxe ou as estratexias metodolóxicas, modificando a maneira de facer a avaliación e mesmo reflexionando sobre a propia acción docente.

Se estas actuacións non frutifican será conveniente solicitar o asesoramento do departamento de orientación co fin de reorientar o labor docente cara outras estratexias ou sopesar a posibilidade de recibir apoio por parte dun docente especialista.

Nalgúns casos, nos que as estratexias de recuperación non dean o resultado esperado, a repetición de curso poderase facer necesaria e mesmo positiva.

Durante o desenvolvemento dos contidos, prestarase especial atención aos alumnos/as que deban recuperar a materia do curso anterior, mediante explicacións e realización dalgunhas actividades que poderán facer na casa.

15. MATERIAIS DIDÁCTICOS INCLUÍDOS OS LIBROS DE TEXTO.

Materiais utilizados polos mestres-titores:

- Libro do alumno Edixgal.
- Cadernos de ortografía.
- Fichas de elaboración propia
- Libros de lectura persoais dos alumnos.

- Libros da biblioteca.
- Dicionarios.
- Revistas,xornais,páxinas web, blogs,...
- CD e DVD.
- Ordenador da aula.
- Programas educativos interactivos.
- Encerado dixital.
- Fichas, murais,carteis,...
- Material recollido na natureza (follas, flores, rochas,...).
- Material funxible (papel vexetal, ceras,...).
- Fotografías, vídeos
- Moedas e billetes.
- Instrumentos de medida de peso e de volume.
- Instrumentos de medidas de ángulos.
- Calculadora.
- Gráficos e táboas de datos.
- Cinta métrica e metro.
- Mapa de estradas.
- Regra, escuadra, cartabón, compás e semicírculo.
- Cartolinas, tesoiras e rotuladores.
- Xogos da aula.

16. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES.

Ao longo do curso escolar levaranse a cabo unha serie de actividades complementarias e extraescolares nas que participará o alumnado de quinto curso de E.P., tales como:

- Asistir a charlas informativas por profesionais que completarán a formación do alumnado (perigos de internet, substancias nocivas para a saúde,...).

- Asistir a actividades teatrais ofertadas para a animación á lectura.
- Participar no magosto, nadal, entroido, día do libro, día das letras galegas con traballos e actuacións grupais.
- Excursión de fin de curso, a cal se fai fóra do concello de Lousame, comparte carácter lúdico e cultural na formación do alumnado. Lugar e data a determinar. Sempre e cando as condicións sanitarias e de aforo o permitan.
- Saída ao cine a ver unha película educativa. Película e data por determinar. Sempre e cando as condicións sanitarias e de aforo o permitan.
- Efemérides concretadas en Claustro tales como: Día Internacional da Violencia de Xénero (25 de novembro), Día da Paz (30 de xaneiro), Semana da Prensa no colexio (do 11 ao 15 de marzo), Día do Libro (23 de Abril) e Día das Letras Galegas (17 de maio), estes e outros a maiores que poidan xurdir nas vindeiras reunións de ciclo.
- Actividades ofertadas polo concello.

17. PROCEDEMENTO E SISTEMÁTICA DE CONTROL, SEGUIMENTO E AVALIACIÓN DO GRAO DE CONSECUCIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE E OBXECTIVOS DA ETAPA, POR PARTE DO ALUMNADO.

Nome:

Curso:

	OBXECTIVOS	NON ACADADO	EN PROCESO	ACADADO
a	Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, preparárense para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.			
b	Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no			

	estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.			
c	Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais con que se relacionan.			
d	Coñecer, comprender e respectar as culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres, e a non-discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.			
e	Coñecer e utilizar de forma apropiada a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as dúas linguas.			
f	Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situacións cotiás.			
g	Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.			
h	Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.			
i	Iniciarse no uso das tecnoloxías da información e da comunicación, para a aprendizaxe,			

	desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciban e elaboren.			
j	Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.			
k	Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.			
l	Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.			
m	Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.			
n	Fomentar a educación viaria e as actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.			
o	Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, salientando as mulleres e os homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.			

	COMPETENCIAS CLAVE	NON ACADADO	EN PROCESO	ACADADO
1	Comunicación lingüística. CCL			
2	Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía. CMCT			
3	Competencia dixital. CD			
4	Aprender a aprender. CAA			
5	Competencias sociais e cívicas. CSC			
6	Sentido de iniciativa e espírito emprendedor. CSIEE			
7	Conciencia e expresións culturais. CCEC			

18. PROCEDEMENTO E INDICADORES PARA AVALIACIÓN A PROPIA PROGRAMACIÓN/PRÁCTICA DOCENTE.

Derívase do propio proceso avaliativo das aprendizaxes, xa que o grao de éxito ou fracaso na consecución destas por parte do alumno medio, determinará o grao no que se acadaron as intencións recollidas na programación e a pertinencia de modificacións e reaxustes sobre a estratexia didáctica co fin de achegarse ás condicións reais dos alumnos.

De darse nunha proporción alta, uns resultados negativos avaliarase a pertinencia dos obxectivos e a adecuación da metodoloxía didáctica empregada a fin de reorientar o labor docente.

Para avaliar a práctica docente deste curso, os mestres recorren ás seguintes cuestións: Que avaliar?, A quen avaliar? e Cando avaliar?.

Que avaliar?, no proceso de ensinanza por parte do mestre/a avalíase a propia práctica docente, ven sendo o modo de transmisión da información que ten que chegar clara e precisa ao noso grupo; no proceso de aprendizaxe avalíase ao alumnado, tanto os coñecementos previos como a evolución cara os novos.

A quen avaliar?, no proceso de ensinanza avalíase ao profesorado, todos aqueles matices, feitos, exemplos, modos,...que contribúen a chegar eficazmente ao grupo-clase; e no proceso de aprendizaxe avalíase ao alumnado, todos os resultados obtidos de maneira individual e grupal, todo aquilo que foi asimilado en dito proceso, reflexións, opinións,...

Cando avaliar?, facendo referencia aos momentos temporais, atenderase a unha Avaliación Inicial (buscar o punto de partida do grupo-clase en xeral e individualmente), unha Avaliación Continua (durante a realización do proceso de aprendizaxe, así como corrixindo posibles problemas de aprendizaxe e reforzando o proceso de ensinanza), e cunha Avaliación Final(unha vez finalizado o curso escolar, faise unha avaliación, unha reflexión da consecución dos obxectivos propostos e anótanse os cambios propostos).

Utilizaremos os seguintes instrumentos para avaliar a propia programación e a practica docentes:

Avaliación da Programación		
	Si	Non
Comprobamos a coherencia entre obxectivos, contidos, actividades de aprendizaxe e avaliación.		
Xurdiu algún problema que non se previu?		
Resultou adecuado o material utilizado?		
Espertou o interese dos alumnos?		
Utilizáronse actividades adecuadas?		

As actividades despertaron o interese dos alumnos?		
A maior parte dos alumnos aprenderon o previsto de acordo aos obxectivos?		
	Explicación das observacións	
Como se resolveron os problemas que xurdiron?		
Que actividades causaron problemas?		
Que actividades conviría cambiar ou suprimir?		
Para o alumno, como foron as tarefas programadas?		

Ficha para avaliar o labor docente:

Avaliarase ao profesor de dúas formas: unha autoavaliación por parte do profesor a través dun rexistro ou lista de control e un cuestionario que se lle pasará ao alumno ao final do curso.

Lista de control ou autoevaluación	Si	Non	As veces

Realizouse a programación de aula secuenciando os contidos e actividades segundo o previsto?			
Establecéronse criterios de avaliación e indicadores acordes cos obxectivos e contidos establecidos e secuenciados?			
Producíronse desordenes, altercados, descontrol, etc, durante o desenvolvemento das sesións?			
Analizáronse as causas?			
Solucionáronse?			
Damos información ao longo de todo o proceso de E-A?			
Foi suficiente e eficaz?			
Establecemos a posibilidade de seguir distintos ritmos de aprendizaxe?			
Establecemos as correspondentes adaptacións ordinarias específicas?			
Tívoise a axuda suficiente, tanto no deseño das adaptacións como na realización do plan cos alumnos con necesidades educativas específicas do DO/PT/educadores?			
Establecéronse as pertinentes actividades de ampliación e reforzo para os alumnos que teñen dificultades para alcanzar os obxectivos mínimos?			

Enquisa para a avaliación do profesor	Si	Non	As veces
Explicouche as tarefas e para que se fan?			
Gustáronche as actividades propostos polo/a mestre/a?			
Divertícheste facéndoas?			

O mestre estivo pendente nas sesións para axudarche e corririrche?			
Atopásete motivado na práctica das actividades?			
O mestre tratouche igual que aos teus compañeiros?			

19. Relación coas familias

O equipo docente é o encargado de establecer as canles de relación escola-familia, que aparecen recollidas no Proxecto Curricular do Centro.

A colaboración dos pais/nais na escola terá dúas vertentes:

- Participación e xestión dos centros educativos a través da ANPA e do Consello Escolar.
- Participación colectiva mediante as reunións xerais, información escrita, actividades programadas dentro da escola...

Na reunión grupal de comezo de curso, os pais/nais serán informados dos criterios de cualificación correspondentes ao nivel que cursa o seu fillo/a. Así mesmo, poñerase á súa disposición a programación didáctica, podendo ser consultada na páxina web do centro.

20. CONCRECCIÓNS DA PARTICIPACIÓN DOS PAIS, NAIS E TITORES/AS LEGAIS NO PROCESO EDUCATIVO.

Intercambio de información, mediante diferentes soportes: entrevistas individuais, axenda, chamadas telefónicas,...entre os profesores e os pais, nais e titores sobre o desenvolvemento do proceso educativo, comentándolles as dificultades e os logros que van aparecendo no proceso de ensinanza-aprendizaxe e concretar actuacións de mellora entre todos.

21. PREVISIÓN DO DESENVOLVEMENTO DA PROGRAMACIÓN NOS ESCENARIOS DE ACTIVIDADE LECTIVA PRESENCIAL, SEMIPRESENCIAL E/OU NON PRESENCIAL.

- Metodoloxía de traballo que se seguirá no caso de ensino a distancia.

As titoras traballaremos a través da plataforma Edixgal. Con este fin, está creada unha nova materia chamada Foro, que aparecerá xunto coas outras.

Na devandita materia, haberá dous apartados, un de AVISOS e outro de DÚBIDAS. No apartado de AVISOS irá aparacendo o traballo que deberán ir facendo, a modo de axenda. No apartado DÚBIDAS poderán realizar as preguntas que precisen, así como tamén o poderán facer mediante a mensaxería privada.

Trala experiencia do confinamento pasado, este curso subirase o traballo organizado día a día e por materias de xeito semanal, para facilitar unha mellor organización das familias. Deste xeito, o traballo axustarase mellor as diferentes realidades familiares.

No caso de semipresencialidade, publicaranse as tarefas a realizar de xeito diario na materia Foro. Así, o alumnado confinado poderá na medida posible, levar o ritmo da aula.

- Modo de proveer o dereito á educación ao alumnado que non poida seguir a ensinanza telemática.

Todo o alumnado de 6º primaria conta cun ordenador cedido pola administración educativa, grazas ao proxecto Edixgal.

As titoras recabarán información de posibles incidencias e trasladarán os datos ao centro.

- Mecanismos que o profesorado adoptará para asegurar o seguimento continuo do curso polo alumnado.

O alumnado continuará o traballo a través da plataforma EVA, onde as titoras poden ter acceso as súas tarefas visonándoas e corrixíndoas, se é o caso.

As titoras poderán comunicarse co seu alumnado pola mensaxería privada da plataforma, polo Foro e empregar o Abalar Móbil para a comunicación coas familias.

22.RELACIÓN DE ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA ÁREA QUE FORMARÁN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS.

PERFIL COMPETENCIAL EN CIENCIAS NATURAIS DE 5º

1	Busca, selecciona e comunica información sobre un tema.	CCL, CSIEE, CAA, CD, CMCT
2	Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	CAA, CSC, CMCT, CSIEE
3	Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes.	CMCT, CCL, CSC, CD, CAA, CSIEE
4	Identifica as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	CMCT
5	Coñece os principios das dietas equilibradas, e elabora menús variados identificando ás prácticas saudables.	CMCT, CCL, CSC
6	Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	CMCT, CSC
7	Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas, nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	CMCT, CCL
8	Clasifica aos seres vivos e nomea as principais características atendendo ao seu reino: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos e outros reinos empregando criterios científicos e medios tecnolóxicos.	CMCT
9	Identifica algunhas actuacións humanas que modifican o medio natural e as causas de extinción de especies e explica algunhas actuacións para o seu cuidado.	CMCT, CSC

10	Utiliza diferentes procedementos para determinar a medida da masa e do volume dun corpo.	CMCT
11	Identifica e explica as diferenzas entre enerxías renovables e non renovables e argumenta sobre as accións necesarias para o desenvolvemento enerxético, sostible e equitativo.	CMCT, CCL, CSC
12	Realiza experiencias sinxelas, en equipo, sobre reaccións químicas habituais na vida cotiá; extraer conclusións e comunicar os resultados.	CMCT, CAA, CSIEE, CCL, CD
13	Observa, identifica e explica algúns efectos da electricidade da vida cotiá.	CMCT, CCL
14	Coñece algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade e explica os beneficios ou riscos para a sociedade.	CMCT, CCL, CSC
15	Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	CMCT, CCL, CSC, CCEC

PERFIL COMPETENCIAL EN LINGUA CASTELÁ E LITERATURA DE 5º

1	Aplica as normas sociocomunicativas: escoita activa, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora e normas.	CCL, CAA, CSC
2	Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume axeitados.	CCL
3	Comprende a de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social, identifica o tema e selecciona as ideas principais	CCL, CAA
4	Le en voz alta diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	CCL
5	Resume textos lidos de diferente tipoloxía e adecuados a súa idade, reflectindo a estrutura e destacando as ideas principais.	CCL, CAA
6	Le voluntariamente en función dos seus gustos e finalidade persoal.	CCL, CAA, CSIEE
7	Escrebe, en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá e do ámbito social e escolar.	CCL, CD, CAA

8	Usa con axuda Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar e ilustrar os textos, buscar información, crear táboas e gráficas.	CCL, CD, CAA
9	Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL, CAA
10	Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	CCL
11	Utiliza as normas ortográficas axeitadas ao nivel e aplícaa nas súas producións escritas.	CCL
12	Utiliza unha sintaxe básica nas producións escritas propias.	CCL
13	Crea sinxelos textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL, CAA, CSIEE, CCEC
14	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios axeitados á súa idade ou de produción propia.	CCL, CAA, CSC, CCEC
15	Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	CCL, CSC, CCEC

PERFIL COMPETENCIAL EN LINGUA GALEGA E LITERATURA DE 5º

1	Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo.	CCL, CAA
2	Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.	CCL, CSC, CCEC
3	Amosa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL, CAA, CSIEE
4	Comprende a información relevante de textos.	CCL, CD, CSC
5	Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	CCL
6	Amosa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	CAA, CSC, CCEC
7	Elabora o texto cunha estrutura definida, con coherencia e cohesión, de maneira xeral, os enunciados.	CCL, CAA, CSIEE
8	Resume o contido de textos sinxelos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	CCL, CSC, CAA

9	Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado... en calquera soporte.	CCL, CD, CAA
10	Recoñece as diferentes categorías gramaticais polasúa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo e preposición.	CCL, CAA
11	Coñece e utiliza as normas ortográficas, aplicándoas nas súas producións escritas con especial atención nas regras do h, b/v, c/cc, s/x, ll/i/x.	CCL, CSC, CCEC
12	Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	CCL
13	Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refrás, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, ditos, cantigas) e da literatura galega en xeral.	CCL, CAA, CCEC
14	Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL, CCEC, CD
15	Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	CCEC

PERFIL COMPETENCIAL EN MATEMÁTICAS DE 5º

1	Realizar estimacións sobre os resultados esperados e contrastar a súa validez valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu uso.	CMCT, CAA
2	Distinguir entre problemas e exercicios e aplicar as estratexias adecuadas en cada caso.	CMCT, CSIEE, CAA
3	Analizar os erros cometidos para aprender deles.	CMCT, CAA, CSIEE
4	Ler, escribir e ordenar números romanos, naturais, fraccións e decimais ata as milésimas atendendo ao valor de posición das súas cifras.	CMCT, CAA, CCL
5	Facer pequenas operacións combinadas aplicando correctamente a xerarquía das operacións.	CMCT

6	Realizar sumas,restas,multiplicacións e división con números naturais e decimais.	CMCT
7	Identificar os múltiplos e divisores dun número utilizando a multiplicación.	CMCT
8	Resolver sinxelos problemas aplicando os contidos e técnicas aprendidas.	CMCT, CAA, CCL, CSIEE
9	Facer medicións utilizando a unidade máis axeitada para expresar a medida.	CMCT, CAA
10	Realizar equivalencias e transformacións entre horas,minutos e segundos.	CMCT
11	Resolver sinxelos problemas de medidas.	CMCT, CAA, CSIEE
12	Compoñer figuras planas e corpos xeométricos utilizando figuras dadas.	CMCT
13	Resolver sinxelos problemas de xeometría.	CMCT, CAA, CCL, CSIEE
14	Analizar a información representadas en gráficas estatísticas.	CMCT, CAA, CCL
15	Resolver sinxelos problemas da vida cotiá sobre probabilidade.	CMCT, CAA, CCL, CSIEE

PERFIL COMPETENCIAL EN PLÁSTICA DE 5º

1	Recoñece as imaxes fixas e en movemento e clasifícaaas.	CCEC, CSIEE
2	Debuxa aspectos da vida cotiá.	CCEC, CSIEE
3	Identifica os recursos e os materiais utilizados para elaborar unha obra.	CCEC, CCL
4	Coñece a evolución da fotografía desde o branco/negro á cor, do formato papel a dixital, e valora as posibilidades que proporciona a tecnoloxía.	CCEC, CCL

5	Realiza composicións que transmitan emocións e sensacións básicas, utilizando distintos elementos e recursos para os axustarás necesidades.	CCEC, CSIEE, CCL
6	Utiliza e manexaoselementos que estruturan o espazo gráfico (cuadrícula).	CCEC, CMCT
7	Constrúeobxectostridimensionais.	CCEC, CSIEE
8	Distingue o tema ouxénero de obras plásticas.	CCEC, CMCT
9	Completa e realiza os debuxos utilizando oscoñecementos aprendidos.	CCEC, CSC
10	Presenta as tarefas con orde e limpeza respectando as normas e indicacións establecidas.	CSC, CCEC
11	Amosa interese polo traballo e a aplicación, apreciando a correcta realización dos exercicios e actividades.	CSC, CCEC
12	Emprega as novas tecnoloxías para se iniciar no deseñodixital, no tratamento de imaxesou na animación.	CD, CCEC
13	Coñece e usa as principaisferramentas básicas do debuxoxeométrico (regra, escuadro, cartabón, semicírculo etc.)	CCEC, CMCCT
14	Representa e aplica adecuadamente o eixe de simetría.	CCEC, CMCCT
15	Representa formas xeométricas con precisión e coa axuda da cuadrícula e as ferramentas básicas.	CCEC, CMCCT

PERFIL COMPETENCIAL EN SOCIAIS DE 5º

1	Busca informaciónsempregando as TIC, organiza os contidos e comunícaos de maneira clara.	CAA, CD, CMCCT, CCL
2	Realiza e presenta os traballos de maneira ordenada, clara e limpa.	CAA, CCL, CMCCT
3	Emprega de maneiraaxeitada o vocabulario adquirido para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	CCL, CAA, CMCCT, CSC

4	Expón oralmente de forma clara utilizando vocabulario específico de carácter xeográfico, social e histórico.	CCL, CMCCT, CSC, CAA
5	Utiliza as palabras claves e conceptos necesarios para ser capaz de ler, escribir e falar sobre Ciencias sociais.	CCL, CD, CMCCT, CSC
6	Define o movemento de translación e de rotación e as súas consecuencias.	CMCCT, CCL, CAA
7	Describe e sinalanun mapa os tipos de climas de España, e as zonas ás que afecta cada un, interpretando e analizando climogramas de distintos territorios de España e relacionándoos co clima ao que pertence.	CMCCT, CAA, CCL
8	Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características das principais paisaxes de España valorando a súa diversidade.	CCL, CSC, CAA
9	Define demografía e poboación, comprende os principais conceptos demográficos e os principais factores que afectan á de poboación.	CMCCT, CCL, CSC
10	Identifica a idea de idade da historia e data a Idade Media e Moderna, asociándoas aos feitos que marcan os seus inicios e finais.	CSC, CMCCT, CCL, CCEC
11	Coñece algunhas fontes da historia representativas de cada unha das idades da historia, facendo fincapé na Idade Contemporánea.	CSC, CMCCT, CAA, CCEC
12	Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	CSC, CMCCT, CAA, CCEC
13	Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes da Idade Media e Idade Moderna en España.	CMCCT, CSC, CCEC
14	Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia medieval e moderna de España.	CMCCT, CSC, CCEC, CCL
15	Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais da Idade Media e da Idade Moderna en España citando aos seus representantes máis significativos.	CMCCT, CSC, CCEC

PERFIL COMPETENCIAL EN VALORES SOCIAIS DE 5º

1	Actúa de forma respectable e digna.	CSC, CSIEE
2	Aplica o autocontrol á toma de decisión e á resolución de conflitos.	CSC, CSIEE
3	Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais nas actividades cooperativas.	CSC, CSIEE, CCL
4	Sabe facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSC, CSIEE
5	Identifica, define problemas sociais e cívicos e achega solucións potencialmente efectivas.	CSIEE, CSC
6	Dialoga interpretando e dando sentido ao que o e.	CCL, CSC
7	Colabora en proxectos grupais escoitando activamente, demostrando interese polas outras persoas.	CAA, CSIEE, CSC, CCL
8	Emprega a linguaxe positiva.	CCL, CSC
9	Comprende e aprecia positivamente as diferenzas culturais.	CSC
10	Establece e mantén relacións emocionais amigables, baseadas no intercambio de afecto e a confianza mutua.	CSC, CSIEE
11	Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	CSC, CSIEE
12	Argumenta comportamentos de defensa e recuperación do equilibrio ecolóxico e de conservación do medio ambiente.	CSC, CCL
13	Realiza un uso ético das novas tecnoloxías.	CD, CSC
14	Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CSC
15	Respecta as normas do centro escolar.	CSC

